

3. számú részfeladat

SPECIFIKUS FAJTÁK MEGHATÁROZÁSA ÉS KIVÁLASZTÁSA

Készítette: Dr. Schmidt Gábor DSc

Budapest, 2008. október 31.

3. számú részfeladat

Specifikus fajták meghatározása és kiválasztása

A részfeladat keretében ismertetjük:

1. Az új magyar fajták kiválasztásának és értékelésének szempontjait,
2. Az elmúlt évszázad legfontosabb magyar nemesítésű díszfa-díszcserje és fenyő fajtáit, fajtajelöltjeit, szelektált klónjait, valamint
3. Az 1. alpontban részletezett szempontok tekintetbe vételével:

A Magyar Dísznövények Gondnoksága felé a promócióra leginkább javasolt új fajtákat, fajtajelölteket, klónokat.

1. Új magyar fajták kiválasztásának és értékelésének szempontjai (avagy: mit kell tudni egy jó magyar fajtának?)

Egy új magyar fajta kiválasztásánál, értékelésénél három alapvető értékcsoportot kell tekintetbe venni:

1. a fajta használati értéke
2. a fajta faiskolai értéke
3. a fajta gazdasági értéke

(A fajta DUS értékeléséről, ami az elismeréshez alapkövetelmény, itt külön nem szólok, mivel azzal Csikor Julianna jelentése részletesen foglalkozik.)

1. A fajta használati értéke

Ahhoz hogy egy fajta a felhasználásban jó legyen:

- a) A korábbi fajtákhoz képes értékesebbnek kell lennie a díszértékben.
- b) Az adott felhasználási területen való használhatóságban
- c) A klíma és talajtűrő képességben

a) Díszérték

A díszérték mindig egy viszonylagos és néha kissé szubjektív fogalom is. Minden díszfa díszcserje mással díszít, egyesek a virágokkal mások a lombjukkal, ismét mások a termésükkel vagy különleges habitusukkal. Minden kategóriában egy sor korábbi, hagyományos fajta áll rendelkezésre ill. van a piacon (nem mindig az adott fajtából, hanem más fajtából) amelyekkel az új fajtajelöltnek versenyeznie kell. Sokszor már az is érték, hogyha egyáltalán különbözik a hagyományos növényektől, de még nagyobb érték az, ha bármely kategóriában túlszárnyalja azokat. Az is érték, ha a fajta egy olyan új, teljesen új típust képvisel, amely különlegességével (fonalas hajtások, vagy kunkorodó levelek) elűt az összes eddigi fajtától. Meg kell azonban jegyezni, hogy az ilyen különlegességek általában nem nagy tömegben kerülhetnek később a piacra miután felhasználásuk csak szoliterként, azaz kis egyedszámban képzelhető el.

b) Hasznosság

Felhasználási érték fogalma alatt azt értjük, hogy az illető fajta vagy fajtajelölt mennyiben felel meg arra a felhasználási területre, amire kiválasztották vagy ajánlották. Ilyenek lehetnek pl.: az utcai sorfa, a szoliter növény, a sövény, a talajtakaró cserje, vagy az árnyéki gyeppló.

Egy sövénynek nevelt növényenél például emellett, hogy tűri a nyírást, előnyös tulajdonságok a korábbiakkal szemben: a felállóbb ágrendszer, tömöttebb növekedés.

Sorfánál alapkövetelmény az átmenő sudár, az egyenletesen elosztott ágrendszer és a mutatós, tetszetős koronaforma.

Oltványok esetében, vagy oltással szaporított fajtajelöltek esetében értékelési szempont még,

hogy az illető fajta milyen hosszú élettartamú amennyiben azt oltással leszorítjuk. Közismert például, hogy a japáncseresznyék és általában a díszcseresznyék élettartama a 20 évet ritkán haladja meg. Ha olyan új nemes fajtát vagy olyan új alanyfajtát sikerül találni, amelyen hosszabb ideig megmarad a ráoltott nemes, az plusz értéket jelent a hagyományosakhoz képest. Ez a bélyeg természetesen láthatatlan és rövid távon elbírálhatatlan, ezért ezt csak mint elvi bírálati szempontot lehet a legtöbb esetben számitásba venni.

c) Klíma és talajtűrő képesség

A klíma és talajtűrés szempontjából nem mindegy, hogy az illető fajtát fajtajelöltet nyugat-európai vagy kelet-európai ill. magyarországi felhasználásra szánjuk. A Nyugat-európai, hozzánk képest „luxus klímában” való felhasználásra szánt fajták a mi mércénk szerint viszonylag igényesek is lehetnek. Ezzel szemben a magyarországi és tőlünk keletre eső területekre való értékesítésre szántaknál alapvetőbb követelmény az edzettség. (Ezzel szemben a potenciális piaclehetőség is jóval nagyobb.)

2. Faiskolai érték

Faiskolai érteken azt érjük, hogy az illető fajta vagy fajtajelölt a díszfaiskolában milyen könnyen, milyen gyorsan és mekkora költséggel nevelhető piacképes áruvá.

Ennek legfontosabb elemei:

- a) szaporíthatóság,
- b) nevelhetőség,
- c) átültethetőség,
- d) gyökérrendszer.

a) Szaporíthatóság

A faiskolai széleskörű elterjedés szempontjából alapvető, hogy az illető faj, fajtajelölt könnyen és egyszerűen szaporítható legyen.

A *fenyők* esetében például csaknem kizárólag azok a fajták terjedtek el széles körben, amelyek dugványról is szaporíthatók. A csak oltással szaporítható fenyőfajtáknak nagyon nagy egyéb értékkel kell rendelkezniük ahhoz, hogy azokat a többi faiskola és a nagyközönség átvegye, megvásárolja.

A fenyők közül a hamisciprus régi fajtáit például ezért váltották le az ugyanazt a dísz adó, sőt néha még kisebb díszértékű új fajták: Az előbbieket elvénültek, ma már oltani kell őket, az újak azonban még fiatalok, dugványról hamar nagy tömegben felszoríthatók.

A *sorfák* esetében a szemzéssel szaporíthatók előnyösebbek azoknál, mint a mit oltani kell. A szabadban is oltható fajták előnyösebbek az azoknál, amelyek oltásához üvegház is szükséges.

A nehezen oltható fajták elterjedésének nem csak a szaporítás nehézsége vet gátat, hanem az a körülmény is, hogy komplikált oltásokkal viszonylag kevés termesztő foglalkozik. Magyarország kerekén 500 díszfaiskolája közül jobb esetben 50-ben végeznek nehéz fenyő vagy keményfajú lombos fa oltásokat, ha ezek 1/3-a az újdonság szaporítása mellett dönt egy jól bevált régi fajta helyett (és a 30% már jó aránynak mondható, akkor is csak mintegy 15-20 üzem, többnyire kisüzem) fogja az illető újdonságot szaporítani és piacra dobni, ami más szóval az összes faiskola mintegy 3%-át jelenti.

A gyér szaporítás egy ördögi kört generálhat. A vevő nem veszi, mert nem ismeri, később pedig a faiskola nem szaporítja, mert a vevő nem veszi.

A *cserjéknél*, legyenek azok lombosak vagy örökzöldek, egyértelműen a dugványról való jó gyökeresedés a követelmény. Lombhullató cserjéknél a fás dugvány gazdaságilag előnyösebb a hajtásdugványnál, (fásdugványozni télen lehet a „holt” időszakban, míg a hajtásdugványozásokat a nyári meglehetősen elfoglalt időszakban kell vagy kellene elvégezni és azokhoz szaporító-berendezés is szükséges a szabadban kivitelezhető fás dugványozáshoz képest). Tehát a könnyen, nagy százalékban és gyorsan gyökeresedők előnyt élveznek a lassan és alacsony százalékban gyökeresedőkkel szemben.

b) Nevelhetőség

A faiskola számára nem mindegy, hogy egy növényből hány év alatt tud piacképes árut tud előállítani és közben az illető fajta (fajtajelölt) mennyi anyagi vagy munkaerő ráfordítást igényel. E szempontból *előnyök a gyors faiskolai növekedés, sorfák esetében pedig a gyors törzsvastagodás.* (Rövid távon egy-két évvel, hosszú távon túlkoros fáknál 4-5 évvel is lerövidítheti az előállítási technológiát). Fontos még a *jó koronaszerkezet* kialakulása, kialakítása még a faiskolában. Ez a fák esetében, karózás nélkül is nyílegyenes törzset, egyenletes ágeloszlást, valamint úgynevezett átmenő sudarat jelent, amely különösebb metszés nélkül is egyöntetűen folytatódik a fa tövétől egészen a koronájáig.

Sorfák esetében hátrányt jelent a faiskolában a sarjadzási hajlam vagy a tőhöz közeli túl sok elágazás (rendszeresen tisztogatni kell, akadályozza a gépi művelést) valamint a villásodásra való hajlam, amit nevelés során rendszeresen el kell távolítani.

Ezzel ellentétben *a cserjéknél* azok az előnyös fajták, amelyek *hamar bokrosodnak* és metszés nélkül is tömött növekedésűek.

A fenyők esetében egyeseknél a *gyors növekedés*, a legtöbbnél azonban a *tömött habitus* az ami előnyt jelent egy korábbi hasonló dísz adó fajtához képest. A tömött növekedésű fajtajelöltekkel ugyanis nem kell bíbelődni, megspórolunk évente egy esetleg több nyírást is.

További szempont a betegségekre való fogékonyság, avagy *a betegségekkel vagy a kártevőkkel szembeni ellenálló-képesség.* Ez utóbbi tulajdonság nem csak azért előny mert kevesebb permetezéssel esetleg permetezés nélkül nevelhető a növény, hanem a betegségek kártevők a növény piaci értékét is leronthatják a későbbiekben (a törzsön megmaradhatnak a kabócák károsításának nyomai).

Ki kell hangsúlyozni, hogy a faiskolai betegség ellenállóság nem azonos a felhasználás helyén való betegség és kártevő ellenállósággal. Általában véve elmondhatjuk, hogy a faiskolában a gomba és baktériumos betegségekre érzékenyebbek a növények, mint a felhasználási helyen. Ez utóbbi helyen ugyanis kisebb a páratartalom, a hajtások levelek jobban beérnek ezért kisebb a fertőzés veszélye és az idősödés kapcsán megnövekedhet a növény természetes ellenálló-képessége. A kártevőkkel szemben (legalábbis egyes kártevőkkel szemben) némileg fordított a helyzet. A faiskola viszonylagos luxusklimájában a növények erőteljesebbek ezért a gyengeségi kártevők kevesebb kárt tudnak bennük tenni, mint az olyan felhasználási helyen (pl. egy nagyváros utcái mentén) ahol egy sor környezeti stressznek vannak kitéve.

Egyes növényeknél további nevelhetőségi tényező, hogy viseljék el a konténeres nevelést. Ez a tényező elsősorban azokra a növényekre vonatkozik, amelyeket árudai értékesítésre, cserjék esetében pedig autópálya menti kiültetésre vagy tömeges parkosításra szánnak. Vannak olyan növényfajok ill. nemzetségek, (pl. a *Fagaceae*, vagy a *Magnoliaceae* család képviselői) amelyek a faiskolában vagy csak földlabdával vagy pedig konténeresen nevelhetőek ill. ültethetők át. Csak konténerben forgalmazhatók (rossz gyökérzetük miatt) a *Fabaceae* (hüvelyesek) családba tartozó cserjetermetű fajok ill. fajtáik (*Cytisus*, *Laburnum*, *Coronilla*, *Caragana*, *Albizia*, *Cercis*). A felsoroltak közül a fává, vagy bokorfává növényeket, azaz általában a robosztusabb termetűeket a faiskolák szabadföldön nevelik majdnem kész áruvá és az értékesítés előtti évben ültetik be konténerbe. Tudvalévő ugyanis róluk, hogy konténeres nevelés esetén a növekedésük megáll. A babérmeggyeket, mint a legtöbb lomblevelű örökzöld növényt napjainkban a faiskolák túlnyomó többsége konténeres kiszerezésben nevel és forgalmaz és a felhasználók is elsősorban így keresik. Vannak olyan babérmeggy fajták, amelyek jól bírják a konténeres tartást, vannak azonban olyanok, amelyek növekedését a konténer visszafogja.

c) Átültethetőség

A növényeket a faiskolai nevelés során általában több alkalommal átültetik (átiskolázzák), és a végső átültetést a felhasználási helyre való eltelepítés során élik át. Igen fontos, hogy az illető fajta, fajtajelölt az átiskolázások után gyorsan és jól eredjen, a legfontosabb azonban, hogy a végső helyre való eltelepítés után is megeredjen, gyorsan begyökeresedjen és hamar fejlődésnek induljon. (A rossz eredés vagy a vontatott kezdeti növekedés reklamációk forrása lehet és hosszabb távon mindenképpen rontja az illető fajta vagy fajtajelölt renoméját.)

Vannak fajok amelyek „jó gyökérzetet” nevelnek, azaz gyökerük bojtos felszínes elhelyezkedésű ezért kevesebb átiskolázással is kibírja a végső átültetést. Ilyenek például a fenyőfélék közül a közönséges nyugati tuja és az óriás tuja (*T. occidentalis*, *T. plicata*) melyek óriási formagazdagságuk mellett éppen a könnyű és jó átültethetőség és jó eredés miatt uralják a díszfaiskolai piacot és felhasználást (szakmai körökben, gunyorosan néha „Kert-Magyarország” helyett már „Tuja-Magyarország”-ról beszélnek). A hozzájuk hasonló dísz- és formákat is adó keleti tuja (*T. orientalis*, újabb nevén *Platycladus orientalis*) ezzel szemben hiába sokkal szárazságtűrőbb az előbb említett rokonainál, gyengén elágazó gyér gyökérrendszert nevel, ezért idős korban kimondottan rosszul tűri az átültetését. Mivel ráadásul még dugványról is rosszul gyökeresedik, a faiskolai forgalomban (és ezért értelemszerűen a felhasználásban is) nagyságrendekkel elmarad a nyugati tuja fajtáival szemben annak ellenére, hogy az ország sok részén a keleti tuja telepítése lenne a felhasználás szempontjából az előnyösebb.

A lombos fák közül a kőrisek kimondottan jó gyökérzetűek, még a díszkörtéket mélyre hatoló és csak gyéren elágazó és az átültetést ezért rosszul bíró gyökérzet jellemzi.

A lomblevelű örökzöldek közül a tűztovis pocsék gyökérzetűek, míg az örökzöld madárbirsek idős korban is jól bírják az átültetést.

A lombhullató cserjék esetében az átültethetőség kevesebb súllyal esik a latban, mivel ezeket egy-két év alatt megnevelik, így a gyökerük nem tud túlságosan elszaladni. (A csak konténerben forgalmazhatókról már korábban szó volt.)

Természetesen a rossz gyökérrendszer korrigálható egy gyakoribb faiskolai átiskolázással és/vagy gyökérmetszéssel ez azonban megdrágítja a technológiát és egy-két év kihagyás esetleg a növényt piacképtelenné teszi. Másik megoldás a gyökérrendszer javítására a jó gyökeret nevelő alanyra való oltás ill. szemzés. Ez azonban némely esetben szintén drágítja a technológiát.

3. A növény gazdasági értéke

A növény gazdasági értéke négy alapvető tényezőtől függ:

- a) a használati érték,
- b) a faiskolai érték,
- c) a keresettség mutató, és
- d) a piacossága

A díszfa díszcserje fajtajelöltek felhasználási értéke az illető növény árában realizálódik, a faiskolai értéke pedig az önköltségben. Nyilvánvaló, hogy a drágábban értékesíthető és olcsóbban előállítható fajták a leginkább értékesek.

Az a) és a b) tényezőről a korábbiakban részletesen szoltunk, ezért azzal a továbbiakban nem foglalkozunk.

c) A növény keresettség indexe (fogyási index)

A gazdaságosság megítélésénél nem elegendő, ha egy növényt olcsón tudunk előállítani és viszonylag drágán eladni, rendkívül fontos szempont az is, hogy milyen mennyiségeket tudunk majd értékesíteni belőle a piacon (a fajtaoltalomra való bejelentéssel kapcsolatos döntést elsősorban ez a szempont befolyásolja).

A keresettség index természetesen jelentősen függ az illető növény használati és faiskolai értékétől, a döntő tényező azonban az, hogy az illető fajtát vagy fajtajelöltet milyen felhasználási területre tudjuk javasolni. A főbb felhasználási területek az alábbiak:

- szoliter fa vagy cserje,
- szoliter fenyő,
- utcai sorfa,
- talajtakarók,

- nyírott vagy nyíratlan sövénynövény,
- térhatároló tömegcserje,
- talajtakaró cserje,
- árnyéki gyeppótló,
- autópályákra alkalmas rézsűnövény.

Nyilvánvaló, hogy szoliter fából kevesebb fogy, mint utcai sorfából, szoliter cserjéből pedig nagyságrendekkel kevesebb, mint abból amiből sövényt vagy talajtakaró foltokat létesítenek esetleg még autópálya menti rézsű megkötésre is alkalmasak.

Minél több területre ajánlható (és garantáltan bevált) a növény, annál nagyobb a keresettség-indexe. A legkisebb keresettséggel azoknál a fajtáknál számolhatunk, amelyek annyira különlegesek, hogy csak vájt fülű gyűjtők érdeklődését keltik fel. (Ez utóbbiak ugyan minden pénzt megadnak érte, de országos szinten nem fogy belőlük 10-20 darabnál több.) Ilyen szempontból a házikerti alkalmazás kisebb fogyási indexet jelez a közparki alkalmazásnál. Egy csavart ágú akác például elsősorban csak árudai értékesítésre és házikerti felhasználásra alkalmas (ott sem fogy belőle túlságosan sok), míg egy magas törzsre oltott gömbakác sorfaként Magyarországon is valamint tőlünk keletre és tőlünk nyugatra egyaránt tömegsorfának számít. (Évtizedek óta biztos exportcikkünk).

A legjobb fogyási index annál a növénynél kalkulálható, amely házikertbe és közparkba egyaránt alkalmas.

Keresettség mutató, azaz „Hány szeletre oszlik a torta?”

Egy új fajta (fajtajelölt) keresettség-indexét a fajta díszértékén, használati értékén és faiskolai értékén kívül jelentősen befolyásolja az a körülmény is, hogy kategóriájában hány hozzá hasonló megjelenésű és értékű fajta verseng még a kedves vevő kegyeiért, azaz hány szeletre oszlik a vásárlói torta. Ez a körülmény még a tömegesen forgalmazott növények esetében sem elhanyagolható. Különösen fontos azonban azoknál, amelyek különleges megjelenésük folytán csak kis tételben kerülnek forgalomba. Tujákból a sárga, a gömb alakú, vagy az oszlopos fajtákból például „12 egy tucat”, azaz rengeteg ilyen formájú vagy színű fajta van a piacon, nagyjából hasonló díszhasználatú és faiskolai értékkel. Hasonló helyzetben vannak az oszlopborókák vagy a terülő borókák, legyenek azok akár zöldek, kékek vagy aranysárga színűek. Ezekben a kategóriákban nagyon sokat kell tudnia egy újdonságnak ahhoz, hogy legyőzze vetélytársait és elhódítsa tőlük a piac egy részét. A vetélytársak ráadásul olyan helyzeti előnyben vannak, hogy nevük ismert legalább a szakemberek előtt, néha pedig a nagyközönség is ismeri és keresi azokat, míg az újdonságét nem.

Egy új fajta „kihordási ideje” minimum 4 év, fák esetében 10-20 év vagy annál is több. Ez az időszak némileg lerövidíthető egy szerencsés név választásával vagy a magyar fajta márkanév megjelölésével, vagy pedig egy olyan óriási reklámhadjárral melynek költségei nem mindig fedezi az újdonság értékesítéséből befolyt nyereség. *A Magyar Dísznövényfajták Gondnoksága éppen e piacra jutási idő lerövidítésében tud igen hatékonyan közreműködni: alternatív dísznövény javasolásával, és az ígéretes újdonságok Interneten való széleskörű közzétételével.*

Tudni kell azonban azt is, hogy a vásárló amint belép a bolt kapuján az esetek többségében, levetkezi vallását, párt-állását és nemzeti érzését. Ott egyedül a minőség és az ár az ami dominál. A közvetlen kiskereskedelmi értékesítés során itt lép a képbe a növény piacos megjelenése: az örökzöld növények például már fiatalon mutatják színüket, többnyire formájukat is, tehát azt amiért a vevő őket megvásárolja vagy megvásárolhatja a név ismerete nélkül. És ezzel áttértünk a következő értékelési szempontra:

d) Piacosság

A piacos megjelenés elsősorban az árudai értékesítésre szánt növényeknél alapvető fontosságú, de a közterületi zöldfelületekre kiültetett díszfáknál, díszcserjéknél sem elhanyagolható tényező. Piacos megjelenésű az a növény, amelyik már az értékesítés időpontjában mutatja végleges díszítőértékét

(vagy legalábbis sejteti azt) így azt a vásárló (közparkban a kedves látogató) azonnal meglátja és értékeli.

Rendkívül piacos növény pl. a smaragd tuja – *Thuja occidentalis* 'Smaragd' - (nem hiába listavezető a piacon) miután szép formáját és szép színét már 20-30 cm-es korában is megmutatja, a színét pedig télen-nyáron tartja. Léteznek nála már sokkal szívósabb és szebb formájú oszlopos tuják is (pl.: a hungarikumnak számító malonyai tuja) de ezek árudai értékesítése a késő őszi és a tavaszi időszakban akadozik a növények kellemetlen (tompazöld, néha lilás vagy barnás) téli elszíneződése miatt.

Még a fenyőknél maradva: rendkívül piacos növény a rakétaboróka (*Juniperus scopulorum* 'Skyrocket') annak ellenére, hogy minden szakember tudja róla, 20 év után garantáltan elöregszik, szételik, esetleg el is pusztul. A nála nagyságrendekkel értékesebb, (edzettebb hosszabb élettartamú) ciprusboróka (*Juniperus virginiana* 'Pseudocupressus') viszont gyakorlatilag kiszorult a termesztésből. Az ok: karcsú oszlop formáját és szép színű egészséges lombját csak 1,5-2 m-es korában kezdi megmutatni, korábban egy kócos torzonborz keskeny kúp alakú növény csupán. 1,5-2 m-es méretig viszont a faiskolák nem szívesen nevelik meg, mivel gyökere annyira rossz, hogy csak igen sűrű átültetéssel lehetne piacképes földlabdás növényként értékesíteni.

A lombhullató cserjék közül piacosabbak azok, amelyek az árudai főszezonban azaz tavasszal és kora ősszel (is) nyílnak, azokkal a virágos cserjékkel szemben amelyek a kora tavaszi vagy a nyár középi értékesítési holt szezonban hozzák virágaikat.

Ez utóbbiak természetesen piacosabbá tehetők egy szép színes árudai címkével, de e emeli a költséget és a vevő jobban elhiszi amit a saját szemével a növényen lát mint ami a címkére van nyomtatva.

A rózsaloncok (*Weigela*-hibridek) közül így került az értékesítési élvonalba a 'Viktória' fajta, mivel az egyszer a faiskolai szezon legvégén, május második felében virágzik, a nevelés során, pedig egy ügyes újrametszéssel augusztus végére, szeptemberre ismételten bevirágoztatható. Hasonlóképpen piacos növények a levendulák, cserjés pimpók.

Hasonló eset a 'Ketelerii' boróka, (*Juniperus chinensis* 'Keteleerii'). Idős korban a legszebb díszfenyők egyike, de amikor még fiatal és kicsi, rá sem lehet tukmálni a vevőre.

Dísznövények vonatkozásában a piacosság talán legérdekesebb példája az egynyári virágokból a külföldi fajták térhódítása a magyarországi fajtákkal szemben. Mint ismeretes, Magyarországon a Gyümölcs és Dísznövény Kutatóintézetben immár 50 éve folyik a kimondottan szélsőséges száraz viszonyokba, szennyezett levegőbe alkalmas egynyári virágok szelekciója. Ezek a növények a közparkjainkban gyakorlatilag öntözés nélkül is egész nyáron át virítanak és ősszel csak a komolyabb fagyok viszik le a virágjukat. Az utóbbi időkben mégis erőteljesen visszaszorították őket a nyugat-európai, amerikai és japán világcégek fajtái. Az ok az említett cégek óriási és hatásos reklámkampánya mellett abban keresendő, hogy a nyugat-európai, amerikai és japán virágágyi fajták már palántakorban megmutatják virágjukat ezért azt a vevő azonnal leemeli a polcra, később aztán a szárazság hatására visszaesnek, nyár közepén pedig sokszor teljesen leáll a virágzásuk, de addigra már megtörtént a megvásárlásuk. A magyar fajták ezzel szemben hiába szívósak palánta korban még nemcsak, hogy virágot, de gyakran bimbót sem mutatnak. Ezért házikertbe gyakorlatilag nem is vásárolják meg őket, közparkba is csak az a kertész, aki ismeri a „láthatatlan” ökológiai előnyüket, azaz hallatlan tűrőképességüket és kis fajlagos fenntartási igényüket.

2. Az elmúlt évszázad legfontosabb magyar nemesítésű díszfa-díszcserje és fenyő fajtáit, fajtajelöltjeit, szelektált klónjait

Az alábbiakban ABC-sorrendben felsoroljuk és röviden ismertetjük az elmúlt évszázad legfontosabb magyar nemesítésű

- lombos díszfa-díszcserje és
- fenyő fajtáit, fajtajelöltjeit, szelektált klónjait

2.1. Lombos díszfák-díszcserjék

Acer campestre 'Rozi'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Acer campestre 'Zenta'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítők: Schmidt G. 70%, Nagy B. 15%, Ifjú z. 15%

Fajta bejelentője: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Az Acer nemesítés tagjai az Aceraceae családba tartozó lomghullató fák, nagy cserjék. Mintegy 115 fajta él a mérsékelt égövben és a trópusok hegyein. A mezei juhar (*Acer campestre*) nálunk a bükkösök kivételével csaknem minden erdőtársulásban megtalálható, a legváltozatosabb - olykor szélsőséges - termőhelyeken. 10-15 m-es, kerekded koronájú fa, ami kezdetben bokros növekedésű és időnként erősen paraléces ágú. Jó várostűrő utcafa, de ilyen célú elterjedését gátolja a kezdeti bokros növekedés és a görbe törzsnevelő hajlam. A 'Zentai Egyenes' fajta ez utóbbi hátrányokat küszöböli ki: A faiskolában egyenes törzset, később átmenő sudarat nevel. Koronája kezdetben széles oszlopos, idősebb korban tojásdad alakú. Felálló ágai a közlekedést nem zavarják.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta egyenes törzsű, a kis koronájú utcai sorfák körét bővíti.

A fajta számozása és nemesítés módja: természetben előforduló állományból szelektált egyed vegetatív úton továbbszaporíva.

Acer platanoides 'Rákóczi út'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Koronája tojásdad, szép fa. Egészséges, fagyléc az anyafán nincs. Mivel a gömbjuharok magonc eredetű alanyai 20-30%-ban fagylécesek, fölrepednek, fontos lenne egy fagyűrő, egészséges alany. Ez annak alkalmas.

A fajta számozása és nemesítés módja: Szombathelyen, a Rákóczi úton álló kb. 40-50 éves egyed vegetatív utódja.

Ailanthus altissima 'Bíborsárkány'

Állami elismerés éve: 1996

Nemesítő: Schmidt Gábor dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A Kína északkeleti részéből és Koreából származó fának ez a fajtája nagyra nő, egyenes, vastag, hengeres törzsű fa, átmenő sudárral, kb. 60 -os szögben, örvszerűen álló oldalágakkal. Koronája gömbölyded. Lombzata egészséges, fénylő sötétzöld. 1 m-t is elérő, páratlanul összetett levelein a levélgerinc pirosas. Virágai nőivarúak. Fő dísz dús, bugás termésvirágzata, melyen a csavart szárnyú, éretlen lependéktermések több héten át fénylő liláspirosak. Napos helyre, mérsékelt száraz talajba való. Melegigényes. Kártevője nincs, a szennyezett levegőt jól tűri.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Útfásításra, parkosításra igen alkalmas. Hatalmas termése tartós dísz ad, sőt, szárazkötészeti célra is felhasználható.

A fajta számozása és nemesítés módja: Egy budapesti kertben talált egyed (valószínűleg spontán magonc) ivartalan elszaporításából származik.

Aucuba japonica 'Barabits'

Nemesítés éve: 1980 körül

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, lomblevelű örökzöld cserje. Levellei sárgatarkák. Vízigényes növény, félárnyékos-árnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas.

A fajta számozása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb színű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Berberis thunbergii 'Carmen'

Állami elismerés éve: 1985

Nemesítő: Török Zoltán

Fajta bejelentője és fenntartója: Török Zoltán

Fajta leírása: 1-2 m magas, közepes növekedési erélyű, tövises ágú lombhullató cserje. Lombja piros színű. Sárga virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől decemberig díszít. Vesszői piros héjúak. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas.

A fajta számozása és nemesítés módja: Berberis thunbergii 'Atropurpurea' magpopulációból kisselektált, majd dugványról felszaporított klón.

Berberis thunbergii 'Gabi'

Nemesítés éve: 2004

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 1-2 m magas, közepes növekedési erélyű, tövises ágú lombhullató cserje. Levellei vaskosak, merev tapintásúak és a széles levelek peremén aranyárgászöld szegélyűek. Sárga virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől decemberig díszít. Vesszői piros héjúak. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas.

A fajta számozása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szebb lombú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Berberis thunbergii 'Laci'

Nemesítés éve: 2004

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 1-2 m magas, közepes növekedési erélyű, tövises ágú lombhullató cserje. Levellei merev tapintásúak, sötétzöldek. Lombja ősszel pirosra színeződik. Sárga virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől decemberig díszít. Kompakt növekedésű, nyírás nélkül is egyöntetű sövényt alkot. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas.

A fajta számozása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szebb, merevebb lombú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Betula pendula 'Bíbor'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós, Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: 15-20 m magasra növő laza koronájú fa. Törzse fiatalon barna, majd kifehéredik és hámlik. Idős korára erősen repedezett, fekete. Ágai vékonyak, csüngők, zártabbak mint a 'Purpurea'-é. Hajtásai bordók fehéren mirigyszőrősek, gyengén szőrősek. Levelei 4-6 cm hosszúak, bőrszerűek, csúcsukon erősen kihegyezettek. A levélváll teljesen egyenes, a fonáka csupasz. a levélerek pirosak. A levéllemez széle egyenlőtlenül fűrészkes. A levél nyele piros, 1-1,5 cm hosszú. Kihajtáskor az egész növény bíborvörös, a levelek sötét vörös színüket egészen a nyár végéig megtartják, majd kiszáradnak, de sötét tónusúak, a levélerek végig pirosak maradnak.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Vékony ágrendszere, élénk bíborvörös lombszíne szoliterként ültetve szép látványt nyújt a parkokban, kertekben. Edénybe is ültethető. Mikroszaporítással, könnyen és gyorsan szaporítható, konténerben nevelve jól értékesíthető.

A fajta számozása és nemesítés módja: A B. pendula 'Purpurea' magoncaiból szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Betula pendula 'Karaca'

Állami elismerés éve: 2000

Fajta bejelentője és fenntartója: Orlóczy László dr.

Fajta leírása: A Betula nemzetség fajai a Betulaceae családba tartozó lombhullató fák vagy cserjék. Törzsük legtöbbször fehér vagy sárgásfehér. Mintegy 30 faj a mérsékelt égövben él. A Betula pendula 'Karaca' fajtája Törökországból a Karaca Arborétumból származik. Törpeváltozat, vékony hajtásokkal és vesszőkkel és viszonylag rövid ízközökkel. Habitusát tekintve 0,5 m magas, lapos bokor, ami idős korban maximum 1 m átmérőt ér el. Hajtásai oldalra bókólnak, vékonyak, levelei finoman szeldeltek. Őszi lombszíne, aranyárga és tartós. Elsősorban házikerti kiültetésre alkalmas, ahol a sziklakertek különleges díszje, de a kisméretű előkertben is jól mutat. Ültethető edényes növényként vagy színes kompozíciót lezáró cserjeként. Edénybe vagy balkonládába telepítve, hajtásai lecsüngenek.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta lombja a hasonló 'Trost's Dwarf' fajtával ellentétben napégésre nem hajlamos.

Betula pendula 'Zöld Szakáll'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: A B. p. 'Youngii' habitusához hasonló, de jóval kisebb növekedésű, apró zöld levelű növény. Oldalhajtásai erősen csüngenek. Kis kertekbe, sírokra alkalmas különleges apró fácska.

Előnye: erősebben szeldelt lomb, jobb habitus.

A fajta számozása és nemesítés módja: Betula pendula 'Youngii' magpopulációjából szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Buxus microphilla 'Betlér'

Nemesítés éve: 1990 körül

Nemesítő: Orlóczy László Dr.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú lomblevelű örökzöld cserje. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas.

A fajta számozása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gyorsabb, kezdeti növekedés, üdébb lombszín, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Buxus sempervirens 'Karcusú szarvas'

Állami elismerés éve: 2006

Nemesítő: Szijártó Péter

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Szarvasi Arborétum

Fajta leírása: A 'Karcusú Szarvas' Buxus fajta a hagyományos 'Angustifolia' fajta lazább habitusú gyorsabban növekvő és üdébbzöld lombú változata. 2-3 m magasra megnövő bokor, amely laza tojásdad koronát nevel. A vezérágai felfelé állnak, míg a rajtuk elhelyezkedő rövid oldalágak széthajlanak, mintegy 45°-os szögben. A levelek halványzöldek vagy üdezöldek, kb. kétszer olyan hosszúak mint szélesek. A fajta származása és nemesítés módja: magonc populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Előnye a gyors növekedés mellett az üdezöld lombzat, ami vidámabb hangulatú az alapfaj (talán túlzottan is) sötétzöld lombjánál. Az alapfajnál valamivel gyorsabb és erősebb növekedésű, karcusú, keskeny levelű fajta, mely a ma divatos kis fácskává is nevelhető.

Buxus sempervirens 'Szarvasi oszlop'

Állami elismerés éve: 2006

Nemesítő: Szijártó Péter

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Szarvasi Arborétum

Fajta leírása: A Buxus nemzetség tagjai Buxaceae családba tartozó örökzöld bokrok vagy kisebb fák Európa, Ázsia, Közép-Amerika területén mintegy 30 fajta él. A jelenlegi fajták többsége a Buxus sempervirens-hez tartozik. A természetben sok fajtája megtalálható. A 'Szarvasi Oszlop' fajta a 'Fastigiata' hagyományos fajta javított alakja. 1,5-2 m-re növekvő keskeny oszlopforma mereven felálló ágakkal és viszonylag apró domború felületű kerek levelekkel. A levelek színe sötétzöld és a felülete csillogó. Házikertbe és közparkba is alkalmas, kisebb méretű kompozíciókba szoliter oszlopcserjeként, vagy pedig sűrűn ültetve nyíratlan sövénynek.

A fajta származása és nemesítés módja: magonc populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Sötétzöld az átlagosnál gyorsabban növekvő, oszlopos fajta, mely a hazai éghajlati és talajviszonyok között is szépen díszít.

Campsis x tagliabuana 'Galen Select'

Állami elismerés éve: 1997

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr., Kovács Istvánné

Fajta bejelentője és fenntartója: Silvanus Díszfaiskola

Fajta leírása: Az alapfaj Olaszországban keletkezett a kelet-ázsiai *C. grandiflora* és az észak-amerikai *C. radicans* keresztezésével. Magasra kúszó, légyökökerekkel kapaszkodó lombhullató cserje. Páratlanul szárnyasan összetett levelei fényes sötétzöldek. Szélesre nyíló tölcser alakú virágait nagy tömegben, 10-25-ösével, széles fürtökben hozza. A virágtölcser 7-8 cm hosszú, átmérője 6-7 cm. Színe narancspiros, belül sötétebb piros. Júliustól szeptemberig folyamatosan nyílik. Korán, már fiatalon virágzik, ami az értékesítésnél és a felhasználásnál egyaránt előnyt jelent. Déli falak, kerítések befuttatására alkalmas. Oszlopra futtatva látványos virág-gúlnát képez. A telepítés évében vízigényes, később közepesen szárazságtűrő.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Értékes fajta, mely a 'Madame Galen' fajtánál fagyűrőbb és a mi klímánkban tartósabb virágdísz ad.

A fajta származása és nemesítés módja: Népi szelekció vegetatív elszaporítása.

Celtis occidentalis 'Sudár'

Nemesítés éve: 2000 körül

Állami elismerés éve: 2007

Nemesítő: Dr. Schmidt Gábor, Budapesti Corvinus Egyetem

Az ostorfa (*Celtis occidentalis*) hagyományos jó várostűrő faj immár 150 esztendeje. Egyetlen, ám nagyon komoly hátránya a városfásításban, hogy ágai lehajlanak ezért azokat folyamatosan fel kell metszeni. Ez nem csak tetemes többletköltséget jelent a fenntartás során, (az ágak levágása, utána elszállítása vagy aprítékolása, komposztálása) hanem magát a növényt is elcsúfítja. A levágott alsó ágak helyére felülről újak hajlanak le, azokat ismét le kell vágni és egy idő után egy rendkívül csúf „girbe-görbe” törzsű fa alakul ki, ami biológiailag megfelelő ugyan, esztétikailag viszont rendkívül kedvezőtlen.

A 'Sudár' fajta ezt a tulajdonságot nem örökölte az alapfajtól. Egyenes törzsű és az ágrendszere is felálló. További technológiai előnye, hogy a faiskolában sem igényel karózást, miután anélkül is egyenes és függőleges törzset nevel. Utcafásításra, forgalmas helyen is, kiválóan alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában.

Celtis occidentalis 'Cirpi'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Ifjú Zoltán Dr.

A fajta leírása: Az ostorfa (*Celtis occidentalis*) hagyományos jó várostűrő faj immár 150 esztendeje.

Egyetlen, ám nagyon komoly hátránya a városfásításban, hogy ágai lehajlanak ezért azokat folyamatosan fel kell metszeni. A 'Sudár' fajta ezt a hátrányt küszöböli ki. Egyenes törzsű és az ágrendszere is felálló. További technológiai előnye, hogy a faiskolában sem igényel karózást, miután anélkül is egyenes és függőleges törzset nevel. Utcafásításra, forgalmas helyen is, kiválóan alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Celtis occidentalis 'Globosa'

Nemesítés éve: 2000

Nemesítő: Ifjú Zoltán Dr.

A fajta leírása: 3-5 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú lombhullató fa. Lombja ősszel sárgára színeződik. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az igen erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt.

Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Utcafásításra (akár nagyforgalmú, városi utak mentén, erősen szennyezett levegőben is) felhasználható, burkolatba is ültethető, parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Cornus alba 'Kármin'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Józsa Miklós Dr.

A fajta leírása: 2-3 m magas, gyors kezdeti növekedésű, lombhullató cserje. Lombja ősszel pirosra színeződik. Fehér virágai május végén-júniusban nyílnak. Fehér termése augusztus-szeptemberben díszít. Vesszői élénk kárminpiros héjúak. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a magas talajvizet, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Élénk színű vesszői vágásra, virágkertészeti célra is alkalmasak.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: intenzívebb vesszősínű, kertészeti célra is alkalmas,
Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Cornus mas 'Őszi Tűz'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Schmidt Gábor dr.

Fajta bejelentője: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: A Cornus nemzetség tagjai Cornaceae családba tartozó lombhullató cserjék, ritkán fák vagy lágyszárú növények. Az északi mérsékelt övben honosak, kb. 40 fajtát ismerjük. Díszértékük eltérő, korai virágzásuk, őszi lombszínük, színes vesszőjük, feltűnő termésük miatt kerültek termesztésbe. A Cornus mas Közép- és dél-európai elterjedésű, nálunk is honos. Apró, sárga virágai lombfakadás előtt február-márciusban nyílnak, fényespiros termése savanykás ízű, ehető. Az 'Őszi Tűz' fajta régi népi szelekció. Az alapfajnál erősebb növekedésű, nagyobb levelű, és a megnyúlt körte alakú, sötétpiros termése is méretesebb (2,5-3,5 cm). Karózás nélkül egyenes törzset nevel, ezért fává is alakítható. Fény- és melegigényes, a beárnyékolást és a szárazságot mérsékeltten tűri. Ízletes házikerti gyümölcs: frissen vagy lekvárnak eltéve egyaránt. (Vadhúsok mellé különösen finom).

A fajta számozása és nemesítés módja: egyedszelekció.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Szemzéssel, zöldugvánnyal szaporítható, nagy körte alakú sötétpiros termése az alapfajhoz viszonyítva hosszabb ideig díszít.

Corylus avellana '31' fajtajelölt

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Erős növéssű, ágai mereven felfelé állnak. Különös értéke, hogy piros lombszínét őszig megtartja. Napégésre nem érzékeny.

Corylus colurna 'Silvanus Purple' (=Corylus 'Silvanus')

Nemesítés éve: 1992

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Németh Jenő, Zádor Oszkár

A fajta leírása: Betulaceae családba tartozó lombhullató magas cserje vagy fa. Mintegy 15 faja a mérsékelt égövben él. A 'Silvanus' mogyorófajta egy elsőgenerációs törökmogyoró-típusú piros levelű mogyoró. 6-8 m magas széles kúpkoronájú bokorfává nő, a török mogyoróra jellemző puhán paraléces vesszőkkel és szürkésbarnán parásodó héjú ágakkal, valamint ugyancsak a török mogyoróra emlékeztető meglehetősen nagy méretű és durván ötszögletű levelekkel. Termése átmenetet jelent a török mogyoró és a római mogyoró között, amennyiben a török mogyoróhoz hasonlóan gomolyszerű, azaz 4-6-(8) többé-kevésbé összeforrott makkból áll, de az egyes makkok kupacsai római mogyoróhoz hasonlóan viszonylag hosszúak és túlérnek a makkon. A fajta fő értékét és fő díszét a csodálatos rubint piros tavaszi lombszínözödés adja, ami a kihajtástól kb. a hajtásnövekedés leállásáig, azaz június végéig tart. Ekkor, a forró idő beköszöntésével és a hajtásnövekedés megszűnésével a levelek fokozatosan tompa vörösre, majd csaknem zöldre színeződnek és csak a levélereik maradnak pirosak. A gomolytermés ágazat ugyancsak pirosbordó, és a színét lombnál valamivel tovább tarja. Erős növekedésű. Vörös lombozata csak a nyár második felében veszi el a színét. Kis fa is nevelhető belőle. A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: a fa-termetű piros mogyorók egyik első képviselője, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában Védett fajta!

Corylus 'Silvanus' (Corylus × columnoides 'Silvanus Purple')

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítője: Németh Jenő, Zádor Oszkár

Fajta bejelentője: Zádor Oszkár, Németh Jenő, Németh István

Fajta fenntartója: Zádor Oszkár, Németh Jenő

Fajta leírása: Betulaceae családba tartozó lombhullató magas cserje vagy fa. Mintegy 15 faja a mérsékelt égövben él. A 'Silvanus' mogyorófajta egy elsőgenerációs törökmogyoró-típusú piros levelű mogyoró. 6-8 m magas széles kúpkoronájú bokorfává nő, a török mogyoróra jellemző puhán paraléces vesszőkkel és szürkésbarnán parásodó héjú ágakkal, valamint ugyancsak a török mogyoróra emlékeztető meglehetősen nagy méretű és durván ötszögletű levelekkel. Termése átmenetet jelent a török mogyoró és a római mogyoró között, amennyiben a török mogyoróhoz hasonlóan gomolyszerű, azaz 4-6-(8) többé-kevésbé összeforrott makkból áll, de az egyes makkok kupacsai római mogyoróhoz hasonlóan viszonylag hosszúak és túlérnek a makkon. A fajta fő értékét és fő díszét a csodálatos rubint piros tavaszi lombszínéződés adja, ami a kihajtástól kb. a hajtásnövekedés leállásáig, azaz június végéig tart. Ekkor, a forró idő beköszöntésével és a hajtásnövekedés megszűnésével a levelek fokozatosan tompa vörösre, majd csaknem zöldre színeződnek és csak a levélereik maradnak pirosak. A gomolytermés ágazat ugyancsak pirosbordó, és a színét lombnál valamivel tovább tarja.

A fajta származása és nemesítés módja: Corylus colurna és Corylus avellana 'Atropurpurea'

keresztkezéséből származó magpopulációból szelektált egyed vegetatív úton való elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Erős növekedésű. Vörös lombozata csak a nyár második felében veszti el a színét. Kis fa is nevelhető belőle.

Cotinus coggygria 'Kanári Madár'

Nemesítés éve: 1960 körül

Nemesítő: Domokos János dr.

Fajta nemesítője: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem jogelődje)

Fajta fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A cserszömörce eurázsiai faj, Magyarországon a karsztvidékek déli lejtőin él. Előfordulása száraz termőhelyet és melegigényes növények (például a szőlő) termesztésére alkalmas klímát jelez. Ez a fajtajelöltet a Dunántúli Középhegységből lett begyűjtve, ahol kanárisárga őszi lombszínével kitűnt a sok vöröslombú cserszömörce közül. Nemcsak a lombja sárga, hanem a terméságazata is az, amikor a meddő virágok kocsányain a hosszú szőrök világossárga színűek. Napos, déli, köves lejtőre vagy parkokban nyílt helyre ültessük. Meleg- és fényigényes, jó szárazságtűrő. Vörös lombú fák, cserjék társaságában különösen jól mutat. Szoliterként is tetszetős.

Cotoneaster 'Bella'

Állami elismerés éve: 1989

Nemesítő: Török Zoltán

Fajta bejelentője és fenntartója: Török Zoltán

Fajta leírása: 0,2 m-es gypet alkotó, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű lomblevelű örökzöld cserje. Vízigényes növény, napra-félmárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. árnyéki gyepótlóként felhasználható.

A fajta származása és nemesítés módja: Magpopulációból kiemelt egyedi szelekció vegetatív elszaporítása.

Cotoneaster salicifolius 'Október'

Nemesítés éve: 1990 körül

Nemesítő: Józsa Miklós Dr.

A fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, ernyős koronájú lomblevelű örökzöld cserje.

Fehér virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől decemberig díszít. A növény termése mérgező anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: fagyűrőbb, gazdagabban terem, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában

Cotoneaster 'Skogholm Select'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Török Zoltán

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, gyors kezdeti növekedésű, elfekvő termetű lomblevelű örökzöld cserje. Fehér virágai májusban nyílnak. Vízigényes növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Talajtakarónak ill. árnyéki gyeppótlónak alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: nálunk a 'Skogholm' fajtánál edzettebb, szépen terem, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Crataegus pinnatifida 'Tahi'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Ifjú Zoltán Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: Tahi Faiskola Kft.

Fajta leírása: Kínából származó, 6 m-es kis fa vagy nagy bokor. Hajtásai és vesszői vastagok, többnyire tövistelenek. Széles ékvállú levelei tojásdadok, 5-10 cm hosszúak, 5-9 karéjjal, melyek durván fogazottak és kemény tapintásúak. 1,5 cm átmérőjű, fehér virágai májusban nyílnak. Szeptembertől november-decemberig díszítő ízletes termését hazájában gyümölcsként is fogyasztják. Ezt a fajtát a Tahi Faiskola hozta forgalomba (az anyafa a Budai Arborétumban él), őszi lombszíne feltűnően szép fénylőpiros. Kis méretű utcai sorfának igen alkalmas, mert a szárazságot, a szennyezett városi klímát jól tűri. Dúsan fejlődő piros termései különösen nagyok, 2,5-3 cm-esek, és még lombhullás után is sokáig az ágakon maradnak. Elsődlegesen parkfának, de magastörzsre oltva, szemezve kis méretű utcai sorfaként is használható.

A fajta származása és nemesítés módja: *Crataegus pinnatifida* var. major parkba kiültetett egyedeiből szelektált, vegetatívan továbbszaporított fajta.

Fagus sylvatica 'Atropunicea Compacta'

Nemesítő: Lakatos László

Nemesítés kezdete: 2000 körül

A fajtajelölt az átlagosnál gyengébb növekedésű és rövidebb ízközű, ezért kompakt gömbkoronát nevel. Végleges mérete valószínűleg 4-5 m átmérő lesz. (A fajtajelöltet piroslevelű magoncpopulációból szelektálták a kompakt növekedés alapján, ezért a legidősebb példányai sem öregebbek 6-7 évnél.)

Magastörzsre oltva a kiskoronájú fák választékát gazdagítja, amelyek között a piroslobbú meglehetősen ritka. Alkalmas: elsősorban házikertbe vagy kis forgalmú kertvárosi övezetbe a házak előtti utca-részletek fásítására. Jó talajt és rendszeres vízellátást kíván.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Fraxinus angustifolia 'Tahi'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Fraxinus angustifolia 'Tekeres'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Fraxinus ornus 'Mecsek'

Nemesítés éve: 1970 körül

Nemesítő: Pécs VgV, Józsa Miklós Dr. (Prenor)

A fajta leírása: 3-5 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú lombhullató fa. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Útsorfának (legfeljebb közepesen szennyezett levegőben) ill. parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szabályosabb (gömb)korona, tömöttebb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többsége beszerezhető

Fraxinus pennsylvanica 'Kolozsvár'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Hedera helix – borostyán

A borostyánfélék (Araliaceae) családjába tartozó légyökerekkel kapaszkodó örökzöld cserje. Mintegy 7 faja Európában, Ázsiában és Észak-Afrikában él. Árnyéki növény, de napra is ültethető. A ismertett magyar fajták a Hedera helix fajhoz tartoznak.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Hedera helix 'Arács'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője: BCE Növénytan Tanszék (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: A Hedera nemzetség képviselői az Araliaceae családba tartozó légyökerekkel kapaszkodó örökzöld cserjék. Mintegy 10 faja Európában, Ázsiában és Észak-Afrikában él. Növekedési forma: sűrű íz-közű-, gyenge növekedésű a vegetatív, és a generatív alak közötti átmeneti formát képviselő alak. Évi hajtásnövekedése 20-25 cm. Hajtásai közepesen szőrözöttek, vízszintesen állnak, zöld színűek. Levélalakja romboid-háromszögletű, karéj nélküli. Levélmérete: 1,5-2x2,5-3 cm átmérőjű, levél-színe kissé szürkés- sötétzöld fehér erezettel, matt felületű. a levél színe hideg hatására az antociántól kissé megbarnul (tavasszal visszazöldül). Rövid íz-közei miatt néhány év alatt bokorformát vesz fel— virágzik és termést is hoz —melynek oldalán vízszintesen állnak oldalhajtása, ettől bizarr formát nyújt. Ágyás-szélekre, sziklakertbe, kiskertekbe, edényekbe kiválóan alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló növények begyűjtéséből szelektált egyed vegetatív úton továbbszaporítva.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta lassú növekedésű, már fiatal korában bokorfát is képző, mutatós sziklakerti növény.

Hedera helix 'Balkon'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: Kúszó, légyökerekkel kapaszkodó cserje. A hajtások csillagszörösek, a levelek sötétzöldek, tenyeresen 3-5 tompa karéjúak, fehér érhálózattal. Rövid ízközű, lassú növekedésű fajta jól elágazódó. Télen a levelei bordóra színeződnek. Időskori alakja még nem ismert, ezért virágjáról még nincsenek ismereteink. Lassú növekedésű, jól elágazódó fajta. a kifejlődő oldalhajtások jól besűrítik a növényt, s így a takaróképesége erős, gyors. Levelei kisebbek mint a 'Perint' fajtáé. Növekedésénél a csúcsdominancia kevésbé érvényesül, az oldalágazódások sűrűbben fejlődnek s ezáltal igen tömötte válik a növény.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Speciális igényeket kielégítő fajta. A fajtaválasztékban ilyen jellegű fajta eddig hiányzott. Balkonládákban, dézsákban, sziklakertekben, temetőekben jól alkalmazható. A viszonylagos gyengébb növekedés mellett nem kell tartani a gyors elburjánzástól és a mellé ültetett növények kiszorításától.

A fajta számozása és nemesítés módja: Hedera helix magonc populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Hedera helix 'Börzsöny'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítője: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője: BCE Növénytan Tanszék (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Növekedési forma: kúszóborostyán, azaz fiatalkori alak. Hajtásai sűrűn elágazódóak, ezért a habitusa kompakt. Középerős növekedésű, (40-60 cm/év) vékony hajtású, a hajtás színe bordó, az internódiumok 4-6 cm hosszúak. Levéllemeze közép-nagy –6 x 5.5 cm, deltoid alakú (-a forma sagittifolia-hoz sorolható), a vállnál két kisebb karéjjal. a levélvállak takarják egymást. A levéllemez közepes vastagságú, bőr-nemű. A levél színe fényes, sötét zöld, kiemelkedő fehér erezettel. A levél-fonák matt zöld, a levélnyel hosszú, vöröses, szőrös. Árnyéki gyeppótlóként, szegélynövényként, sziklakertbe, műtárgyak és függőleges felületek befuttatására. Házi kertekbe és közparkokba kiültetésre javasolható. Sűrűn álló levelei, és mérsékelt növekedése miatt kiváló talajtakaró, különösen vízszintes felületek befuttatására, ültetése nagyobb sziklakertbe is javasolható. Betegségek, vagy kártevők nem bántják, nagyon jól bírja a szárazságot és a téli erős lehűlést.

A fajta számozása és nemesítés módja: természetben előforduló növények begyűjtéséből szelektált egyed vegetatív úton továbbszaporítva.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta középerős növekedésű, edzett, talajtakaró kúszónövény.

Hedera helix 'Cso-cso-szán'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Soroksári Botanikus Kert

Fajta leírása: Növekedési forma: bokorborostyán, azaz időskori alak. Bokor termetű, zöld levelű fajta, de a levelek alakja és erezete eltér a többi borostyán időskori alakjának levelire jellemző alaktól és erezettől. A levéllemez alakja megközelítően visszás-tojásdad, a csúcs közelében kisebb karéjokkal, fogakkal. A levél erezet legyezőszerű, világoszöld. A virágzat laza, a virágzati ernyők hosszú kocsányúak körül, —már augusztusban virágzik. A termések (áltermés) megnyúlt gömbök, erősen domború vacoktányérral és hosszú bibeoszlop maradvánnyal. Színük sötétbíbor, majd sötétlila. A termések sokáig-április végéig is fennmaradnak a növényen. Különleges levélformája (fogazott levélcsúcs) és erezete (Ginkgo levélre emlékeztető villás-szerű erezet) miatt kiemelt helyeken, kültéri és beltéri —edényes növényként házi kertben, és exkluzív parkba, illetve vágott növényként ajánlható.

A fajta származása és nemesítés módja: 'Old Garden' fajta időskori alakjáról származó generatív hajtások meggyökereztetésével létrehozott állomány szelekciója.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Bokor termetű fajta, kertekbe ültetve vagy edényes növényként

bel- és kültéri díszítésre alkalmas. Legyezőszerű, világoszöld levélerezete miatt vágott zöldként is használható.

Hedera helix 'Kék csillag'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője: BCE Növénytani Tanszék (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Bokorborostyán, azaz időskori alak. Közepesen erős növekedésű, 8-15 cm hosszú hajtásokat hoz, 8-10 levéllel. a fiatal hajtás feltűnően szőrös, a vessző kérge a második-harmadik évben is zöld marad, illetve zöldes-barna. A levél rombusz alakú, a hosszúsága felénél a legszélesebb, előfordul kisebb karéjszerű kiemelkedés a lemez csúcsán. A levéllemez széle kissé hullámos, a lemez közepétől a csúcsáig fokozatosan keskenyedő, de nem kihegyezett, nyélre futó, ék vállú. A levéllemez nagy méretű, átlagosan 19,5 cm² kedvező tápanyag és vízellátottság mellett a 25 cm²-t is eléri. Vastagszövetű levéllemeze sima, fényes, élénkzöld színű, világoszöld erezzel. A téli hideg hatására nem barnul meg (átmenetileg sem). A virágzati főtengely 8-10 cm hosszú, az oldalernyők száma 5-7, az oldaltengelyek 5-6 cm hosszú, laza bugát képeznek. Korán – már augusztus közepén – virágzik, gyakran a legnagyobb kánikulában, ezért a csúcs-ernyő virágai rosszul termékenyülnek. a felső 4-5 oldalernyőből kötött termések (áltermés) gyorsan kifejlődnek, dús bugát képezve. Októberben már borsó nagyságú a termések, novemberben már színesek a bogyók (álbogyó), melyek hamvas-kék színűek. A termések hosszú kocsányúak, -2cm-, a bogyó alakja kissé megnyúlt gömb, a bibepárna sapkaszzerűen ül a vacok csúcsán – az átlagnál kevésbé alsóállású a termés. A bibeoszlop maradvány 1.5, -2 mm hosszú, ami meghaladja az átlagot. Kertészeti felhasználásának lehetőségeit növeli, hogy a szép szabályos bokorforma mellett nagyon dekoratív levélformájával nagy laza virágzatával és természetes bugájával – melyben korán színesedő különleges hamvas-kék bogyók fejlődnek – is díszít. Nem támadják meg betegségek, vagy kártevők, nagyon jól bírja a szárazságot és a téli erős lehűlést, rendszeresen virágzik és termést hoz. A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló növények begyűjtéséből szelektált egyed vegetatív úton továbbszaporítva.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Dekoratív, bokor formájú fajta. Ritkán karéjos levele is van.

Termése novemberben érik és korán lehullik.

Hedera helix 'Krokó'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Soroksári Botanikus Kert

Fajta leírása: Kúszóborostyán, azaz fiatalkori alak. Hajtásai zöldes barnák, a hajtáscsúcs erősen szőrös, a hajtás sűrűn paraszemölcsös, 2-4 cm hosszú íz-közökkel. Középerős növekedésű –40-60 cm-től egy év alatt, viszonylag rövid íz-közű hajtásain a levelek sűrűn állnak. A levél enyhén háromkaréjú-ötszögletű, mélyen szíves vállú, tompa csúcsú. Levéllemez mérete 5-5,5 x 5.5-6cm, színe világos, majd középzöld, sűrűn világoszöld, majd fehér erezzel (a harmadrendű erek is fehérek), az oldal-erek a levél szélén egymásba kapcsolódnak, ezáltal foltokat határolnak körül. a levél széle enyhén hullámos. Vastag levél-szövetű, a levélnyelek közepesen hosszúak. Feltűnő fehér erezete miatt dekoratív leveleivel fokozottan díszítő kúszónövényként bel és kültéri falak és vízszintes felületek díszítésére is kiválóan alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: klónszelekció.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta a 3-5 karéjú levél feltűnően fehér erezetű. Dekoratív növény, falak, vízszintes felületek befuttatására, díszítésére kiválóan alkalmas.

Hedera helix 'Márvány'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője: BCE Növénytani Tanszék (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Bokorborostyán, azaz időskori alak. Erősen felfelé törekvő növekedésű, évente 15-25cm hosszú hajtásokat hoz, 10-15 levéllel. Az egy éves vessző héjkérge sárgásbarna, felrepedező. A levél hosszú levélnyélen kihegyezett tojásdad, hullámos levélszélel. a levélváll széles, ék alakú, nyélre futó. A levéllemez kissé aszimmetrikus, az alsó harmadában a legszélesebb, közép nagy méretű, (átlag 19 cm²). Színe haragoszöld- alacsony hőmérsékleten (télen) átmenetileg megbarnul, matt felületű, erezete fehér,—„márvány”-szerű. A virágzati főtenyely 7-15 cm hosszú, - gyakran harmadrendű elágazódással- 8-12 oldalernyőből is állhat, így a 25 cm-t is elérheti a virágzat hossza. Egyedi bélyege hogy a virágzatban gyakran lomblevélszerű murva levelek jelennek meg. Egy virág ernyőben 20-25 virág van. Szeptember közepétől október végéig virágzik, először a csúcs- ernyő nyílik, utána az oldalernyők. Egy ernyőből 10-14 termés kötődik, bordás gömb alakú álbogyói felül laposak. a termése sokáig sötétzöld színű, csak február- márciusban kezd sötétkére színeződni. Lomblevelű örökzöldként egész évben de különösen generatív szerveivel sokáig, —a virágzással és terméséréssel együtt 6-7 hónapig díszít termőhelyén. Erős hajtásnövekedése miatt alkalmas törzsborostyán –törpefa – nevelésére is.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló növények begyűjtéséből szelektált egyed időskori alakjának további szelekciójával kiválasztott egyed vegetatív úton történő továbbszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta erős növekedésű, törzsborostyán formában is nevelhető. Termése későn színesedik és sokáig a növényen marad.

Hedera helix 'Nagybörzsöny'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Soroksári Botanikus Kert

Fajta leírása: Kúszóborostyán, azaz fiatalkori alak. Erős növekedésű (60–80 cm) de nem agresszív növény hajtásai bíbor-barnák, az internódiumok 8-10 cm hosszúak. Emlékeztet a 'Börzsöny' fajtára, de lényegesen nagyobb levelű (7-8x7-8 cm) és erőteljesebb növekedésű kúszó termetű fajta. A levélalakja alapján a forma. sagittifolia-hoz tartozik. A vízszintesen növekedő hajtásokon a levelek sekélyen, a függőlegesen kúszó hajtásokon mélyen háromkaréjúak, a levélcsúcs hosszan kihegyezett. A levéllemez színe sötétzöld, erezete fehér, a levél fonák matt-zöld, a levéllemez bőrnemű, közepesen vastag szövetű. Szíves vállú, de a levélvállak nem takarják egymást. A levélnyel bíbor-barnás. Közepesen erősebb növekedése, és levélmérete, valamint mélyzöld levelei miatt kiválóan alkalmas árnyéki gyepoptlóként, és függőleges felületek befuttatására. Házi kertekbe és közparkokba is javasolható kiültetésre. Sem fagyra, sem szárazságra nem érzékeny, betegségekkel szemben ellenáll.

A fajta származása és nemesítés módja: klónszelekció.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta erőteljesen kúszó talajtakaró, gyepoptló kúszónövény.

Nagy, élénkzöld levele mélyen háromkaréjú.

Hedera helix 'Negro'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Soroksári Botanikus Kert

Fajta leírása: Kúszóborostyán, azaz fiatalkori alak. Erős növekedésű (60–80 cm) de nem agresszív növény. A hajtások lapítottak, bíbor-barnák, az internódiumok hossza 6-8 cm. A vízszintesen kúszó hajtásokon a levelek ötkaréjúak, a levél színén mély-sötétzöldek (feketés-zöldek), a fonákon világosabbak, erezete világoszöld. A levélalakja a faj alaptípusához tartozik, ötszögletű, a két felső oldalkarj erőteljes, az alsók sekélyek a csúcskarj széles alapú, hirtelen hegyesedő. A levéllemez 6,5x7,5 cm méretű, vastagszövetű kissé tölcséres megalakulású a levél széle kissé hullámos. A levélnyel barnásvörös, enyhén

kunkorodó. Közepesnél erősebb növekedése, és szabályos ötkarójú sötétzöld levelei miatt kiválóan alkalmas árnyéki gyeppótlóként, és függőleges felületek befuttatására. Házi kertekbe és közparkokba is javasolható kiültetésre. Sem fagyra, sem szárazságra nem érzékeny, betegségekkel szemben ellenálló. Extra száraz területeken is öntözés nélkül fenntartható.

A fajta származása és nemesítés módja: klónszelekció.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta talajtakaró kúszónövény. Levele ötkarójú, sötétzöld, gyengén tölcséres alakú.

Hedera helix 'Perint'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: Kúszó, légyökerekkel kapcsolódó cserje. a hajtások csillagszőrösök, a levelek sötétzöldek, tenyeresen 3-5 tompa karéjúak, fehér érhálózattal. Rövid ízközű, lassú növekedésű fajta jól elágazódó. Télen a levelei bordóra színeződnek. Időskorú alakja még nem ismert, ezért virágjáról még nincsenek ismereteink. Lassú növekedésű, jól elágazódó fajta. A kifejlődő oldalhajtások jól besűrítik a növényt, s így a takaró képessége erős, gyors. Levelei a 'Balkon' fajtához viszonyítva nagyobbak, az oldalelágazódások nem olyan sűrűek.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Speciális igényeket kielégítő fajta. Balkonládákban, dézsákban, sziklakertekben, temető kertben jól alkalmazható. A viszonylagos gyengébb növekedés mellett nem kell tartani a gyors elburjánzástól és a mellé ültetett növények kiszorításától.

A fajta származása és nemesítés módja: Hedera helix magonc populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Hedera helix 'Soroksár'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Bényeiné dr. Himmer Márta

Fajta bejelentője: BCE Növénytani Tanszék (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Bokorborostyán, azaz időskori alak. Erős növekedésű, sűrűn elágazódó, évi hajtásnövekedése 8-12 cm 8-10 levéllel. A hajtás vörösbarna, később felrepedező szürke kéreg jellemző. A levél hegyes csúcsú, széles tojásdad lemezű, majdnem közepén a legszélesebb, nagy, (26. cm²) felületű, enyhén hullámos szélű. A lemez felülete fényes, mélyzöld színű, világos erezettel, —télen átmenetileg vörösbarnára színeződhet—, a levélnyel piros színű. A virágzati főtengely 4-6 cm hosszú, az oldalernyők száma 5-8, így a virágzat 15-20 cm hosszú lehet. Egy oldalernyőben 15-20 virág van. Későn – októberben kezd virágozni. Először az oldalernyők nyílnak, és utána nyílik a csúcsernyő. Termései korán, már február elején színesednek és sötét kékes-feketére érnek be. A sima, gömbölyű, nagy (1 cm átmérőjű) álbogyóira enyhén domború bibe-vánkos jellemző. Termesztési értéke, hogy a dugványozással szaporított egyedek már a szaporítást követő évben virágoznak, és termést hoznak. Nem támadják meg betegségek, vagy kártevők, bírja a szárazságot és a téli erős lehűlést, rendszeresen virágzik és termést hoz.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló növények begyűjtéséből szelektált egyed időskori alakjának további szelekciójával kiválasztott egyed vegetatív úton történő továbbszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Erős növekedésű, tömött bokor. Későn virágzik, a termésével a tél végéig díszít.

Hedera helix 'Szokolay'

Nemesítés éve: 1990 körül

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, lomblevelű örökzöld cserje. Sárgászöld virágai október-novemberben nyílnak. Fekete termése márciusban díszít. A növény enyhén mérgező

anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli az igen erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása. A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: érdekes levélforma, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Hedera helix 'Zebegény'

Állami elismerés éve: 2000

Fajta bejelentője: BCE Növénytani Tanszék (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Kúszóborostyán, azaz fiatalkori alak. Középerős növekedésű évi hajtásnövekedése 50-70 cm. A hajtás színe zöldes-barna, enyhén szőrös, az internódiumok hossza 5-7 cm. A vízszintesen kúszó hajtásokon a levelek 3-5 karéjúak. A levéllemezen az felső oldalkarékjok erőteljesebbek, oldalkarékjok derékszöget zárnak be a csúcskaréjjal. A csúcskarék kissé megnyúlt, némelyiken a f. pedata-ra jellemző kiugró foggal. A lemez szíves, vagy egyenes levélvállú, méretei alapján 3.5-4x3.5-4 cm közepesen nagy. A levéllemez élénkzöld színű, világoszöld erezzel. Hideg hatására az antocián tartalom miatt barnáspiros lesz. A levélnyel hosszú, mintegy másfélszerese a lemez hosszúságának, bordó-piros, kissé ívelt, pelyhes-szőrös. Árnyéki gyeppótlóként, szegélynövényként, sziklakertbe, műtárgyak és függőleges felületek befuttatására. Házi kertekbe és közparkokba kiültetésre javasolható. Függőleges felületekre futtatva a levélméretnek nőnek (7x8.5 cm) és a formák változatossága fokozódik, kellemes élénkzöld színű leveleivel üdítően szép látványt nyújt. Sem fagyra, sem szárazságra nem érzékeny, betegségekkel szemben ellenálló. Kiváló talajtakaró, sziklakerti ültetésre is alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló növények begyűjtéséből szelektált egyed vegetatív úton továbbszaporítva.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta középerős növekedésű, edzett, talajtakaró kúszónövény.

Ligustrum – fagyal

A Ligustrum nemzetség képviselői az Oleaceae családba tartozó lombhullató vagy örökzöld cserjék, ritkán fák. Kelet- és Dél-Ázsiában, Dél-Európában, Észak-Afrikában mintegy 50 faja honos.

Magyarországon a legnagyobb tömegben termesztett és felhasznált cserjéhez tartoznak.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Ligustrum obtusifolium 'Őszi Bíbor'

Nemesítés éve: 1975 körül

Nemesítő: Klincsek Pál

A fajta leírása: 2-3 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató cserje. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai júniusban nyílnak. Fekete termése szeptembertől novemberig díszít. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz. Szárazságtűrő növény, napfélnyélárnyékba is telepíthető. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Foltszerűen ültessük. Nyírott sövénynek alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szebb őszi lombszín, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Ligustrum ovalifolium 'Góliát'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: 2,5-3 m-es áttelelő lombú cserje. Hajtásai felfelé törők, kopaszok. Levelei felül fényesek, sötétzöldek, fonákuk világos sárgászöld. Erős növekedésű (80-100 cm/év). Levelei 6-7 cm hosszúak, 3,5-4 cm szélesek, fényes bőrszerűek. Gazdagon virágzik, virágai sárgászöldek. Termése fekete. A levél hosszú ideig hegyesszögben áll, a sárga levélnyel, levélalap amely szorosán a vesszőhöz simul igen szép dísz a fajtának. Gazdagon virágzik. Mereven felfelé törő növekedésű, gyengén ágazódik el. Karózás nélkül is egyenes vesszőt nevel. Leveleit január végéig is megtartja, edzett hazai klímánkat jól tűrő fajta. Gyorsan nevelhető magas takaró sövénynek, valamint alanyként használható magastörzsű növények oltásához.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A legelterjedtebb tömegcserjénk fajtáinak választékát növeli. A nemesítési célnak megfelelően egyedi, speciális célokat is kielégít. Az erős, gyors növekedése alkalmassá teszi magas sövény nevelésére. Kis fának nevelve szűk utcák fásítására is kiváló. Törzsos oltványok alanyának is alkalmas. Edényes növényként szűk terek díszítésére is használható.

A fajta számozása és nemesítés módja: *Ligustrum ovalifolium* magpopulációból pozitív szelekcióval kiválasztott egyed vegetatív továbbszaporítása.

Ligustrum ovalifolium 'Nünü'

Nemesítés éve: 1995 körül

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: 1-1,2 m magas, áttelelő lombú cserje. Hajtásai felfelé törők, kopaszok, rövid ízközűek.

Levelei felül fényesek, sötétzöldek, fonákuk világos sárgászöld. Gyenge növekedésű (10-15 cm/év).

Levelei 3,5-4,5 cm hosszúak, 2,5- cm szélesek, fényesek. A levélnyel sárgászöld, a világosbarna

vesszőn igen szépen mutatnak. Gazdagon virágzik, virágai sárgászöldek. Termése fekete. Jól

elágazódik sűrű bokrot nevel. Hajtásai felfelé törők, visszavágás nélkül azonban kissé elhajlók. Leveleit sokáig megtartja (december végéig) edzett, hazai klímánkat jól tűrő fajta. Rövid ízközű, kevés nyírással könnyen nevelhető belőle alacsony sövény.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A legelterjedtebb tömegcserjénk fajtáinak választékát növeli. A nemesítési célnak megfelelően egyedi, speciális célokat is kielégít. Visszavágás nélkül alacsony sövénynek nevelhető, árnyékos helyen is jó talajtakaró cserje.

A fajta számozása és nemesítés módja: *Ligustrum ovalifolium* magpopulációból pozitív szelekcióval kiválasztott egyed vegetatív továbbszaporítása. Szaporítása: zöld- és fásdugványozással.

Ligustrum quihoui 'Virágözön'

Nemesítés éve: 2006

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr.

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató cserje.

Többszörösen elágazó, óriási fürtökben fejlődő fehér virágai júniusban nyílnak. Ólomszürke termése

szeptembertől novemberig díszít. Szárazságtűrő növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető.

Elviseli a magas talajvizet, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés,

porterhelés), a közepesen szikes talajt. Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Nálunk

még alig ismert, edzett faj, amely a többi fagyaltól eltérően különösen feltűnő virág- és terméstömeget produkál.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gazdag virág és termés, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Ligustrum vulgare 'Tóth Gyula'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Lonicera × tellmanniana

Nemesítés éve: 1920 körül

Nemesítő: Magyar Gyula

Fajta nemesítője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Kétszeresen magyar faj, mert Magyar Gyula a budapesti Kertészeti Tanintézet tanára nemesítette az 1920-as években, a *L. tragophylla* és a *L. sempervirens* keresztezésével. 5-8 magasra csavarodra kapaszkodó, lombhullató cserje. 5-10 cm-es, tojásdad levelei felül sötétzöldek, a fonákán kékes-hamvasak. Fő értéke gyönyörű, illatos, sárga virága, mely a hajtások csúcsán többesével jelenik meg. Május-júniusban nyílik. A párta hosszú csövű, kétajkú. Termése narancspiros bogyó. Űde talajba, napos vagy félárnyékos helyre ültessük. Némely évben megtámadják az levéltetvek. Ilyenkor permetezzük meg, mert szívásuktól a virágok zöldes színtörést kaphatnak. A legértékesebb kúszó loncnak számít, mely az egész világon elterjedt. Amerikában 'Crimson and Gold' néven forgalmazták, mert a virágai bimbóban vöröslők, míg kinyílva sárgák. Pergolán, erősebb virágrácson, vagy kerítésre futtatva egyaránt jól mutat.

Magnolia kobus 'Isis'

Nemesítője: Marácz László Dr.

Nemesítés éve: 2003

Eddigi ismereteim szerint a világon az első oszlopos *Magnolia kobus* fajta. 3-5 m magasra növe. Lombhullató bokorfa. Mereven felálló ágakkal és kezdetben keskeny majd némileg kiszélesedő oszlop koronával. Lombja a fajra jellemző világoszöld, ősszel dohánybarnára, majd aranyárgára színeződik. Fehér virágjait április második felében hozza, az előző évi hajtások csúcsán keletkező nagy virágrügyekből. A virágok felálló szirmúak, tulipánszerűek. Jó talajt és jó vízellátást kíván, bár a *Magnolia* nemzetségen belül a legnépszerűbb fajhoz tartozik. Az erősen meszes talajon ez a fajtajelölt is szenved. Elsősorban házikertbe alkalmas, szoliternek vagy kisebb csoportok kialakítására. Az ország nyugati részén kis településeken út menti fásításokra is felhasználható, keskeny koronája és látványos tavaszi virágzása miatt. Megjegyzés: a fajta európai szintű fajtaoltalomra került bejelentésre.

Származása: magpopuláció.

Mahonia aquifolium 'Hillary'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Józsa Miklósné

Fajta bejelentője és fenntartója: Józsa Miklósné

Fajta leírása: A Berberidaceae családba tartozó *Mahonia* nemzetségnek mintegy 50 faja él Észak- és Közép-Amerikában valamint Ázsiában. A 'Hillary' fajta legfeljebb 1 m magas, sűrűn elágazó bokor. Levelei fakadaskor bronzvörösek, később fénylő zöldek. Tömegesen virágzik. Gyengén terjedő tövű. Félárnyékos helyen fagykárt nem szenved, szép talajtakaró. Vágott zöldnek is nagyon jó, kevésbé szúr a levele. Védett fajta.

A fajta számozása és nemesítés módja: spontán beporzású magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egészséges lombú, jó talajtakaró örökzöld cserje. Jó vágottzöld. A faiskolai nevelés során értékes tulajdonsága, hogy korán, jól bokrosodik. Lisztharmatra (*Microsphaera berberidis*) és rozsdára (*Cumminsia sanguinea*) kevésbé érzékeny.

Malus 'Piroska'

Nemesítés éve: 1985 körül

Nemesítő: Tóth Imre (Főkert)

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, csüngő ágú ("szomorú") lombhullató fa. Lombja kihajtáskor piros, később pirosaszöld. Piros virágai április végén - május elején nyílnak. Piros termése augusztus végétől novemberig díszít. Vesszői piros héjúak. Közepes vízigényű növény, napos

vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.
A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Malus sargentii 'Gyöngyvér'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítője: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, terebélyes koronájú lombhullató cserje. Rózsaszínből fehéresrózsaszínbe nyíló virágai április végén - május elején nyílnak. Piros termése szeptembertől novemberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és nemesítés módja: szelekció magpopulációból.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Kis koronájú fa. Fehér virágai az egész növényt beborítják. Tél végéig megmaradó sötétpiros termésével pompás díszparkoknak, kiskerteknek.

Morus alba 'Fegyvernekiana'

Nemesítés éve: 1930 körül

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú lombhullató fa. Lombja ősszel sárgára színeződik. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az időszakos részleges vízborítást, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: lassúbb növekedésű, Felhasználható házikertben.

Beszerzési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többsége beszerezhető

Morus alba 'Pompon'

Állami elismerés éve: 2004

Fajta bejelentője és fenntartója: Orlóczy László dr.

Fajta leírása: Az alapfaj a Moraceae családba tartozó lombhullató fa vagy cserje. 12 fajta az északi mérsékelt és szubtrópusi égövben él. Elsősorban gyümölcséért kedvelt, ezért elsősorban házikertbe ajánlott. Termést nem hozó fajtái közterületen is alkalmazhatók. A 'Pompon' fajta a fehér eper első valóban gömb koronájú alakja (az idáig elterjedt 'Fegyvernekiana' fajta, amely ugyancsak magyar származású, tömött ernyő alakú koronát nevel). Kezdetben 1,5 majd idővel 2,5-3 m átmérőjű többé-kevésbé szabályos gömbkoronát nevel, hajtásai rövid ízközűek, vesszői viszonylag vastagok. Lombja a közönséges fehér eperhez, azaz az alapfajhoz hasonlóan, féloldalasan szív alakú, az erős növekedés időszakában egy-két karélyal később pedig karélyok nélküli. Termést ezidáig nem hozott. Mint koronába oltott gömb változat felhasználható szűk utcák fásítására, félmagas törzsön pedig edénybe ültetve a terasz díszítésére is.

A fajta származása és nemesítés módja: rügymutáció.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A Morus fajták választékát bővíti. Koronája szabályos gömb.

Levelei mélyzöldek, fényesek. Házikertekbe, parkokba, kis forgalmú utcák fásítására alkalmas.

Prunus padus 'Keskeny Bordó'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Parrotia persica 'Tűzmadár'

Állami elismerés éve: 1990

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az alapfaj Iránból származó, többnyire több törzsű, 5-8 m magas bokorfa. Kérge - mint a platáné - lapokban válik le, ezáltal a törzs dekoratívan foltos felületű lesz. 6-10 cm-es levelei tojásdadok, ép szélűek, sötétzöldek. A Tűzmadár fajta levelei ősze lángoló tűzvörösre változnak, és szép színüket sokáig megtartják. Virága, termése nem feltűnő. Napos, meleg helyre, üde, normál talajba való, de a mérsékelt szárazságot is tűri. Szoliterként ültessük, hogy kúpos koronaformája és különleges hatása jól érvényesüljön. Nagy előnye még, hogy a kórokozók, kártevők nem bántják.

Periploca graeca 'Soroksár'

Nemesítés éve: 1990 körül

Nemesítő: Kovács Istvánné, Schmidt Gábor Dr.

A fajta leírása: Gyors növekedésű 6-8 m magasra felfutó, csavarodva kúszó cserje. Az alapfajtól eltérő különleges díszét a lombszín adja: levelei világos ezüstös zöldek, és ezen belül fehérrel tarkáztak. Jó talajt, és rendszeres vízellátást kíván. Elsősorban házikertbe alkalmas, pergolák, vagy nagy méretű virágrácsok befuttatására. Hajlamos arra, hogy zöld hajtásokkal "kitörjön", visszavaduljon. Ezeket rendszeresen el kell távolítani, különben eluralkodnak a növényen és elfojtják a tarka részeket.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Platanus – Platán

A platán az 1800-as évek végének és az 1900-as évek elejének, („boldog békeidők”) az egyik legnépszerűbb fája volt. Karrierjének végét az utcák és járdák lebetonozása, később pedig a járműforgalom megnövekedése jelentette. Véglegesen az 1970-es években kongatták meg fölötte a harangot Európa-szerte, így Magyarországon is. Ez a csodálatosan szép és hosszú életű növény ugyanis nem bírja a légszennyezést, gyökerei víz- és levegőigényesek. Városi környezetben gyengeségi betegségek, (platanvész és kártevők, köztük a csipkés platánpoloska) támadják meg. Az alábbi magyarfajtákat a jó koronaforma mellett a platánvész elleni rezisztencia (vagy tolerancia) is jellemzi.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Platanus x acerifolia 'Budapest'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Platanus acerifolia 'Zöld Torony' (Piramisplatán)

Nemesítő: Dr. Schmidt Gábor, Budapesti Corvinus Egyetem

A fajta leírása: A közelmúltban szelektált klón, melynek anyafája jelenleg mintegy 30 esztendő és a 'Budapest' fajtához hasonlóan idáig még nem mutatott fertőzés jeleket, ellentétben a vele egy sorban álló gyengébb növekedésű és platánvésszel közepesen fertőzött társaitól. A fajtajelölt értéke a fenyőkre emlékeztető szabályos kúpos korona, a gyors növekedés és az egészséges lomb. Külön értéke még, hogy ún. átmenő sudarat nevel, azaz a törzs a koronában egyenesen folytatódik egészen a növény csúcsáig. Ez a faiskolai nevelést egyszerűsíti (nem kell eltávolítani a villásodó konkurenszeket), később, a felhasználásban pedig ugyancsak kedvezőbb koronaszerkezetet eredményez.

A fajta számozása és nemesítés módja: Kisvárosi parkban szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Platanus x acerifolia 'Palóc'

Nemesítés éve: 2000 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Az alapfaj növekedési erejénél lényegesen kisebb, széles tojásdad koronájú, szabályos ágrendszerű, világoszöld levelű fa. Hajtásai bronzosan fakadnak, a gnomoniás betegségre nem érzékeny.

A fajta számozása és nemesítés módja: Egy kisvárosi utcában talált egészséges és szép formájú példány vegetatív elszaporítása.

Platanus x acerifolia 'Bloodgood'

Állami elismerés éve: 2002

A fajta leírása: 20 m-nél is magasabbra növe, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Levelei különösen nagyok. Lombja ősszel sárgásbarnára színeződik. Kérge lapokban leváló. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az időszakos részleges vízborítást. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Platanus x acerifolia 'Budapest'

Állami elismerés éve: 2007

Fajta nemesítője: Dr. Schmidt Gábor

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A kiindulási faj 20-25 m magasra növe fa, terebélyes koronával. Törzsén a kéreg a többi platánéhoz hasonlóan nagy, szabálytalan alakú lemezekben válik le. Hajtásai kezdetben nemezések, később kopaszak. Levelei nagyok, 18-25 cm szélesek, 3-5 karéjúak, a karéjok háromszög alakúak, ugyanolyan szélesek mint amilyen hosszúak, a szélük öblösen fogas. A levéllemez válla levágott vagy gyengén ék alakú. Virágzatai majd később gömbös, termékágazatai általában kettesével csüngenek a közös kocsányon. A 'Budapest' fajta 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, tömött, tojásdad koronájú lombhullató fa. Levelei ékválúak, középmélyen karéjosak. Lombja ősszel sárgásbarnára színeződik. Kérge lapokban leváló. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az időszakos részleges vízborítást. Melegigényes, védett helyet kíván! Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Gyorsan vastagodó, egyenes törzset nevel, átmenő sudárral. A platán gnomoniás csúcscsáradása idáig nem károsította sem a faiskolában, sem pedig Budapest fasoraiban történt első kísérleti kiültetésekben. Talaj- és klímaturése a többi platánéhoz hasonló. A fajta számozása és nemesítés módja: Budapest városklímájában élő fásorból szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Platanus x acerifolia 'Prenor'

Nemesítés éve: 1996

Nemesítő: Marácz László Dr.

A fajta leírása: 20 m-nél is magasabbra növe, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Levelei különösen nagyok. Lombja ősszel sárgásbarnára színeződik. Kérge lapokban leváló. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az időszakos részleges vízborítást. A gnomoniás csúcscsáradásra nem érzékeny. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: platánvész nem károsítja, Felhasználható házikertben.

Populus alba 'Rakéta'

Nemesítő: Németh Jenő, Silvanus Díszfaiskola, Fertőszentmiklós

Az oszlopos nyárok korábban az útmenti fasorok kedvelt növényei voltak. Városfásításban egyelőre az elektromos légvezetéseket zavarják, de valószínűleg amiatt a tévhit miatt sem terjedtek el miszerint törékenyek az ágaik. Ez a tévhit ezelőtt 40 évvel az erdészeti célra nemesített kanadai nyárok

(nemesnyárok) tömeges ültetése kapcsán terjedt el. Annyi alapja van, hogy a nemes nyárok valóban rendkívül gyorsan nőnek, viszont ágállásuk és hatalmas ám puha állományú fatömegük miatt 15-20 éves korukra rendkívül törékennyé és balesetveszélyessé válnak. Ezért, valamint „vattázó” termésük miatt, a lakosság állandóan tiltakozik a telepítésük miatt. (Ültetésükre kertépítők sem vállalkoznak miután a balesetveszélyesség később felelősségi kérdéseket is felvethet, egy esetleg valóban bekövetkező baleset kapcsán.)

A fehér piramisnyár (*Populus alba* 'Pyramidalis') több évszázada Magyarországon van és a vidéki utak mentén előszeretettel használták. Nem balesetveszélyes, miután ágai még 60-70 éves korukban sem válnak törékennyé. Ezt tanúsítja például Kecskeméten a köztemető felé vezető piramisnyár-sor is, melynek lecserélését a város már lassan 15 éve tervezi, de a lakosság nem engedi a gyönyörű szép fákat kivágni. (A fasort végül kivágás helyett radikálisan visszafíjtották, és így, regenerálódva, úgy tűnik még legalább további 20 évig a helyén maradhat.) A közönséges jegenyenyárhoz (*Populus nigra* 'Italica') képest Európa-szerte így Magyarországon is jóval kevésbé elterjedt. Ennek fő oka az a tény, hogy dugványról rosszul szaporíthatók. Egy bizonyos életkor elérése után már oltani kell, ami nagyságrendekkel lassabb és drágább technológia, mint a dugványozás. (Egy 1 éves 100/120 cm-es, gyökeres fás dugvány 60-70 Ft-ba egy ugyanakkora méretű oltvány 540 Ft-ból állítható elő.)

A Silvanus Díszfaiskolában szelektált és egyelőre 'Rakéta' munkanévvel jelzett különösen keskeny és fehér kérgű piramisnyár a korábbi típusnál elegánsabb megjelenésű. Azzal a kedvező tulajdonsággal rendelkezik, hogy dugványról nagyon könnyen gyökereztethető.

A fajta származása és nemesítés módja: Klónszelekció.

Populus 'Favorit'

Nemesítés éve: 1980 körül

Nemesítő: ERTI, Sárvár

A fajta leírása: 20 m-nél is magasabbra nő, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel sárgára színeződik. Kérge fehér. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli az időszakos részleges vízborítást, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Utcafásításra (akár nagyforgalmú, városi utak mentén, szennyezett levegőben is) felhasználható, parkfának is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: keresztezés

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szabályos kúp korona, átmenő sudár, Felhasználható közparkban.

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többsége beszerezhető

Prunus cerasifera 'Barna'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: A *Prunus tenella* mirabolánra szemzésnél kb. 30%-on az összeférhetetlenség tünetei jelentkeztek. Ez a klón egy olyan egyed alanya, amelyen már 15-20 éve él a *P. tenella* 'Kati'. Az eddigi tapasztalatok alapján az összeférhetetlenség tüneteit nem mutatja. Lombja barnás vörös. Zöld és fásdugványozással egyaránt jól szaporítható.

A fajta származása és nemesítés módja: Mirabolán magonc vegetatív elszaporítása.

Prunus 'Colos' (*Prunus cerasifera* 'Colos')

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Nagy Zsolt

Fajta bejelentője és fenntartója: Nagy Zsolt

Fajta leírása: A *Prunus* nemzetség tagjai a Rosaceae családba tartozó lombhullató fák vagy cserjék az északi mérsékelt égövben élnek. Közülük a *Prunus cerasifera* elsősorban gyümölcséért kedvelt, ültetésük ezért elsősorban házikertbe ajánlott. Termést nem hozó fajtái közterületen is alkalmazhatók. A 'Colos' fajta a *Prunus cerasifera* (mirabolán szilva) ez idáig első oszlopos változata. 4-6 m-es keskeny

oszlopforma, mereven felfelé álló ágakkal. Lombozata zöld és az alapfajra emlékeztet, virágai április közepén-végén tömegesen fejlődnek az előző évi vesszők oldalán. A virágos oszlopfa szépségében a mandula (*Prunus dulcis*) 'Balaton' fajtájával vetekszik. Ezidáig keveset termelt annak ellenére, hogy tavasszal rendkívül gazdagon virágzik, de elképzelhető, hogy a továbbiakban, ahogy ontogenetikailag egyre öregebbé válik, a terméshozása is bővülni fog. Az adott esetben ez hátrányos tulajdonság, mivel a túl nagy termésmeg széthúzza a fát. Megelőzhető: az ágak összekötözésével vagy a virágzás utáni radikális visszavágással. Szárazságtűrő növény, a talaj iránt sem igényes, felhasználható szűk utcák fásítására, különösen a gyéren lakott területeken (faluhelyen, elővárosi kertekben) vagy pedig a házikertbe magányosan vagy hármás csoportba ültetve. Oszlopos formájával, különösen a csüngő 'Pendula' fajtával kombinálva igenszép kontrasztos csoportok kialakítására alkalmas ott is, ahol a hagyományos oszlopfák (pl. jegenyenyár) felhasználására helyszűke miatt nincsen mód.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből származó klón.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A karcsú, oszlopos, virágokkal is díszítő fajták választékát bővíti. Házikertbe, parkokba, szűk utcák fásítására is alkalmas. Ezidáig kevés termést hozott.

Prunus davidopersica 'Kikelet'

Nemesítés éve: 1969 körül

Állami elismerés éve: 1969

A fajta leírása: 4-6 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Fehér virágai áprilisban nyílnak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való.

Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: termést hoz, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Prunus davidopersica 'Tavaszi Hírnőke'

Nemesítés éve: 1970 körül

A fajta leírása: 4-6 m magas, gyors kezdeti növekedésű, ernyős koronájú lombhullató fa. Rózsaszínű virágai február végén-márciusban nyílnak. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: termést hoz, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Prunus dulcis 'Balaton'

Nemesítés éve: 1960 körül

A fajta leírása: 4-6 m magas, gyors kezdeti növekedésű, oszlopos koronájú lombhullató fa. Fehér virágai február végén-márciusban nyílnak. Elsősorban gyümölcséért ültetik, barna termése szeptemberben érik. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Útsorfának (legfeljebb közepesen szennyezett levegőben) ill. parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gazdag tavaszi virág, ehető termés, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolóban, árudában

Prunus laurocerasus fajták

A *Prunus laurocerasus* a Balkáni félszigeten és a Kaukázusban honos 2-3 m magasra növő cserje.

Típusai lényegesen eltérnek egymástól, s sok fajtájuk ismert.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Prunus laurocerasus 'Alba Regia'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, lomblevelű örökzöld cserje. Illatos, fehér virágai májusban nyílnak. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Kemény teleken visszafagy, különösen fiatalon! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb fagyűrés, egészséges lomb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Prunus laurocerasus 'Baumgartner'

Nemesítés éve: 1990 körül

Nemesítő: Baumgartner, Józsa Miklós Dr. (Prenor)

A fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, tölcéses koronájú lomblevelű örökzöld cserje. Fehér virágai májusban nyílnak. Feketeskék termése augusztus végétől októberig díszít. Vízigényes növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: csillogó "porcos" lomb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolájában, árudában

Prunus laurocerasus 'Cippora'

Nemesítés éve: 2004

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Erős növésű széles bokor, 1-2 m magas, levelei fénylő sötétzöldek. Betegségeknek ellenáll, a teleinket károsodás nélkül tűri. Edényes díszítésre, növénycsoportban parkokba vagy alacsonyabb széles sövénynek alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnye: jó fagyűrés, szép lomb.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Prunus laurocerasus 'Gabi'

Nemesítés éve: 2007

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Középerős növekedésű, fényes, élénkzöld lombosított cserje. A betegségeknek jól ellenáll. Fagyűrése kiemelkedő.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Prunus laurocerasus 'Hagar'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Prunus laurocerasus 'Klári'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Prunus laurocerasus 'Kleopátra'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Prunus laurocerasus 'Leander'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: Rosaceae családba tartozó örökzöld cserjék, ritkán fák. 5 fajta Európában, Kis-Ázsiában és Észak-Amerikában él. A *Prunus laurocerasus* 'Leander' fajta ezidáig a legkeskenyebb levelű a bábérmeggyek széles fajtaválasztékából. 2-3 m magasra növő gömbölyded bokor, amely kezdetben tojásdad koronát nevel, majd idővel fokozatosan egyre szélesebbé válik. Levellei csillogó üdezöldek, és a leanderhez hasonlóan keskenyen hosszan lándzsás alakúak. Az ugyancsak keskeny levelű és hagyományos 'Zabeliana' fajtától, még keskenyebb leveleivel valamint gömbölydedebb koronájával különbözik.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Magas, széles bokor, levele keskeny, a leanderhez hasonló.

Egészséges lombú közparkokba, házikertekbe egyaránt ültethető örökzöld cserje. edénybe is ültethető.

Prunus laurocerasus 'Manó'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 1,5-2 m magasra növő bokor, kezdetben lapos gömbölyded, később pedig egyre inkább elszélesedő koronával. Lombozata sötétzöld, tompa fényű. A levelek széle teljesen ép, a formája igen jellegzetes: egy részük kihegyezett végű, széles elliptikus alakú, mások pedig csaknem szabályos kör alakúvá szélesednek csupán a hegyes levélvég és a levélváll az ami a kör szabályosságát megbontja. A levéllemez feltűnően sima. Az eddigi tapasztalatok szerint a növény fagyűrése jó, -18°C -ig nem károsodik. Felhasználható házikertben és közparkban egyaránt, ahol magánosan, 2-es 3-as laza csoportban, vagy összefüggően talajtakaró jelleggel egyaránt ültethető. Kezdeti növekedése lassú, ennek ellenére idővel a korábban említett 1,5-2 m-es méretet eléri.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Lekerekített, ép szélű levelei sötétzöldek. Egészséges lombú, közparkokba, házikertekbe egyaránt ültethető, jó talajtakaró örökzöld cserje. Sok virágot hoz.

Prunus laurocerasus 'Mari'

Állami elismerés éve: 1989

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Leírása: 1,5-2 m magasra növő felálló ágrendszerű lomblevelű örökzöld cserje. Börnemű fénylő sötétzöld levelei 6-8 cm hosszúak és 3-5 cm szélesek. Ritkán virágzik, de a gyertyaszerűen felálló fehér virágfürtjei szépen díszítenek. Hajtásai felállóak, levele börnemű, fénylő sötétzöld. A nemesítés célja elsődlegesen a fagyűrésre irányult. A növény párásabb, kiegyenlített klímában a téli erős (-20 , -25°C) fagyokat is károsodás nélkül elviseli, azonban az Alföld kitettebb klímájában ugyanennél a hőmérsékletnél már 15-20%-ban károsodott. A nyári száraz viszonyokat elviseli, de a párásabb, félárnyékos védettebb körülmények között jobban fejlődik. A *Laurocerasus* Clasterosporiumos betegségére (*Stigmia carpophyla*) kevésbé hajlamos.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A lomblevelű örökzöld cserjék iránti növekvő igényt elégíti ki.

Parkokban, temető kertekben, árnyékos helyen kiválóan alkalmas közép magas talajtakaró növénynek.

Szép sövény is nevelhető belőle. Edénybe ültetve dekorációs célokra is ajánljuk. Leveli a virágkötészetben a babérlevél kiváltására alkalmasak. A többi fajtához viszonyítva jobb fagyűrő képessége, habitusa értékessé teszi.

A fajta származása és nemesítés módja: ismeretlen származású magonc szelekciója dugványozással szaporítva.

Prunus laurocerasus 'Miki'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Prunus laurocerasus 'Parviflóra'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Prunus laurocerasus 'Piri'

Állami elismerés éve: 1989

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: 0,6-1 m magasra növekvő lapított félgömb alakú, sűrű tömött ágrendszerű, lomblevelű örökzöld cserje. Bőrnemű, sötétzöld matt levelei 3-6 cm hosszúak, 2-3 cm szélesek, melyeknek első harmadán apró fogak találhatóak. Rövid izközű kopasz hajtásokat fejleszt. Virágot csak idősebb korban hoz, mely gyertyaszerűen felálló, fehér. A fajtát legelőször a Szombathelyi Kertészeti és Parképítő Vállalat faiskolájában és Tápiószelén az Agrobotanikai Központban vizsgálták. Átlagos évi hajtásnövekedése 10 cm. Hajtásai sűrűek, tömött, szélesen elterülő lapított félgömböt alkotnak. Sötétzöld, matt bőrnemű levelei a többi fajtától eltérő díszértéket adnak. A növény a párásabb dunántúli klímában, a téli erős (-20, -25 C) fagyokat is károsodás nélkül elviseli. azonban az alföldi kitétebb klímájában ugyanennél a hőmérsékletnél már károsodott és itt az összehasonlítható fajtaival (L. o. 'Otto Luyken') szemben is fagyérzékenyebb volt. A száraz, párászegény kitétt szabadállásban a tápiószelői viszonyok között fejlődése nem volt kielégítő. Nagyobb növények védeltségében azonban jól fejlődik. A Laurocerasusok Clasterosporimos betegségére (Stigmia carpophyla) nem fogékony. A fajtajelöltet a szakértőkből álló bizottság állandósultnak, egyöntetűenek ítélte meg. Kiemelték alacsony kompakt formáját, melyhez hasonló a Laurocerasus fajták között nincs. Megállapították, hogy a fajtasortimentet indokoltan bővíti.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A lomblevelű örökzöld cserjék választékát bővíti. Elsődlegesen védett sziklakertekbe, kiskertekbe ajánlott. Felhasználható sírokra ültetve, illetve alacsony sövény is nevelhető belőle.

A fajta származása és nemesítés módja: ismeretlen származású magonc szelekciója, dugványozással elszaporítva.

Prunus laurocerasus 'Tekeres'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű lomblevelű örökzöld cserje. Illatos, fehér virágai májusban nyílnak. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napra-félmárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, portterhelés). Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: télállóbb, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Prunus laurocerasus 'Zöldszőnyeg'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 0,5-1 m magas, és 2-2,5 m széles, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű lomblevelű örökzöld cserje. Illatos, fehér virágai májusban nyílnak. A levél alakja kihegyezett elliptikus, a széle fűrészkes, vegetációban sötétzöld. Közepes vízigényű növény, napra-félmárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egészséges lombú, közparkokba, házikertekbe egyaránt ültethető örökzöld cserje.

Prunus padus `Auróra`

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr.

Fajta nemesítője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az 'Auróra' fajtajelölt a 2002-ben állami elismerést nyert 'Rózsaszín Május' fajta F2-es magpopulációjából került kiválasztásra, tetszetősebb formája és élénkebb (piros) lomb- és virágszíne miatt. Hajtásai és vesszői sötétvörösek, lombja kihajtáskor feketés sötétpiros, később élénkpiros. Május elején nyíló, illatos virágfürtjei 15-20 cm-esek is lehetnek, színük sötétrózsaszín. Klíma- és talajtűrése jó, a szárazságot közepesen, a meszes talajt és a városi levegőt jól tűri. Összességében egy szép habitusú, feltűnően piros lombú, színes virágú fajta.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egyenes törzset, átmenő sudarat képző virágával, színes lombjával díszítő parkfa.

A fajta származása és nemesítés módja: Prunus padus 'Colorata' F2 nemzedékéből szelektált fajta.

Prunus padus 'Rózsaszín Május'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr.

Fajta bejelentője: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Az Euráziában honos Magyarországon is élő zelnicemeggy (másik nevén májusfa) 10-15 m-re megnövő, tömött koronájú fa, vagy töből elágazó bokorfa. Fanyarkás illatú fehér virágai április végén, május elején nyílnak. Kisebb borsó nagyságú fénylő fekete bogyószerű csonthéjas termése július-augusztusban érik. Üde vagy nyirkos talajra való, a beárnyékolást jól tűri. A 'Rózsaszín Május' fajta hajtásai és vesszői sötétvörösek, lombja kihajtáskor sötétpiros, később tompapiros. Május elején nyíló, illatos virágfürtjei 15-20 cm-esek is lehetnek, színük sötétrózsaszín. Klíma- és talajtűrése jó, a szárazságot közepesen, a meszes talajt és a városi levegőt jól tűri. Összességében egy szép habitusú, különösen a lombfakadást követően feltűnően piros lombú, színes virágú fajta.

A fajta származása és nemesítés módja: Prunus padus 'Colorata' F2 nemzedékéből szelektált fajta.

Egyenes törzset, átmenő sudarat képző virágával, színes lombjával díszítő parkfa. Piros levelű magpopulációból 3 generáció után szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Prunus 'Rubin'

Állami elismerés éve: 1996

Nemesítő: Incze Ferenc Dr., Schmidt Gábor Dr., Komizsár Lajos Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: 3-4 m magas és 5 m átmérőjű bokorfa. Ernyős koronát nevel, ívesen oldalra hajló ágrendszerrel. A lándzsás levelek kihajtáskor sötétvörösek, és szép színüket augusztusig megtartják. Nagy virágai kezdetben hófehérek, majd halvány rózsaszínűek. Korai virágzása csodálatos látványt nyújt, a mandula után és az őszibarack előtt nyílik. A nyár folyamán 1-2-szer újra hajt, ilyenkor a friss levelek pirosak. Teljesen télálló. Lombozatát kártevő, kórokozó nem bántja, ezért növény-védelmet nem

igényel. Szoliterként ültessük, hogy virága és szép piros lombszíne érvényesülhessen.
A fajta származása és nemesítés módja: Piros levelű hibrid populációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Prunus tenella 'Csákvár'

Fajta nemesítője: Schmidt Gábor Dr., BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A törpemandula vadon Magyarországon is előfordul főleg a középhegységi karsztbokorerdőkben, száraz tölgyesekben. Ez a fajtajelölt a Vértes déli részéből származik. 60-100 cm magasra nő. 3-7 cm-es, hosszúkás lándzsás levelei fényes zöldek, kissé bőrneműek. Különlegessége, hogy ősszel csodálatos pirosra színeződnek. Sötétrózsaszín virágai is szépek, többnyire áprilisban nyílnak. Gyengébben sarjadzik a többi törpemandulánál. Meleg- és fényigényes, mézszedő. A szárazságot jól tűri. Terjedő tövű, ezért elegendő helyet biztosítsunk számára. Alkalmos rézsűk megkötésére is. Szép őszi lombszíneződése csak napos helyen számíthatunk.

Prunus tenella 'Kati'

Nemesítés éve: 1990 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: 0,8-1 m magas, terjedő tövű, egészséges lombzatú cserje. Élénk sötétrózsaszín virágait a vesszők teljes hosszában hozza április elején. Rézsűk megkötésére, nagyobb gazdagon virágzó cserjefoltok kialakítására alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnye: intenzívebb (sötétrózsaszín) virágdísz.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában.

Prunus tenella 'Natasa'

Nemesítés éve: 2000 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: A több évtizedre visszanyúló törpemandula szelekció legértékesebb klónja. Kora tavasszal sötét rózsaszín bimbókkal, majd a teljes hajtáshosszt eltakaró gazdag és hosszantartó virágzással díszít. Nyár folyamán fénylő sötétzöld levelei egészségesek. Terjedő tövű, mint az alapfaj, rézsűkbe és cserjefoltként kiváló.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnye: intenzívebb (sötétrózsaszín) virágdísz.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Prunus tenella 'Rózsaszín szőnyeg'

Állami elismerés éve: 1996

Fajta nemesítője: Schmidt Gábor Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az Euráziában élő, és hazánkban is előforduló terjedő tövű lombhullató cserjének ez a fajtája sok mindenben eltér az alapfajtól. Kb. 1 m magasra nő meg. Felálló vesszői a rügyeknél kissé cikcakkosan megtörtek, a sok virágrügy miatt rövid ízközűek. Nyáron tompazöld lombja ősszel pirosra színeződik. Virágzása 1 héttel korábbi. Virágai sötétebb rózsaszínűek, az egyes virágok szirmai kissé aszimmetrikusak. Tarackkal oldalirányban gyorsan terjed, és a talajt szőnyegszerűen betakarja. A szélsőségesen száraz termőhelyek növénye, a környezeti ártalmakkal szemben rendkívüli szívóssággal bír.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Házikertbe és közparkba egyaránt alkalmas. Növekedési hajlamának megfelelően foltszerűen telepítsük, ahol kedvére sarjadzhat. Meredek rézsűk megkötésére

is felhasználható. E kedvező tulajdonságokon túl a tavaszi virágzaskor napos helyen pedig az őszi lombszíneződéskor is igen mutatós.

A fajta származása és nemesítés módja: Népi szelekció vegetatív elszaporítása.

Pyrus 'Bihar'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Tóth Ferencné

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes növekedési erélyű, tövises ágú lombhullató fa. Lombja ősszel sárgásbarnára színeződik. Illatos, fehér virágai április végén - május elején nyílnak. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Útsorfának (legfeljebb közepesen szennyezett levegőben) ill. parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szabályos gömbkorona, Felhasználható közparkban.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Pyrus nivalis 'Kartalia'

Állami elismerés éve: 1995

Nemesítők: Tóth Imre, Terpó András Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: Tahi Faiskola Kft.

Fajta leírása: A Pyrus nemzetség tagjai a Rosaceae családba tartozó lombhullató, néha tövises ágú közép magas fák, cserjék. Kb. 20 fajta Európában, Ázsiában és Észak-Afrikában él. Edzett a városi körülményeket viszonylag jól tűrik s ezért az utóbbi években a faiskolai termesztésben egyre több faj illetve fajtája tűnik fel. A Pyrus nivalis faj Délkelet-Európában honos, de két kisebb területen Magyarországon is megtalálható volt. Hazánkban védett növény. A fajta a Szentendre fölött a Kartalia-hegyen élő populációból származik. 6-10 m magasra nő meg. Ágrendszere vastag, majdnem függőlegesen felálló, a termőnyársak rövidek. Tövisei nincsenek. Elliptikus vagy visszás tojásdad levelei ép szélűek, ezüstös-molyhosak, ősszel vörösödők. Fehér virágai 2,5-3 cm átmérőjűek. Sárgás, gömbölyded termése 3-4 cm-es. Száraz, napos helyre való. Ezüstös lombja különösen feltűnő. Kisebb utcák fásítására alkalmas. Szennyezett levegőjű, poros helyre ne ültessük, mert a molyhos leveleken a szennyeződés rajta marad.

Származás: Szabad megporzású populációból eredeti termőhelyen (Pilis, Csikóvár) szelektált egyed vegetatív továbbszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta ezüstörsen molyhos levelével a parkok igen szép díszé. Környezeti ártalmakat jól tűri, a fajtaválasztékot indokoltan bővíti. Kártevői nincsenek. Szárazságtűrése kiemelkedő. A környezeti ártalmakat jól viseli, szoliterként parkba, de kiskertbe is ültethető. Kertvárosok kifestő utcainak fásítására is alkalmas. Edényes növényként szűk terek díszítésére is alkalmas.

Pyrus pyraeaster 'Márkói'

Nemesítés éve: 1985

Nemesítő: Schmidt Gábor dr.

Fajta nemesítője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az Európában honos vadkörte nálunk főleg a sík- és dombvidéki területek félszáraz-száraz erdeiben él vadon. 10-15 m-re nő, hosszú életű fa. Kerekded bőrnemű levelei, hosszú őszön sárgás- vagy pirosbarnára színeződnek. Erős karógyökere segítségével a szélsőségesen száraz sőt a szikes területeken is megél. Egyes vidékeken - így pl. a Bakony térségében - a vadkörtéből szép szabályos koronájú példányok találhatók. A 'Márkói' fajtajelölt ebből a régióból származik. Kezdetben csaknem oszlop alakú koronát nevel, mereven felálló oldalágakkal. Később kissé szétnyílik, keskeny

kúpossá válik. Felhasználását elsősorban a keskeny városi utcákhoz javasoljuk.

Pyrus pyraister 'Veszprémi'

Állami elismerés éve: 1986

Nemesítő: Schmidt Gábor dr.

Fajta nemesítője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A fajtajelölt anyafája Veszprém előtt a forgalmas 6-os út mentén áll, életkora 80-évre becsülhető. Koronája tömött, felálló ellipszoid alakú, sötétzöld lombozata a legszárazabb nyárban sem károsodik, ősszel narancs barnára színeződik. A faiskolában kezdetben erős növekedésű és egyenes törzsű. Végleges helyére ültetve 8-10 éves koráig kihegyezett tojásdad koronát nevel, majd növekedése lelassul és egyre tömöttebbé válik. Ágai idős korban csak gyéren tövisesek, leveleit sokáig megtartja.

Rhus thyphyna 'Böhöneyi Klón'

Nemesítő: Dr. Schmidt Gábor, Budapesti Corvinus Egyetem

A torzsás szömörce vagy másnéven ecetszömörce Észak-Amerikából került hozzánk. A kontinens közép-északi részeinek száraz köves területein, kb. azt a szerepet tölti be mint nálunk a csereszömörce és tűrőképessége is hasonló hozzá. A növény rendkívül változékony: ismertek egész alacsony és magasabb típusai is, kertben dísznövényként leggyakrabban a 'Laciniata' szeldeltlevelű alakját ültetik. Ez az alak bármennyire is szép és szívós csak parkfának vagy házikerti fának való, utcafának semmiképpen sem. Alkalmatlanná teszi a görbe és tövétől elágazni akaró törzse és a rengeteg gyökérsarj, ami megnehezíti a fenntartást. Magyarország déli részén, Szlovéniában és Horvátországban viszont több olyan népi szelekció is elterjedt, amelyek rendelkeznek az alapfaj szívósságával, de nagyjából egyenes törzset nevelnek és kis koronájú ernyő alakú fává növekednek. A Böhöneyi Klón ezen népi szelekciók legszebbike. Törzse karózás nélkül is csaknem egyenes, kezdeti növekedése igen jó (eléri az évi 1,5 m-t). Lombozata a legnagyobb szárazság idején is csillogó sötétzöld marad. Termős alak, ezért lombján túlmenően július végétől először felálló pirosító torzsa virágzatával majd később 30-40 cm hosszúságot is elérő sötétbordó terméságazatával díszít. A termések a lombhullás után is fennmaradnak egész a tavaszi kihajtásig.

A fajta származása és nemesítés módja: Kisvárosi parkban szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Ribes alpinum 'Soroksár'

Állami elismerés éve: 1992

Nemesítők: Komiszár L. - Schmidt G. 50-50%

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az Európa és Szibéria hegyvidéki erdeiben élő alpesi ribiszke Magyarországon a Középhegység hűvös, árnyékos erdeiben szórványosan megtalálható. Védett növénynek számít. A 'Soroksári' fajta azonban szabadon szaporítható és ültethető. 1-1,5 m magasra nő meg. Fialat korában félgömb alakú, a talajra ráboruló cserje. Apró, 2-5 cm-es levelei kerekded karéjúak, a fonákon fénylő zöldek. Április-májusban nyíló sárgászöld, apró virágai hím ivarúak. Üde, humuszos, meszes talajt, párás klímát kíván. Jó vízgazdálkodású talajon napra is ültethető. Árnyékban, félárnyékban talajtakarónak alkalmas, de alacsony sövény is nyírható belőle. Edzett, zölddugványról könnyen szaporítható növény.

A fajta származása és nemesítés módja: Eredeti termőhelyi magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Robinia pseudoacacia 'Jászakiséri'

Nemesítés éve: 1980 körül

Nemesítő: ERTI

A fajta leírása: 10-15 m magas, gyors kezdeti növekedésű, tövises ágú lombhullató fa. Illatos, fehér virágai május végén-június elején nyílnak. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz.

Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Utcafásításra (akár nagyforgalmú, városi utak mentén, erősen szennyezett levegőben is) felhasználható, burkolatba is ültethető, parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: nyílegyenes törzs, felálló korona, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többsége beszerezhető

Robiniai pseudoacacia 'Zalai'

Nemesítés éve: 1980 körül

Nemesítő: ERTI

A fajta leírása: 10-15 m magas, gyors kezdeti növekedésű, tövises ágú lombhullató fa. Illatos, fehér virágai május végén-június elején nyílnak. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz.

Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Utcafásításra (akár nagyforgalmú, városi utak mentén, erősen szennyezett levegőben is) felhasználható, burkolatba is ültethető, parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Salix, őshonos fűz fajkból szelektált fajtajelöltek:

Pionír növények, melyek általában a hallatlan tűrőképességükről nevezetesek. Ezen tűrőképességeket „illegálisan” városi viszonyok között is bizonyították azáltal, hogy sokszor a legmeglepőbb helyekről (pl.: tető réseiből, falrésekből, az utca és a szegélykövek repedéseiből) törnek elő. Ténylegesen szakmai előítéletek miatt, Európa szerte nem alkalmazzák őket. Az eddigi alkalmazás hiányának a fő okai a tradíciók. S e miatt nemesítésükkel sem foglalkoztak kellő súllyal. Hagyományosan utcáfásításra ugyanis csak olyan fajokat ültettek, amelyek hosszú életűek; a pionír növényeket, úgymond rövid életűek miatt, nem.

Valójában a fűzek, mint pionírok nem is olyan rövid élettartamúak, mint gondolnánk. Egy fa termetű fűz élettartama kb. egy ember élettartamával azonos, azaz 60 év körül van és ezt az élettartamot a spontán honosodott vagy megjelent egyedek tanúsága alapján a városban is tudják tartani. Ugyanakkor a napjainkban erősen ártalmassá vált városi környezetben a korábbi városfásításra alkalmazott fajok, mint a platán, a hársak vagy a vadgesztenye 15-20 év múlva már pusztulni kezdenek; 30-40 éves korukban általában már sajnos „kivágás-érettek” és addig sem produkálják azt az esztétikai és biológiai értéket amelyet elvárnánk tőlük és amelyet korábban (egy boldogabb időben) a még tiszta levegőjű, sózatlan és nem hermetikusan lebetonozott városi utcákon ténylegesen produkáltak.

A Silvanus Díszfaiskolában, az ún. energiafűz-program melléktermékeként több gyors növekedésű és egyben emelt díszértékű klón is kiválasztásra került. Közülük három szabályos koronájú és/vagy színes vesszejű klónt próbáltak már ki kisvárosi utak mentén, 'Globosa' ill. 'Citromvesszejű' és 'Narancsvesszejű' munkanéven. A három fajtajelölt gyakorlatilag minden városfásítási feladatra megfelel. Nemcsak nyár folyamán lombjukkal, hanem télen színes (arany vagy narancs) vesszejükkel is díszítenek. Korán hajtanak ki, leveleiket későn hullajtják, őszi lombszínük is szép és oxigéntermelésük is közismerten nagy.

Részletes leírásuk az alábbi:

Salix alba 'Expressz'

Az energiafűz program keretében kisselektált, rendkívül gyors növekedésű fajta, ami egyenes törzsével és felfelé törő ágrendszerével út menti sorfásításra is alkalmas. Lombja haragos zöld színét ősszel sokáig megtartja.

Salix alba 'Bédai Egynes'

Nemesítés éve: 1980 körül

Nemesítő: ERTI

A fajta leírása: 10-15 m magas, gyors kezdeti növekedésű, lombhullató fa. Levelei ezüstös fonákúak. Lombja ősszel sárgára színeződik. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli a tartós elárasztást, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: egyenes törzs, felálló korona, Felhasználható közparkban.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában

Salix alba 'Citromvesszejű'

Nemesítés éve: 2002

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: 8-10 m magasra növekvő, gyors kezdeti növekedésű, kezdetben kúpos később keskeny tojásdad koronát nevelő fa. Vesszői citromsárga színűek. Előnye az átmenő sudár, a jó koronaszervezet, valamint a szép téli/szín.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szép formájú, színes vesszőjű, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Salix alba 'Globosa'

Nemesítés éve: 2002

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: 6-8 m magasra növekvő széles gömbkoronát nevelő, gyors kezdeti növekedésű fa. Lombzata üdezőld az egyes levelek keskenyek és a fonákuk, tompán ezüstös színű. Színükön üdezőldek, fénylők. Elsősorban utcafásításra javasolt, kistelepüléseken vagy nagyobb városok kertvárosi részein.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Salix alba 'Narancsvesszejű'

Nemesítés éve: 2002

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: 9. 6-8 m magasra növekvő gyors kezdeti növekedésű kezdetben tömött később lazább és részben ellaposodó gömbkoronát nevelő fa. Vesszői télen élénk narancssárga színűek. Ezt a színt különösen akkor produkálják, ha a fa koronáját időnként visszametszik és ezzel erőteljes új hajtásnövekedésre készítetik. Elsősorban közparkba alkalmas, magányosan vagy csoportosan telepítve.

Ha elég hely áll rendelkezésre, utcafásításra is alkalmas. A városi viszonyokat közepesen tűri. A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szép formájú, színes vesszőjű, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Salix alba 'Sárga'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Vesszői télen élénk sárgák. Közepesen nagy fa. Tájfásításban lehet jelentősége, téli megjelenése igen tetszetős.

A fajta származása és nemesítés módja: Természetes populációból szelektált egyed.

Salix matsudana 'Aranyspirál'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A csavarodott ágú mandzsu fűz kertek, parkok kedvelt bokra, fája, sőt utcai sorfának is ültetik. A virágkötészetben is kedvelik, de a szürke héjkérget le kell hántani, hogy tetszetős legyen. A 6-8 m magasra is megnövő 'Aranyspirál' fa „natúr” állapotban is mutatós, mert vesszői és fiatal ágai 1-3 éven át télen aranysárgák, és később is sokáig barnássárga kérgűek.

A fajta származása: Valószínűleg a *S. matsudana* 'Tortuosa' és a *S. alba* 'Tristis' spontán hibridje.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Üde vagy mérsékelt száraz talajon viszonylag gyors növekedésű, és a csavarodott-görbült aranysárga ágak télen feltűnő dísz adnak. A virágkötészetben kéreghántás nélkül is felhasználhatók. Fásdugványozásnál könnyen szaporítható.

Salix matsudana 'Tarkabarka'

Nemesítés éve: 2000 körül

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: Salicaceae családba tartozó lombhullató fa vagy cserje. Mintegy 300 faja az északi mérsékelt és hideg égövben él. Virága kétklaki. Gyakran illatos, vágásra is alkalmas barkáikkal, korán kihajló lombzatukkal, télen többnyire színes vesszőjükkel díszítenek. A 'Tarkabarka' fajta 6-8 m-es tojásdad koronájú fává nő. Ágai felálló, sárga csíkosak, csavarodottak.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: kihajtáskor fehértarka levelek. Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában

Salix rosmarinifolia TWM-SG

Nemesítés éve: 2006

Nemesítő: Treerné Windisch Mária, Schmidt Gábor Dr.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, sarjakkal terjedő tövű lombhullató cserje. Levelei ezüstös fonákúak. Ezüstös barkái február végétől április elejéig nyílnak. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli a tartós elárasztást, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Talajtakarónak alkalmas, alacsony jelzősövény is nevelhető belőle.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: barkával is díszít, ezüstös lombú, Felhasználható

házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus – Berkenye

Kiseb vagy közepes termetű fák, de sok esetben bokortermetű növények. Virágjuk, termésük, lombjuk egyaránt díszítő. Egyes fajták ízletes gyümölcsűek, különösen a madarak fogyasztják szívesen. A madárberkenyefélék és a házi berkenye összetett, a többi faj épszelű vagy karéjos levéllel rendelkezik. A berkenyék könnyen hibridizálódnak egymással, ezért sok átmenti alakjuk van. A madárberkenyék üdőbb, kiegyenlített helyet, enyhén savanyú talajt igényelnek, más fajok a szárazabb, naposabb helyet és a bázisokban gazdag talajt részesítik előnyben. Magyarországon az 1950-es évek óta, több helyen is foglalkoztak a nemesítésükkel. Az eddig elterjedt vagy szaporításba vont fajták illetve klónok az alábbiak:

Sorbus aria 'Favorit'

Állami elismerés éve: 1989

Nemesítő: Sipos Elek

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A 'Favorit' fajta habitusában tér el az alapfajtól. Ágai felfelé törők, ezért az alakja széles oszlopos vagy kúpos. 6-14 cm-es levelei kerekdedek, vagy kissé eliptikusak, szabálytalanul egyenesen vagy kétszeresen fűrészesek. Felül nemezések, később kopaszodók, fényes sötétzöldek, a fonákon fehéren molyhosak. 1,5 cm-es, fehér virágai sátorozó bugákban májusban nyílnak. 1 cm átmérőjű, gömbölyded termése narancssárga vagy vörös. Napos, meleg helyet kedvelő, a szárazságot mérsékelten tűrő faj. Fiatalon közepes, később lassú növekedésű. Szép, felfelé törő, zárt koronája, dekoratív levele, virága és termése miatt kedvelt. Szoliterként szabad állásba ültessük.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Tömött oszlop koronájú, sorfának alkalmas. A tűzelhalásra kevésbé fogékony, mint a ny-európai fajták.

A fajta származása és nemesítés módja: Természetben előforduló populációból szelektált, szemzéssel elszaporított.

Sorbus aucuparia 'Isztriai Klón'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Barabits Elemér

A fajta leírása: 6-10 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb szárazság- és mésztűrés, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Sorbus aucuparia 'Őszi Tűz'

Nemesítés éve: 1968

Nemesítő: Sipos Elek

A fajta leírása: 6-10 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. A növény termése mérgező anyagokat tartalmaz. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt. Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus aucuparia szelekció

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 6-10 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb forma, jobb klíma és talajtűrés, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus bakonyensis 'Fánivölgy'

Állami elismerés éve: 1972

Nemesítés éve: 1960 körül

Nemesítő: Domokos János Dr., Sipos Elek

A fajta leírása: 6-10 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, gazdagabban terem, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus bakonyensis

Nemesítés éve: 1995 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Barabits Elemér ifj.

Fajta leírása: Bokor vagy kisebb fa. Termése narancsvörös.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Sorbus bodajkensis

Nemesítés éve: 2000 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Barabits Elemér ifj.

Fajta leírása: Közepes méretű, robusztus alakú fa. Parkfának, sorfának egyaránt ültethető.

Előnye: edzettebb, gazdagabban terem.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Sorbus borbasii 'Herkulesfürdő'

Állami elismerés éve: 1971

Nemesítő: Sipos Elek, Domkos János Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az alapfaj, a Borbás-berkenye a Déli-Kárpátokban honos. Nagy bokorra vagy kisebb fácskává nő. Leveli a fél levéllemez közepéig vagy mélyebben karéjosak, és a legalsó 1-2 karéja levélérig hasad. Fehér virágai bogernyőkben májusban nyílnak. Korán érő sötétvörös terméseit nem szeretik a madarak, ezért augusztus elejétől sokszor december végéig díszlenek. Normál kerti viszonyokat igényel.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Többtörzsű parkfának nevelve a legdekoratívabb, de egytörzsűs kis koronájú fa is alakítható belőle. Ilyen formában szűk utcák, légvezetékek alatti területek fásítására alkalmas. Magvetéssel egyöntetű állományt kapunk.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Sorbus borosiana 'Alba Regia'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabti Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 6-8 m magasra növekvő, tojásdad, zárt, kis termetű szabályos koronájú fajta, lombját későn hullatja le. Termése barna, édes, ízletes.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A berkenye fajták választékát bővíti. Szárazság- és mésztűrő fajta, parkokba, kiskertekbe, ültethető. Kertvárosi utcákban sorfaként is alkalmazható.

Sorbus commixta 'Tekeres'

Nemesítés éve: 1995 körül

Nemesítő: Barabti Elemér ifj.

A fajta leírása: 6-10 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. Vízigényes növény, napos vagy félsárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szebb őszi lombszín, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Sorbus dacica

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, lombhullató fa. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félsárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható. Nyírott sövény is nevelhető belőle.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, gazdagabban terem, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Sorbus dacica 'Torda'

Állami elismerés éve: 1969

Nemesítő: Sipos Elek

Fajta bejelentője: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: 4-6 m magasra megnövő kis fa, tojásdad alakú, zárt koronával. 5-10 cm-es tojásdad levelein a karéjok a fél levéllemez közepéig érnek, a karéjok hegyesek, fogazottak. Fehér virágai dús bogernyőkben májusban nyílnak. A termés piros. Normál kerti talajba való, de a közepes szárazságot még elviseli. Jó növekedési erélyű, egyenes törzsű és szép lombú fajta. Virága és termése egyaránt díszít. Szoliterként kertbe, parkba vagy kisebb utcákba sorfának ültetjük.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Az Erdélyben élő faj populációjából választották ki ezt a nagy értékű fajtát.

Sorbus decipientiformis 'Vallus'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Barabtis Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: A fajta származása és nemesítés módja: Vallus község környékén a természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Szabályos keskeny koronájú, egyenes törzset nevelő fajta, mely a kiskoronájú utcai sorfák körét bővíti.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Az Erdélyben élő faj populációjából választották ki ezt a nagy értékű fajtát.

Sorbus degenii 'Csákvár'

Állami elismerés éve: 1971

Nemesítő: Domokos János Dr., Sipos Elek

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az alapfaj a Vértesszőlő-hegység közepesen száraz karsztbokorerdőiben vagy északi füves lejtőin honos. 10-15 m-re nő, idősebb korban csonka kúp alakú koronával. Levelei széles tojásdadok, nem túl mélyen karéjosak. Fonákuk egész lombhullásig zöldesszürkén molyhos. Őszi lombszínük piros. 10-12 mm átmérőjű fehér virágai 10-12 cm széles sátorvirágzatban május végén, június elején nyílnak. Megnyúlt termése barna, éretten kásásodó.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Jó növekedési erélyű és tűrőképességű fajta, száraz körülmények között is szépen fejlődik. Erős növekedése miatt elegendő helyet biztosítsunk számára. A nagyobb parkok növénye.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Az Erdélyben élő faj populációjából választották ki ezt a nagy értékű fajtát.

Sorbus 'Eugenii Kellerii'

Nemesítés éve: 1995 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Barabits Elemér ifj.

Fajta leírása: 6-10 m magas, gyors kezdeti növekedésű, terebélyes koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése augusztustól októberig díszít. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható. A Vértesszőlő-hegység egyik bennszülött faja. Kisebb termetű fa, gyönyörű cinóberpiros almácskákkal.

Előnye: rendkívül gazdag terméshozással.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Beszerezhési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Sorbus gayeriana

Nemesítés éve: 1995 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, lombhullató fa. Levelei ezüstös fonákúak. Lombja ősszel sárgára színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől novemberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: rendkívül gazdag terméstdísz ad, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus 'Gran Sasso'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 4-6 m-es tojásdad koronát nevelő kis fa. Bőrszerű levelei kicsik, kerekdedek, gyengén fűrészeseek. A levél színe mélyzöld, erősen fényes, fonáka fehéren molyhos, sűrűn erezett. Lombja ősszel barnássárgára színeződik. Piros termése hosszúkás, középnagy. Kiskertekbe vagy parkokba alkalmas magyar fajta.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A berkenye fajták választékát szélesíti. Kis termete, egészséges bőrszerű sötétzöld levele, piros termés különleges díszítő értékű.

Sorbus 'Hainburg'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: A Sorbus nemzetség képviselői a Rosaceae családba tartozó lombhullató fák vagy cserjék. Több mint 200 fajta él az Északi mérsékelt égövön. Díszítő értékük változatos. Némelyek szép koronaformájuk, mások egészséges lombzatuk, szép termésük miatt kedvelt díszítő elemei a parkoknak, kerteknek. egyesek utcai sorfának is alkalmasak. A 'Haniburg' fajta a Dévényi-szoros vidékéről származó szelekció. 4-6 m-es fa, egyenes törzzsel, gyors kezdeti növekedéssel és kezdeti növekedéssel és kihagyott végű tojásdad koronával. Levelei bőrneműek, türkizzöldek, viaszos végűek.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Jó szárazság és mésztűrő fajta. Sorfának, parkfának és házikertbe egyaránt alkalmas.

Sorbus pseudolatifolia

Nemesítője: Sipos Elek BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A hibrid eredetű berkenyék közül számunkra az edzett barkóca berkenye (*S. torminalis*) és a nálunk kissé kényesebb de szebb dísz adó lisztes berkenye (*S. aria*) köztes alakjai a legérdekesebbek, mivel klímánkat és talajainkat jól tűrik. A széleslevelű berkenye ebbe az értékes csoportba tartozik. Széles kúpos fává nő, sötét haragoszöld bőrnemű lombzattal. Viszonylag nagy (15-20 mm átmérőjű) lapított almácska termései októberben színesednek. Megérve puha húsúak, kellemes édes-fanyarkás ízűek. Napjainkban divatba jöttek az ehető termésű házikerti díszfák és vadgyümölcsök:

ez a növény ilyen szempontból érdemel külön figyelmet.

Sorbus redliana 'Burokvölgy'

Állami elismerés éve: 1972

Nemesítője: Sipos Elek

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A Sorbur rédliana a Bakony néhány elszigetelt völgyében élő kis termetű fa. Bőrnemű, merev levelei tojásdadok vagy elliptikusak, széles ékvállúak 7-9 pár oldalérrel. A szélűk durván fogazott vagy inkább enyhén karéjos. Csontfehér virágai májusban nyílnak, ősszel érő termése kissé lapított gömb alakú narancssárga és gyéren paraszemölcsös. A 'Burokvölgy' fajta fő díszértéke az egészséges lombozat és a tömött széles tojásdad korona, ami idős korban csaknem gömbössé válik. A faiskolában középérésű növekedésű egyenes törzset nevel, átmenő sudárral.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Elsősorban a kisebb forgalmú utak mellé való: a szárazságot és a légszennyezést közepesen tűri.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Az Erdélyben élő faj populációjából választották ki ezt a nagy értékű fajtát.

Sorbus rotundifolia 'Bükkszépe'

Állami elismerés éve: 1967

Nemesítője: Sipos Elek

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: 5-10 m magas fa koronája kihegyesedő gömb alakú. Levelei széles tojásdadok, sekélyen karéjosak, az egyes karéjok fogazott szélűek. A levéllemez felül fényes zöld, a fonákon halványabb. Fehér virágai dús bogernyőkben májusban nyílnak. 1-1,5 cm-es, gömbölyded termése vörösesbarna. Ez egyik legértékesebb berkenyénk, mert formás koronájával, fényes lombozatával, dús virágzásával és érdes terméseivel egyaránt díszít. Különösebb igényei nincsenek, a szárazságot is elviseli. Nem túl szennyezett levegőjű területeken utcafásításra is alkalmas. A kártevőkkel és betegségekkel szemben viszonylag ellenálló.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben előforduló populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Az Erdélyben élő faj populációjából választották ki ezt a nagy értékű fajtát.

Sorbus semiincisa 'Klón'

Nemesítés éve: 1995 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, lombhullató fa. Levelei ezüstös fonákúak. Lombja ősszel sárgára színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől novemberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, szabályosabb formájú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Sorbus 'Teknőc'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Sorbus vértensis 'Gánt'

Nemesítés éve: 1960 körül

Állami elismerés éve: 1972

Nemesítő: Sipos Elek

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, lombhullató fa. Levelei ezüstös fonákúak. Lombja ősszel sárgára színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől novemberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, szép kúp koronát nevel, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus vértésensis

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, lombhullató fa. Levelei ezüstös fonákúak. Lombja ősszel sárgára színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől novemberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, szép kúp koronát nevel, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Sorbus veszpremensis

Nemesítés éve: 1995 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 6-8 m magasra növő, közepes kezdeti növekedésű, széles tojásdad koronát nevelő fa. Levelei bőrneműek, színükön fénylő-zöldek, a fonákukon fehéren molyhosak, durván kétszeresen fogazottak. Csontfehér virágai május közepén nyílnak piros termése pedig augusztustól egész novemberig díszít. A növény fő értékét a rendkívül gazdag termékdísz adja. Alkalmas házikertbe és közparkba, magánosan vagy laza csoportba, kis forgalmú utcák mentén és kis településeken pedig utcafásításra is.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Syringa josikaea 'Smaragd'

Állami elismerés éve: 1991

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A Keleti-Kárpátokban és Galíciában honos az alapfaj. Ennek magoncai közül szelektálta ki Schmidt Gábor ezt a fajtát, mely 2-3 m magasra nő meg. Tömött, tojásdad, kompakt bokra van. 6-12 cm-es, széles elliptikus levelei sötét smaragd zöld színűek, a fonákuk kékes- vagy zöldesfehér. A felső levelek enyhén márványozottak. Sötétlila, enyhén orgonailatú virágai a hajtások csúcsán május-júniusban 10-20 cm-es tömött bugákban nyílnak. Az alapfajnál sötétebb lombú, dekoratívabb virágú fajta jó talajba kerüljön, szereti a párás klímát. Lombozata késő ősziig megmarad. Szoliterként vagy kisebb csoportba ültessük.

Tilia – hárs

A hárs nemzetség képviselői a Tiliaceae családba tartozó lombhullató nagy fák. Metszést, átültetést jól tűrő, parkfának, útmenti sorfának kiválóan alkalmasak, jó méhlegelő. Mintegy 30 fajta a mérsékelt égövben él.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Tilia cordata – Kislevelű hárs

A kislevelű hárs, egész Európában őshonos; nálunk dombvidékeken és alacsonyabb hegyvidékeken, a kocsánytalan tölgyesek és gyertyános tölgyesek tövében él vadon. Általában az említett erdők elegyfájaként vagy az erdők szélén találkozhatunk vele, ott pedig ahol a hajdani erdőket kivágták és ott mezőgazdasági termelést vagy legelőgazdálkodást folytatnak, az utakat kísérő cserjésekben telepszik meg és spontán felverődve néhol egész kis fasorokat alkot. A múlt század elején a legnépszerűbb utcafák közé tartozott. Értékét szép koronája, hűs árnyéka, sötétzöld lombja és középkorán, június első felében nyíló illatos virága adja, mely utóbbiból a herba-könyvek tanúsága szerint a legértékesebb hársfatea ill. a legértékesebb hársfavirág drog készíthető. A fokozódó urbanizációs ártalmak miatt felhasználása visszaszorult, de az ország párás és csapadékos klímájú területein, különösen kisvárosokban, falvakban, templomkertben, temetőkertekben, továbbra is a legkedveltebb fák egyike.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Tilia cordata 'Debrecen'

Nemesítő: Tóth János 50%, Torkos László 50%

Nemesítés kezdete: 1984.

Állami elismerés éve: 1986.

Származás: ismeretlen származású magonc vegetatív elszaporítása

Fajtafenntartó: Tóth János, Torkos László

15-20 m magasra megnövő, átmenő vezérű, szabályos kúp formát nevelő fa. Vesszői szürkészöldek, enyhe vörös futtatással, molyhosak. Levelei sötétzöldek, tompa fényűek, a fonáka sárgászöld, az érzu-gokban barna kis pamacsokkal. A levelek 10-12 cm szélesek, hasonló hosszúságúak, fogazottak. A levélcsúcs rövid. A levélnyel 3-4 cm, zöldessárga a napos oldalon vöröses, enyhén szőrös. A levélér sárgászöld, a fonákon nagyon kiemelkedik. A levélváll szív alakú. A rügyek széles tojásdadok, ducik, vörösesbarnák. Virágait július elején hozza. A vizsgálat ideje alatt a fákon kórokozót nem találtunk.

Indoklás: gyors növekedése, jó törzsnevelő képessége, szabályos koronája utcafásításra alkalmassá teszi. Parkokba is ültethető, mint szoliter növény.

A fajta származása és nemesítés módja: Erős forgalmú városi utcában ültetett magoncállományból szelektálták, ahol az erős forgalmat, környezeti terhelést is jól tolerálta.

Tilia cordata 'Zöld Szív' ('Green Heart')

Nemesítő: Dr. Schmidt Gábor, Budapesti Corvinus Egyetem

Fajta leírása: A 'Zöld Szív' munkanévvvel ellátott fajtajelölt anyafáját ezelőtt 20 évvel találták egy városfásítási gyűjtő-út során egy templom udvarán. Tömött és nyújtott csepp alakú koronaformájával és hargoszöld egészséges lombjával hívta fel magára a figyelmet. Az anyafáról 1989-90 telén szedtek először oltógallyakat, amelyeket gyökérnyakba oltottak. Az egy évvel később kiültetett oltványokról kiderült, hogy gyenge növekedésük miatt csak igen nehezen lehetne törzsés fává nevelni őket. Két évvel később ezért magastörzsre oltva ismételték meg a szaporítást. Az abból a szaporításból származó 16 éves magastörzsű oltványok átmérője nem haladja meg a 4 métert, korona-magasságuk pedig (a 2-2,4 m-es törzssel együtt) a 4,5 m-t. Tömött, nyújtott csepp alakú koronájuk és egészséges lombjuk miatt kistelepüléseken gyér járműforgalmú szűk utcák fásítására alkalmasak.

A fajta származása és nemesítés módja: Egy vidéki templomkertben szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Tilia cordata '51'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Zárt kúpkoronájú, tömött ágrendszerű szép sorfa. Világos zöld, a fajra jellemző levelek, szép lombzat, gazdag virágzás, egyenes törzs jellemzi a növényt.

A fajta származása és nemesítés módja: Egy szombathelyi út mentén kiültetett törzsfa vegetatív

elszaporítása.

Tilia cordata 'Savaria'

Állami elismerés éve: 1998

Fajta nemesítője és fenntartója: Józsa Miklós Dr., Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: A 'Savaria' fajta felfelé törő, sudaras koronájú, egyenes törzsű fa. Szabályos levelei fényes sötétzöldek, betegségekkel szemben ellenállóak. Rendkívül illatos virágot hoz. Sorfának, parkfának alkalmas. A fajta számozása és nemesítés módja: ismeretlen eredetű magoncpopulációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása. Jó törzsnevelő, egészséges lombosított utcafásításra alkalmas díszfa.

Tilia petiolaris 'Balaton'

Állami elismerés éve: 1971

Nemesítő: Sipos Elek

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A feltehetően a Kelet-Balkánról származó alapfaj az ezüst hárs (Tilia tomentosa) igen hasonló megjelenésű és nálunk azzal elegyesen is előfordul. Koronája azonban általában lazább, levelei feltűnően hosszú kocsányúak, különösen a hajtásvégeken. (A levélkocsány hosszabb a levéllemez felénél). A 'Balaton' fajta széles gömbölyded koronát fejleszt. Ágai felfelé hajlanak, így utcasorfaként nem zavarják a forgalmat. Lombozata a poros városi levegőben is egészséges marad, ősszel aranyló sárgára színeződik. A faiskolában nagy előnye, gyorsan vastagodó és egyenes törzset nevel.

A fajta számozása és nemesítés módja: A tihanyi Tagore-sétány híres hársfasorának egyedei közül választották ki.

Tilia platyphyllos 'Ági'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Szép, kúpalakú koronát nevel. Tömegesen virágzik.

A fajta számozása és nemesítés módja: Ez a fajta egy gyökereztetési kísérlet "mellékterméke". Több ezer magonc vesszőjéből fásdugványt készítettek és 25 db-os kötegeket elővizsgálat címén, perlitben gyökereztettek. A több ezer dugvány között egy volt, amelyik kifejezetten sok szép gyökeret hozott. ebből a dugványból lett ez a fajta.

Előnye: egyenes törzsű, átmenő sudár, tömött kúpkorona.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában.

Tilia platyphyllos 'Favorit'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Tilia platyphyllos 'Pannonia'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Tilia 'Szent István'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Jámborné dr. Benczúr Erzsébet

Fajta bejelentője: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta fenntartója: BCE Kísérleti Üzem

Fajta leírása: Hibrid eredetű. 8-10 m magasra növő fa, szabályos kúp alakú koronával, átmenő sudárral. Vesszői enyhén pirosra színeződnek. A levél hosszúkás, asszimmetrikus szív alakú. A levél színe fényeszöld, fonáka fehéres, alig szőrözött. Júniusban nyílik, virágai aprók, ezért nem feltűnőek. Őszi

lombszíne sárga. Erőteljes növekedésű, jó törzset és sudaras, kompakt koronát nevelő fajta. Fő értéke, hogy a szennyezett városi levegőt és a sovány, száraz talajt jól tűri, levelei még ilyen körülmények között is sokáig zölden maradnak. Előnye még, hogy a rovarkártételre és gombabetegségekre nem érzékeny.

A fajta származása és nemesítés módja: városi fasorban lévő ismeretlen eredetű magoncpopulációból szelektált egyed, vegetatív úton elszaporítva. A fajta *Tilia platyphyllos*, *Tilia cordata* és *Tilia tomentosa* alanyra egyaránt jól szemezhető.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Erőteljes növekedésű, jó törzset nevelő fajta. 3 év alatt sorfa nevelhető belőle. Az anyafa a városi körülményeket jól tűri.

Tilia tomentosa 'Wagner János'

Állami elismerés éve: 1982

Fajta nemesítője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Nevét a Kárpát-medence hársainak nagy ismerőjéről, Wagner Jánosról kapta, aki ezt a rózsaszín virágú alakot f. rhodopetala néven írta le. A fajta Pécsről származik. Széles, laza, széteső koronája van. Nagy méretű levelei ezüstösen molyhosak. Fő értéke rózsaszín szirmú virága, mely a hársak közt egyedülálló. Jól látható és megközelíthető, napos helyre ültessük, hogy különleges színű virágai jól érvényesülhessenek.

Tilia tomentosa 'Bori'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: Magas törzsre oltva 4-5 m magas és 4-5 m széles, kezdetben lapított gömb, később tojásdad koronájú fa. Fialat hajtásai fehéren csillagszőrösek, zöldesek. Levelei 5-8 cm nagyok, kisebbek, mint az alapfajé. A széles tojásdad levelek kihegyezettek, szíves vállúak. A levéllemez felül sötétzöld, a fonákon kissé ezüstös, a széle fűrész. Évi hajtásnövekedése 25-30 cm, kezdetben gömb alakú koronája később tojásdad formát ölt. Tömött ágrendszer, lassabb növekedése alkalmassá teszi szűk utcák fásítására, villanyvezetékek alá is ültethető. Kedvező tulajdonsága, hogy a rossz termőhelyi adottságú, városi klímában, burkolt felületeken is jó díszítő értékű. Betegségekkel szemben ellenálló. A Dísznövény'92 kiállításon első díjat nyert fajta, melyet élénk nemzetközi érdeklődés is kísért.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A kiskoronájú, szűk utcákba, villanyvezetékek alá ültethető, a városi kedvezőtlen adottságokat (gépkocsi-fogalom, levegő-szennyezettség, talaj- és légszárzság) is tűrő fák körét bővíti. Kis koronája miatt különösen keresett fajta.

A fajta származása és nemesítés módja: egy meghatározott fa magpopulációjából folyamatos negatív szelekcióval kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Tilia tomentosa 'Szeleste'

Állami elismerés éve: 1969

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: Az alapfaj Dél-Európában és Kis-Ázsiában él. 20-30 m magasra megnövő, boltozatos vagy tojásdad koronájú fa. A széles tojásdad levelek fonáka a sűrű csillagszőröktől ezüstös fehér.

Illatos, sárgásfehér virágai június végén, július elején nyílnak. A 'Szeleste' fajta Dunántúlról származik. A koronája kezdetben karcsú, majd később széles kúp alakú. Nagy levelei felül sötétzöldek, a fonákon sűrűn ezüstösen molyhosak.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Szép alakja és lombja miatt széles körben elterjedt. Egyetlen hátránya, hogy könnyen többsudarúvá válik, s ez később töréshez vezethet.

A fajta származása és nemesítés módja: A szelestei arborétum bejáratánál álló - azóta elpusztult - fa az anyanövénye.

Tilia tomentosa 'Teri'

Állami elismerés éve: 1993

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: Magas törzsre oltva 5-6 m magas és 3-4 m széles, szabályos, zárt tojásdad koronájú fa.

Fiatal hajtásai fehéren csillagszőrösök, vesszői barnászöldek. 5-10 cm széles, tojásdad levelei

kihegyezettek, szíves vállauak. A levéllemez fölül sötétzöld, fonáka csillagszőrös, kissé ezüstös, széle

fűrész. A korábbi T. tomentosa fajtánál (pl.: Tilia tomentosa 'Szeleste') sokkal kisebb koronát nevel.

Évi hajtásnövekedése 30-40 cm. Felfelé törő ágrendszere alkalmassá teszi szűk utcák fásítására.

Lassú növekedése miatt légvezetékek alá is ültethető. A városi klímát, a száraz levelgőt is tűri.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajtajelölt kiskoronájú, szűk utcákba ültethető fajta, a városi

kedvezőtlen klímát (burkolt felületek, gépkocsi forgalom) is elviseli. Értékét növeli, hogy hazai

körülmények között szelektált fajta.

A fajta számozása és nemesítés módja: egy meghatározott fa magpopulációjából, folyamatos negatív szelekcióval kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Tilia tomentosa 'Zentai ezüst'

Állami elismerés éve: 1996

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Kertészettudományi Kar (Kertészeti Egyetem)

Fajta leírása: A szép és edzett ezüsthársak szelekciójával lassan 50 éve foglalkozik a

Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék. A 'Zentai Ezüst' fajta a Bánátból származik. Az

anyafa széles szabályos kúpkoronájú. A leszemzett példányok kezdetben csaknem oszlopos, majd

keskeny tojásdad koronát nevelnek. Leveleik feltűnően ezüstösek. A vele egyidőben begyűjtött klónok

közül eddig ez a fajta mutatta a legkedvezőbb tulajdonságokat: jó eredést, egyenes és gyors

törzsnevelést, egyöntetű szabályos növekedést. A többi „oszlophárs”-hoz hasonlóan kissé hajlamos a

villásodásra, de ennek egy idejében elvégzett metszéssel könnyen elejét vehetjük.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Zárt koronája miatt szűk utcák fásítására, valamint kiskerti

kiültetésre is alkalmas. A városi kedvezőtlen körülményeket is tolerálja.

A fajta számozása és nemesítés módja: A Bánátban útmenti magonc-sorfákból szelektált egyed vegetatív szaporítása.

Ulmus pumila 'Pusztá Compact'

Nemesítő: Németh Jenő, Silvanus Díszfaiskola, Fertőszentmiklós

Nemesítés éve: 1980.

Az ERTI által 1978-ban szik fásítására nemesített pusztaszil (Ulmus pumila 'Pusztá') Alföld-szerte bizo-

nyította már szívósságát, szárazság-, sziktúrását, az autópályák mentén pedig levegőszennyezés tú-

résből is vizsgázott. Ennek ellenére, sem Nyugat-Európában sem Magyarországon nem terjedt el mint

városi utcafa, valószínűleg szakmai előítéletek miatt. (Nálunk a sziliek ezelőtt 40 évvel testületileg „feke-

te-listára” kerületek, amikor a szilfavész tömegesen elpusztította azokat.) A 'Compact' munkanéven sze-

lektált javított klón az erdészek által alkalmazott, szilfavész ellenálló populációból kiemelt magasabb

díszértékű kompaktabb koronájú egyede. Szilfavész rezisztenciából már többszöri fertőzés után is jól

vizsgázott. Útmenti sorfának használható, edzett és tetszetős formájú fa.

A fajta számozása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többsége beszerezhető.

Ulmus scabra 'Lakatos Gömb'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

2.2. Fenyőfélék

Abies alba 'Barabits Spreading'

Állami elismerés éve: 1975

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Laposan elfekvő mutáció az ágakon előrehúzó tűkkel. Államilag elismert fajta. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Abies alba 'Barabits Star'

Állami elismerés éve: 1975

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Lasan növény, alig 2 m-es szabályos formájú rügymutáció, amelynek vezérhajtása feltehetően sárga színű. Államilag elismert fajta. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Abies alba 'Barabitsii'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Egy *Abies alba* × *Abies nordmanniana* magpopulációból származó hibrid, feltűnően hosszú, előreálló tűjű változat. Az anyanövény 30 évesen 1,2 m. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Abies cephalonica 'Barabits Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú növekedésű, tömött, kúpos koronájú fenyő. Leveli kihajtáskor aranylóak, később zöldes-aranyosak. Közepesen szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük, elsősorban házikertbe. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: élénkebb színű, jobb habitusú, szárazságtűrőbb, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Abies concolor 'Bella'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1975-ben szelektált tömött ezüstös lombozatú, lassan növény változat. Néhány példányt Hollandiába vittek belőle és bevezették a piacon. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Abies concolor 'Göndör'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Az alapfajhoz képest a leveleinek egy része rövid és erősen kunkorodott. Különlegesség és nem teljesen állandósult forma. Valószínűleg házikerti felhasználásra lesz alkalmas, ritkaság kedvelő gyűjtők számára.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Abies nordmanniana 'Barabits Compact'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Lombja szürkészöld színű. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. A meszes talajra érzékeny. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cedrus atlantica 'Csontvári'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Rendkívül ellenálló, vízszintes ágelrendezésű, kékesszürke, egyenes törzsű, gyors növekedésű, erdészetileg is jelentős változat. 1970-ben a pinnyei idős példányról oltott változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cedrus atlantica 'Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1970-ben szelektált törpe növésű, gömb alakú, ma 70 cm átmérőjű növény. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cedrus atlantica 'Őrs'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Folly Gyula

A fajta leírása: A Cedrus atlantica 'Glauca' magvetéséből származó törpe növekedésű, többé-kevésbé, gömbkoronát nevelő fajtajelölt. Maximális mérete 2 méter. (jelenleg 1,5 m magas)

Cedrus brevifolia Spur-típus

Nemesítő: Debreczy Zsolt Dr.

A fajta leírása: Kedvező helyen 8-10 m magasságot is elérő keskeny kúp vagy csaknem oszlop koronájú fenyő, örvös elágazásokkal. Jellegzetessége, hogy az oldalági rövidke és zömökek, (tulajdonképpen ettől marad olyan keskeny a koronája). Fény és melegigényes, a fagyűrűséről még nincsenek hosszabb távú ismeretek (az eddigi kipróbált helyeken fagyűrűnek bizonyult). Egyelőre házikerti felhasználásra javasolt csak, igényes gyűjtők számára. Védett, meleg és napos fekvést kíván, ahol a kert különleges felkiáltójel-szerű szoliter hatást keltő szoliter fenyője lehet, vagy pedig különleges fenyőcsoportok vezérmövénye.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cephalotaxus harringtonia 'Lad'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1965-ben laodn talált vízszintes ágelrendeződésű rügymutáció. Rendkívül lassan nő. Még nincs szaporítás alatt. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).
A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Aranka'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, kúp alakú fenyő. Lombja sárga színű, oldalágai kihajlók. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: a 'Stardust'-nál fagyérzékenyebb, de jobb színű,
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Aranyeső'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Barabits Compact'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1978-ban szelektált 1 m-re növő keskeny oszlop alakú, kékesszürke változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Barabits Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp vagy oszlop alakú fenyő. Lombja egész évben sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató az ágfalvai kertészetben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.
Beszerzési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többnyire beszerezhető

Chamaecyparis lawsoniana 'Barbits Extra Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja élénksárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!). A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: élénkebb színű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Coralliformis Tarka'

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles kúpos koronájú fenyő. Lombja sárga színű, kagylósan csavarodott. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyáron a napégésre kissé érzékeny.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Filigran'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Gömb alakú (Filiformis) magonc szelekció. Anyató az ágfalvai kertészetben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Globus Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Élénksárga (Globus) keresztezés, amelynek szülői az 1985-ben szelektált arany színű változat és az eredeti (Globus). Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Globus Hógolyó' (= Ch. I. 'Hógolyó')

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Lombja ezüstös szürke alapon fehérrel tarkázott színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas, nyírható. A (Mini Globus) fehértarka rügymutációja. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Globus Mini'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m-es lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Lombja szürkészöld színű.

Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyíratlan ill. alacsony jelzősövény nevelhető belőle. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában

Chamaecyparis lawsoniana 'Globus Silver' (néha 'Silver Globus' néven)

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, kissé lapított gömbkoronájú fenyő. Lombja feltűnően hamvas-ezüstös színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Teleinket jól tűri. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, jobb színű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában

Chamaecyparis lawsoniana 'Globus'

Állami elismerés éve: 1975

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Barabits Elemérné

Fajta leírása: 0,5 m-es vagy alacsonyabb, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

Chamaecyparis lawsoniana 'Green Star'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Az (Erecta Viridis)-nél jóval ellenállóbb változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Grisette'

Állami elismerés éve: 1990

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Barabits Elemérné

Fajta leírása: 6-8 m-es közepes kezdeti növekedésű erélyű kúpkoronájú hamisciprus. Lombzata ezüstösen hamvaszöld. Oldalágai (a sudárhoz hasonlóan) bókoló végűek és a tömött koronából helyenként kilógva kecses külsőt adnak a fának. Üde és savanyú kénhatású talajra, párás klímába való, szoliternek vagy fenyőcsoportba. A fajtát az 1970-es évek legelején hozták forgalomba. Kezdetben dugványról jól gyökeresedett, napjainkra oltani kell, ezért szaporítása és felhasználása visszamaradt.

Chamaecyparis lawsoniana 'Grisette'

Állami elismerés éve: 1990

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes növekedési erélyű, széles laza kúpos koronájú fenyő. Levelei hamvas ezüstösek, ágai ferdén oldalra állnak, majd ívesen bókólnak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Hungaria'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1965-ben szelektált zárt, halvány zöldessárga színű, rendkívül ellenálló, mésztűrő, jó növekedésű változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot szerint).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Kék Hordó'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles henger vagy tojás formájú fenyő. Lombja kékeszöld színű, részben puha, árszerű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szélesebb növésű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Lakatos'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, széles kúp alakú fenyő. Lombja belül hamvas smaragdzöld, majd az ágacskák végén és szélein sárgába váltó. Hamar és sokat terem, a termések először ezüstös-hamvasak, majd barnák. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: lassú növekedésű, hamar és sokat terem, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Lilla'

Nemesítő: Barabits Miklós

A fajta leírása: Rendkívül feltűnő, laza ezüstsínű, később tömörebbé váló csüngő ágú változat. Ősszel lilás elszíneződést mutat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Lóvér'

Állami elismerés éve: 1982

Fajta bejelentője és fenntartója: Barabits Elemérné

Fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja kékeszöld színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

Chamaecyparis lawsoniana 'Micky'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1975-ben szelektált, rendkívül karcsú, alig 50 cm-re növvő zöldes árnyalatú törpe hamisciprus. Anyató Barabits Elemér soproni Lóvér kertjében található (1995-ös állapot szerint).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Nova Mini'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Ragyogó arany színű, kb. 1 méter magas törpe (Nova) magonc. Anyató Barabits Elemér soproni Lóvér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Nova'

Állami elismerés éve: 1977

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Barabits Elemérné

Fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

Chamaecyparis lawsoniana 'Orlói Arany'

Nemesítő: Orlói László Dr.

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, széles kúp alakú fenyő. Lombja aranyló sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Sárga Csipke'

Nemesítő: Barabits Miklós

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, széles kúp alakú fenyő, lazán (csipkésen) oldalra bókólag ágakkal. Lombja világos arany sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre, esetleg nyírott sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: ?

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: élénkebb, tartósabb lombszínű,
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Scarabantia'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Lassan növekvő, 1,5 m-nél nem magasabb szürkés-kék változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Silvania Blue'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, lassú kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő, jellegzetesen csavarodott koronával és ágacskákkal. Lombja kékeszöld színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakszolgáltató díszfaiskolában, árudában

Chamaecyparis lawsoniana 'Silvania Mini'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő, jellegzetesen csavarodott koronával és ágacskákkal. Lombja sötétzöld színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb növésű, alacsonyabb termetű, Felhasználható házikertben.

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Silvania'

Állami elismerés éve: 1986

Fajta bejelentője és fenntartója: Barabits Elemérné

Fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, oszlopos formájú fenyő. Lombja sötétzöld színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

Chamaecyparis lawsoniana 'Silvanus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A 'Silvania' és a 'Globus' hibridje, zöld, gömb alakú magonc, lassú növekedésű változat. Magas törzsre oltva is szaporítják. Anyató az ágfalvai kertészetben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Chamaecyparis lawsoniana 'Super Nova'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja aranyló sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató az ágfalvai kertészetben található.
A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Tata'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1960-ban szelektált kékes árnyalatú hihetetlen erélyesen növvő, fatermelés céljára szelektált erdészeti jelentőségű változat. Anyató az Agostyáni Erdészeti Arborétumban található.

A fajta származása és a nemesítés módja: ?

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Tekeres'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő, egyenes törzzsel, bókoló sudárral és festőien lecsüngő oldalágakkal. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Bírja a nyári meleget és a meszes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb (tél, nyár, talaj), Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis lawsoniana 'Transsylvania'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 'Sylvania' magvetésből származó, hihetetlen karcsú - alig 50 cm - gyorsan növvő zöld oszlop. Az 1995 előtt ezen a néven forgalomba került növények valójában 'Green Star' szaporítások. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Triomp van Barabits'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja kékeszöld színű, oldalágai festőien kihajtanak, majd végük ívesen bókol.. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: egyelőre, dugványról is gyökeresedik,

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis lawsoniana 'Vális'

Nemesítő: Nagy Zsolt

A fajta leírása: 6-8 m magasra növvő, közepes növekedésű, széles kúpkoronát nevelő fenyő. Oldalágai

lazán kihajlanak és rajtuk az ágacsokak hosszan, lecsüngenek. Lombozata ezüstös, pikkelylevelei nagyobbak az átlagnál. Jó talajt és párás klímát kíván. Alkalmas szoliternek vagy laza csoportok kialakítására.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis obtusa 'Barabatsi'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1990-ben szelektált 'Gnome' mutáció, csüngő ágú szabályos télen kissé megbarnuló, normál növekedésű télálló változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lövő kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis obtusa 'Golden Egg'

Nemesítő: Kiss Marcell

Nemesítés éve: 2000 körül

A fajta leírása: A Chamaecyparis obtusa 'Crippsii' magpopulációjából szelektálták. Lassú növesű, tömör, eleinte szinte gömb alakú később tojásdad (még később széles kúp) alakúvá váló sűrű lassú növesű, sárga lombszínű. Jó ellenáll a napégésnek a többi sárga lombszínűhöz képest.

Chamaecyparis obtusa 'Kófic'

Nemesítő: Kiss Marcell

Nemesítés éve: 2000 körül

A fajta leírása: A Chamaecyparis obtusa 'Nana Gracilis' magpopulációból szelektálták. A 'Nana Gracilis'-nél lassabban és tömörebben nő, növekedési erélye kb. fele és a felülete sokkal tömörebb, sűrűbb.

Chamaecyparis obtusa 'Pagoda'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Nemesítés éve: 1985

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, kezdetben korong, majd alacsony hengeres és részben "emeletes" koronájú törpefenyő. Ágacsokai sötétzöldek, kagyló-szerűek. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható. 1985-ben a 'Kosteri' rügymutációjaként szelektált pagoda formájú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lövő kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gyorsabb növesű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Chamaecyparis obtusa 'Sun Flower' ('Napraforgó')

Nemesítő: Kiss Marcell

Nemesítés éve: 2000 körül

A Chamaecyparis obtusa 'Crippsii' magpopulációjából szelektálták. Napégés ellenálló. Lassú, kúp alakú, élénksárga színű. Bizonyos helyeken egyáltalán nem ég meg, ill. ahol meg is ég lényegesen kevésbé mint a 'Crippsii'.

Chamaecyparis pisifera 'Bókoló'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1965-ben szelektált rövid ízközű zöld 'Filirea' változat amely nem nő 1,5 m-nél magasabba. Aynató a Soproni Erdészeti Egyetem Arborétumában található (1995-ös állapot).

Chamaecyparis pisifera 'Mici'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Lassan növekvő fiatalkori hajtású, halványkék, kúpos alakú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Chamaecyparis pisifera 'Pici'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1955-ben szelektált, kezdetben juvenilis, majd átmeneti tűformájú lassan növekvő halványzöld színű, kúpalakú törpefenyő. Anyató Iváncon és Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cryptoméria japónica 'Barabits Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, lassú kezdeti növekedésű, kúpos koronájú fenyő. Fiatal hajtásai tavasszal aransárgák, majd a nyárra az alsó részük visszazöldül. Vízigényes növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Kemény teleken visszafagy, különösen fiatalon! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Cryptoméria japónica 'Barabits'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A sopronharpácsi kastélykert idős C. japónica példányainak rügymutációja. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cryptoméria japónica 'Scarabantia'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A soproni Erdészeti Egyetem Arborétumában talált rendkívül karcsú, télálló változat.

Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cupressus arizonica 'Dora'

Nemesítő: Dlusztus Mikós

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, kúpos koronájú fenyő. (Hajtásai és levelei

illatosak.) Lombja ezüstösszürke színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szárazságtűrőbb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Cupressus arizonica 'Erzsike'

A fajta leírása: 15-20 m magas, gyors kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja erőteljes ezüstös. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas. Megjegyzés: a Sasad Budaörsi faiskolájában magoncpopulációból szelektálta egy dolgozó hölgy, a klón róla kapta a nevét.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Cupressus arizonica 'Joschka'

Nemesítő: Hídi Tóth József

A fajta leírása: 15-20 m magas, gyors kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő. (Hajtásai és levelei illatosak.) Lombja ezüstös színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cupressus arizonica 'Judit'

Nemesítő: Folly Gyula

A fajta leírása: Tömött növésű, 2-3 m magas változat.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Cupressus arizonica 'Réka'

Nemesítő: Folly Gyula

A fajta leírása: Tömött növésű, törpe változat. 15 éves korára éri el az 1 m-es magasságot.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb színű, tömöttebb növésű, fagyűrő, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakszodott díszfaiskolában, árudában

Cupressus arizonica 'Roosevelt'

Nemesítő: Mesterházy

A fajta leírása: Cedrus deodara-szerű habitus. Különlegesség. (Bp. Roosevelt tér, már nem él)

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Cupressus arizonica 'Torzó'

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: Törpe növekedésű, maximum 1 m magas, kék lombosított csavarodott rövid szártagú hajtásokkal.

A fajta származása és a nemesítés módja: Cupressus arizonica 'Glauca' magonca

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Ginkgo biloba – Páfrányfenyő

Ginkgoaceae családba tartozó lombhullató fa. Kétlaki növény. Hazája Délkelet-Kína. Érdekes alakú, feltűnő, jellegzetes alakú, ősszel sárgára színeződő levelű fa. Parkfának, utcai sorfának kiválóan alkalmas, azonban csak a hímvirágú példányokat ültessük, a nővirágúak termése éretten nagyon bűdös húsú. Magja ehető, ezért Ázsiában termőültetvényeket is létesítenek egyes fajtáiból.

Magyarországon több helyen is foglalkoztak és foglalkoznak a nemesítésével. A fontosabb fajták, fajtajelöltek az alábbiak.

Ginkgo biloba 'Barabits Sztráda'

Állami elismerés éve: 2004

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: A páfrányfenyő 'Barabits Sztráda' fajtája a legszabályosabb és eddig legstabilabbnak mutatkozó gömbkoronájú páfrányfenyők közé tartozik. Tömött lapos gömbkoronát nevel. Hajtásai rövid izkőzűek, vaskosak, rajtuk a rügyek meglehetősen feltűnőek. Lombja nyáron világoszöld, villás érelágazással, ősszel tartósan halvány aransárgára színeződik. Virágot, termést ez idáig nem találtak rajta. Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A Ginkgo fajták választékát bővíti. Koronája gömb alakú, levle világoszöld. Jó várostűrése, kórokozók, kártevőkkel szembeni ellenállósága miatt sorfának is ültethető.

A fajta származása és nemesítés módja: rügymutáció.

Ginkgo biloba 'Barabitsii'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Igen lassan növekvő széles, tömött forma szőrzsálszerű levelkkel. Alig 1 m magas és 71 cm széles. Anyató Barabits Elemér soproni Lövér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában

Ginkgo biloba 'Hetich'

Állami elismerés éve: 2004

Fajta bejelentője és fenntartója: Orlóci László dr.

Fajta leírása: Gömb koronája kissé csüngő alakzatú. Lombzata üde mélyzöld.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A Ginkgo fajták választékát bővíti. Jó várostűrése, kórokozók, kártevőkkel szembeni ellenállósága miatt sorfának is ültethető.

A fajta származása és nemesítés módja: díszfa.

Ginkgo biloba 'Katlan'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: Szabályos, tölcser alakú koronája idősebb korban esernyőszerűen szétnyílik.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A Ginkgo fajták választékát bővíti. Jó várostűrése, kórokozók, kártevőkkel szembeni ellenállósága miatt sorfának is ültethető.

A fajta származása és nemesítés módja: díszfa.

Ginkgo biloba 'Kitsi'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Lassú növekedésű, 15 évesen 2,5 m magas, de normál habitusú és levélfarmájú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában

Ginkgo biloba 'Pillar'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Lassú növekedésű karcsú formájú rügymutáció. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában

Ginkgo biloba 'Pyramis'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Túlnyomórészt szabálytalan, keskeny levelkkel ill. tűkkel rendelkező kicsi piramis alakú változat, alig 2 m. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Ginkgo biloba 'Wiener Walzer'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Orlóci László Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: Orlóci László dr.

Fajta leírása: Kis méretű, csüngő hajtásrendszerű fa. Levelei halványzöldek, a szélük erősen fodros. Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Gyenge növekedésű, csüngő koronaformájú fajta.

A fajta származása és nemesítés módja: városba ültetett magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Juniperus virginiana 'Budapest'

Nemesítő: Kiss Marcell

A fajta leírása: 4-6 m magasra növő közepes növekedési erélyű laza és a csúcsán jellegzetesen ellaposodó kúpkoronát nevelő fenyő. Lombozata nyáron smaragdzöld alapon élénk világossárga színű, télire bronzos színt ölt. A sárga lomb között a sötétkék termések télen különleges dísz adnak.

Hátránya, hogy a nyári nagy melegben a lombja kissé megég. Alkalmas szoliternek vagy laza fenyőcsoportokba. Jó szárazságtűrő.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Juniperus × media 'Tripartita Tarka'

Nemesítő: Folly Gyula

A fajta leírása: 1-1,5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, elfekvő termetű fenyő. Lombja zöld alapon fehéren sávozott színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Juniperus chinensis 'Favorit'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Halványsárga színű magonc, magasabb mint a 'Pfitzeriana Aurea'. Anyató Barabits Elemér soproni Lövér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány száksodott díszfaiskolában, árudában

Juniperus chinensis 'Kék'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, széles kúpformájú fenyő, kékeszöld lombozattal és ferdén kiálló oldalágakkal. Fehéres hamvas tobozbogyója szeptembertől februárig a növényen marad. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: dugványról is gyökeresedik.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus chinensis 'Lakatos'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Előre láthatóan 6-8 m magasra nő, gyors kezdeti növekedésű, széles kúp koronájú fenyő. Lombozata kezdetben szürkés később üdezőld. A fiatal növények levelei jórészt árszerű levelekből állnak, és szúrósak, majd idővel pikkelylevelűvé alakulnak. Porzós klón, ezért termést nem hoz. Hallatlanul szárazságtűrő, a faiskolában gyors növekedésű és elég jó gyökérformáló. Hátránya, hogy szúrós lombja miatt nehéz vele dolgozni és feltehetően a vevők sem fogják ezt a tulajdonságát értékelni. Megjelenése különben rendkívül attraktív.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Juniperus chinensis 'Rakéta'

Nemesítő: Barabits László id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, oszlopos formájú fenyő. Fehér tobozbogyója szeptembertől februárig a növényen marad. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: dugványról is gyökeresedik.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus communis – közönséges boróka

A Juniperus communis a legkülönbözőbb termőhelyeken előforduló, jól alkalmazkodó a Cupressaceae családba tartozó faj.

Magyarországon több helyen is foglalkoztak és foglalkoznak a nemesítésével. A fontosabb fajták,

fajtajelöltek az alábbiak.

Juniperus communis 'Bakony'

Állami elismerés éve: 1992

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Erdészeti Tudományos Intézet

Fajta leírása: 8-10 m magas töbttörzsű, mereven felfelé álló ágrendszerű, zárt, oszlop alakú fajta.

Hajtásai okkersárgás-barnák. Tülevelei puhák, a színén szürkésfehérek, a fonákon zöldek. Télen gyengén bronzosra színeződnek. Zárt tömött oszlop formája miatt, szemben az összehasonlító J. c. 'Hibernica' fajtával, a hónyomásnak ellenáll. Egészséges, a betegségekkel szemben ellenálló, az atkára sem érzékeny. (A J. c. 'Hibernica' a párásabb, csapadékban gazdagabb éghajlati körülményeket kedveli, s ezért a hazai száraz klímában legyengül és a betegségekkel, kártevőkkel szemben kevésbé ellenálló.)

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Őshonos, a Bakony szélsőségesen száraz területéről szelektált fajta. Igénytelensége miatt az egész ország területén ültethető. Oszlopos formájával parkjaink, kertjeink szép díszje. A betegségre érzékeny külföldi fajták leváltására alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: A Bakonyban, szélsőségesen száraz homoktalajon álló borókás erdei fenyvesben természetes magoncokból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Juniperus communis 'Bánk'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Mészáros József

Fajta bejelentője és fenntartója: Mészáros József

Fajta leírása: A 'Bánk' fajta 4-6 m magasságot elérő, gyors növekedésű keskeny kúp koronájú, örökzöld fenyő. Általában egy függőleges sudarat nevel, majd az oldalágai először félrehajlanak majd hosszan visszacsüngenek, levelei a színükön szürkészöldek, a fonáukon ezüstszürkék két sztómacsikkal. Lombozata meglehetősen szórós, hasonlóan a Magyarországon megtalálható többi közönséges boróka egyedhez. Kezdeti növekedése meglehetősen gyors, az évi növekmény a 40-60 sőt néha a 80 cm-t is eléri. Nevelésben időnként villásodásra hajlamos, ekkor az egyik ágát el kell távolítani, hogy csak egy sudara maradjon.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egytörzsű, csüngő ágrendszerű fajta. Egyenes törzse, gyors növekedése miatt magas törzsű növények alanyának is használható.

A fajta származása és nemesítés módja: az alapfaj természetes populációjából kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Juniperus communis 'Fancsika'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Mészáros József

Fajta bejelentője és fenntartója: Mészáros József

Fajta leírása: Fiatalon keskeny, később széles (40-60 cm) oszlopos 8-10 m-re megnövő fa.

Elkeskenyedő csúcsú, borzas megjelenésű. Évi növekedés 40-60 cm. Tülevelei 1-1,5 cm hosszúak, fonákon zöldek, színén szürkések, télen bronzosra színeződnek. A szárazságot kiválóan bírja.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egytörzsű, oszlopos alakú fajta. Egyenes törzse, gyors növekedése miatt magas törzsű növények alanyának is használható.

A fajta származása és nemesítés módja: az alapfaj természetes populációjából kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Juniperus communis 'Hungária'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Gyors növekedésű, nagy méretűvé fejlődő, rendkívül karcsú változat. Anyató Barabits

Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus communis 'Pannónia'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A 'Bakony'-hoz hasonlító, de a hónyomásnak ellenálló változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus conferta 'Slager'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5 m-es vagy alacsonyabb, közepes kezdeti növekedésű, elfekvő termetű fenyő.

Lombja szürkészöld színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Városi levegőben a boróka-pajzstetű kártételére nem érzékeny. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsűk megkötésére is jól felhasználható. Erőteljesen fejlődő 1985-ben szelektált kékesszürke, alacsonyan elterülő magonc. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, szebb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többnyire beszerezhető

Juniperus drupacea 'Badacsony'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, lassú kezdeti növekedésű, kúpos koronájú fenyő. Lombja kékeszöld színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Juniperus foetidissima 'Badacsony'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 3-5 m magas, közepes növekedési erélyű, széles oszlopos formájú fenyő. Lombja szürkészöld színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Városi levegőben a boróka-pajzstetű kártételére igen érzékeny. Melegigényes, védett helyet kíván. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Juniperus foetidissima klón Debreczytől

Nemesítő: Debreczy Zsolt Dr.

A fajta leírása: 3-5 m magas, közepes növekedési erélyű, széles oszlopos formájú fenyő. Lombja szürkészöld színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Városi levegőben a boróka-pajzstetű

kártételére igen érzékeny. Melegigényes, védett helyet kíván. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus horizontalis 'Kék Duna'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Juniperus horizontalis 'Prince of Walesatarka'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Fehér-tarka lombú rügymutáció, még nem teljesen állandósult. Valószínűleg gyűjtők számára lesz érdekes.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus horizontalis 'Variegata'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Fehér-tarka lombú rügymutáció, még nem teljesen állandósult. Valószínűleg gyűjtők számára lesz érdekes.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus media 'Savaria Gold'

Nemesítő: Németh Imre (Szombathely)

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű fenyő. Lombja sárga színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Juniperus oxycedrus ssp. macrocarpa 'Gomboc'

Nemesítő: Kiss Marcell

A fajta leírása: Törpe növekedésű kék lombozatú kissé fagyérzékeny klón.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus sabina 'Barabits Green'

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 1-2 m magas, gyors kezdeti növekedésű, lapos tölcser alakú fenyő. Lombja sötétzöld színű. Színét télen is tarja. Ősszel és télen sötétkék termésével is díszít. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: nem atkásodik, terméssel is díszít, Felhasználható köz-

parkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Juniperus sabina 'Barabits Silver'

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 1980-ban ifj. Barabits Elemér találta a kékes színű alacsonyan kúszó hímvivarú változatot Velebitről YUG. Anyató Barabits Elemér soproni Lövő kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus sabina 'Báránd'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Mészáros József

Fajta bejelentője és fenntartója: Mészáros József

Fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű fenyő. Lombja kékeszöld színű. A növény erősen mérgező hatású anyagokat tartalmaz. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Városi levegőben a boróka-pajzstetű kártételére igen érzékeny. Gyomorba jutva mérgezést okoz! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére felhasználható.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Elterülő, jól gyökeresedő, külterjes körülményeket jól tűrő fajta.

A fajta származása és nemesítés módja: ismeretlen származású egyed vegetatív elszaporítása.

Juniperus sabina 'Folly Tarka'

Nemesítő: Folly Gyula

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű fenyő. Lombja zöld alapon fehérrel tarkázott. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli még a magas talajvizet, a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus sabina 'Szőke Tisza'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű fenyő. Lombja zöld alapon világossárgán tarkázott. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli még a magas talajvizet, a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére felhasználható. A 'Blue Danube' fehértarka rügymutációja. Anyató Barabits Elemér soproni Lövő kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többnyire beszerezhető

Juniperus sabina 'Tizsakürt'

Nemesítő: Józsa Miklós

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű fenyő. Lombja szürkészöld színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli még a magas talajvizet az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, gyorsabb növéssű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többnyire beszerezhető

Juniperus scopulorum 'Green Tower' (=J. virg. 'Green Tower')

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: Tömött karcsú zöld lombosított oszlopos változat, inkább porzós jellegű.

A fajta származása és a nemesítés módja: eredeti termőhelyről származó magvetés magonca

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus scopulorum 'Moonglow Tarka'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 4-6 m magasra növe, mereven felálló széles oszlopkoronát nevelő fenyő. Lombzata ezüstsötét alapon fehéren tarkított és az egyes ágacskák kissé kunkorodva oldalra hajlanak.

Elsősorban házikertbe, a ritkaságokat kedvelő gyűjtők számára javasolt, szoliternek alkalmas növény.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Juniperus scopulorum 'Moonshine Compact'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, széles oszlopos formájú fenyő. Lombja ezüstsötét színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Idős korban több kórokozó betegség is megtámadhatja, ettől lombja kissé megfakul, alsó ágai kihajlanak. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyíratlan sövénynek alkalmas.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szélesebb növéssű, tömött de kevésbé oszlopos,

Juniperus scopulorum 'MX'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Magszelekció, amely ezüstösebb és karcsúbb, mint a 'Skyrocket'. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Juniperus scopulorum 'MY'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A 'Skyrocket' és 'Blue Pyramid' hibridje. Keskenyebb és ezüstösebb, mint a 'Skyrocket'. Gyors növekedésű hímivarú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Juniperus scopulorum 'Skyrocket Dohánysárga'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: A kiinduló 'Skyrocket' fajtához hasonlóan (amelynek rügymutációja) keskeny zárt oszlopkoronát nevelő 4-6 m magasra megnövő oszloporóka. Hajtásai és ágacskái részben a kiinduló fajtához hasonlóan acélsötét, részben pedig dohánysárga-sárgászöld árnyalatúak. Ezáltal az egész növény egy melegebb színt kap és a koronája érdekesen sávozott lesz. A mutáció az előzetes elszaporítás után feltehetően még további állandósításra vár, bár már kereskedelmi tételek vannak belőle leszáporítva (200-300 db-os). Előreláthatóan elsősorban ritkaságokat kereső gyűjtők számára lesz érdekes.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Juniperus scopulorum 'Skyrocket Tarka'

A fajta leírása: 4-6 m magasra növe, mereven felálló széles oszlopkoronát nevelő fenyő. Lombozata ezüstszürke alapon fehéren tarkázott és az egyes ágacskák kissé kunkorodva oldalra hajlanak. Elsősorban házikertbe, a ritkaságokat kedvelő gyűjtők számára javasolt, szoliternek alkalmas növény.

Juniperus squamata 'Lapos'

Nemesítő: Kiss Marcell ?

A fajta leírása: Sűrű, lassú növekedésű terülő boróka (megjelenésében nagyon hasonlít a *Juniperus procumbens* 'Nana'-hoz). Lombozata juvenilis, ezüstszürke maga a borok lapított félgömb alakú. Maggoncszelekció, ami dugványról jól szaporítható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus virginiana 'Aranyeső'

Nemesítő: Kiss Marcell

A fajta leírása: 4-6 m magasra növe közepes növekedési erélyű laza kúpkoronát nevelő fenyő. Lombozata nyáron élénk aranysárga színű, télire bronzos színt ölt. Porzós alak, tehát nem hoz termést. Hátránya, hogy a nyári nagy melegben a lombja kissé megég. Alkalmas szoliternek vagy laza fenyőcsoportokba. Jó szárazságtűrő.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus virginiana 'Budapest'

Nemesítő: Kiss Marcell

A fajta leírása: 4-6 m magasra növe közepes növekedési erélyű laza kúpkoronát nevelő fenyő. Lombozata nyáron élénk aranysárga színű, télire bronzos színt ölt. A sárga lomb között a sötétkék termések télen különleges díszet adnak. Hátránya, hogy a nyári nagy melegben a lombja kissé megég. Alkalmas szoliternek vagy laza fenyőcsoportokba. Jó szárazságtűrő.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus virginiana 'Kék Szőnyeg'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Erőteljes növekedésű, kékesszürke, szőnyegszerűen elterülő talajtakaró változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus virginiana 'Kiss Mityu'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Kiss Marcell

Fajta bejelentője és fenntartója: Kiss Mihály

Fajta leírása: 1,5-2 m magasra és 3-4 m szélesen növe terülő boróka. Koronája különleges, tölcser formájú, hosszú hajtásai, nyáron élénksárgák.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Kertek, parkok hangsúlyos dísz lehet. Igénytelen, a szélsőséges időjárási viszonyok között is szépen fejlődik.

A fajta származása és nemesítés módja: alapfaj magpopulációjából kiválasztott egyed.

Juniperus virginiana 'Spartan Tarka'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Fehér-tarka lombú rügymutáció, még nem teljesen állandósult. Valószínűleg gyűjtők számára lesz érdekes.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Juniperus virginiana 'Tekeres'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 1-2 m magas, gyors kezdeti növekedésű, elfekvő termetű fenyő. A növény erősen mérgező hatású anyagokat tartalmaz. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére felhasználható.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Alacsony, laposan elterülő termős alak. Gyors növekedésű, parkokba, kiskertekbe szoliterként, talajtakaróként ültethetjük.

A fajta származása és nemesítés módja: alapfaj magpopulációjából kiválasztott egyed.

Juniperus x media 'Favorit'

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 1-2 m magas, gyors kezdeti növekedésű, elfekvő termetű fenyő. Lombja aranyló sárga színű. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Talajtakaróként ill. rézsúk megkötésére felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: intenzívebb színű elfekvőbb termetű,

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Larix decidua 'Gabi'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes kezdeti növekedésű, kompakt kúp koronájú fenyő. Lombja ősszel sárgára színeződik. Barna toboza októbertől februárig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb korona, őszel jobb lombtartás,

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Larix decidua 'Korong'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Félmagas törzsre oltva 1,2-1,5 m magas és 1-1,5 m átmérőt elérő törpe fáska. Leveli puhák, ősszel világossárgára színeződnek. Hajtásai viszonylag rövid ízközűek (évi növekedés: 20-30 cm). Alkalmas házikertbe dézsás növénynek.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Larix decidua 'Laci'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes kezdeti növekedésű, kompakt kúp koronájú fenyő. Lombja ősszel sárgára színeződik. Barna toboza októbertől februárig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb korona, őszel jobb lombtartás,

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Larix decidua 'Lakatos Gömb'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Félmagas törzsre oltva 1,2-1,8 m magas és 0,1-0,5 m széles gömbkoronájú törpefa. Lombja puha, világoszöld, ősszel aranyárgára színeződik. Házikertbe, szoliternek vagy dézsás növénynek alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb növésű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Larix decidua 'Puli'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Törzsre oltva 1,2-1,5 m magas, világoszöld levelű, lombhullató fenyő. Hajtásai vékonyak, erősen csüngők. Rendszeresen nevel tobozokat. Idősebb korában is megtartja erősen csüngő habitusát. Kisebb kertekbe, temetőbe ajánlható fenyő.

Hajtásai vékonyak, erősen csüngők. Levelei világoszöldek. Rendszeresen virágzik és tobozokat nevel. Alacsony törzsre oltva nagyon szép csüngő fenyőfa.

Larix kunkori névnélkül

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Mindössze 3-4 m magasra növő torz növekedésű kúp alakú lombhullató fenyő, sajátosan ide-oda hajló és részben visszacsüngő kunkorodó ágakkal. Ritkaságokat kedvelő gyűjtők számára lehet érdekes.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Picea abies 'Herény'

Nemesítés éve: 1990

Nemesítő: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Babaseprű elszaporításából származik. 20-25 éves egyedei legfeljebb 1 m magasak.

Tülevelei erősek, fénylő sötétzöldek. Sziklakertbe, köedényekbe ültethetjük.

A fajta származása és nemesítés módja: Rügymutáció (bábaseprű) vegetatív elszaporítása.

Picea abies 'Kámon'

Állami elismerés éve: 1976

Nemesítő: Bánó

Fajta bejelentője és fenntartója: Erdészeti Tudományos Intézet

Fajta leírása: 0,5 m-es vagy alacsonyabb, lassú kezdeti növekedésű, elfekvő termetű fenyő. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és nemesítés módja: Kámoni Arborétumban a *P. abies* 'Cranstonii'-n talált rügymutáció.

Picea abies 'Korong'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5 m-es vagy alacsonyabb, lassú kezdeti növekedésű, elfekvő termetű fenyő, oldalra hajló ágakkal és világoszöld puha lombozattal. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Sziklakertbe is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb növésű, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Picea abies 'Mini Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A soproni erdőben talált rügymutáció, szabályos törpe gömb. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Picea abies 'Tompá'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles kúpos koronájú fenyő. Vízigényes növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

Picea engelmannii 'Labda'

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: 1-1,5 m magas szabályos gömb alakú, kékesszürke lombozatú, zömök növekedésű fajta.

A fajta származása és a nemesítés módja: eredeti termőhelyről származó magvetés magonca

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Picea omorika 'Silvanus Aurea'

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes növekedési erélyű, kúpos koronájú fenyő. Hajtásai kihajtáskor aranyárgák, később a levelei sárgán futattott zöld színűek. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Picea pungens 'Balaton'

Nemesítés éve: 2000 körül

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: 10-15 m magas, középerős növekedésű, zárt, keskenyebb koronájú, kúpalakú ezüstfenyő. Ezüstös tűlevelei sűrűn állnak. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb szín, szebb habitus, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában.

Picea pungens 'Barabits Blue'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Kezdetben 1-1,5 később azonban valószínűleg 2-3 m magasságot is elérő, széles tömött kúp koronájú ezüstfenyő. Hajtásai és ágai rövid ízközűek, lombozata, fénylő ezüstös. Koronája csaknem a cukorsüvegfenyőéhez hasonló, de attól jól megkülönbözteti a kevésbé szabályos (mozgalmasabb körvonalú) koronalak, az ezüst színű és szúrós tapintású lomb. Jó szárazság és várostűrő. Elsősorban házikertbe alkalmas, magánosan vagy kisebb csoportba ültetve. Sziklakertbe is telepíthető. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Picea pungens 'Danos'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Lassú növekedésű, szép ezüstös szürke, különösen szúrós lombú fajta.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Picea pungens 'Edith'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 15-20 m magas, közepes növekedési erélyű, kúpos koronájú fenyő. Lombja ezüstös színű. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta szabályos koronát nevel. Világos, fénylő ezüstös-kékes-szürke lombozatával, parkok, kertek pompás díszé.

A fajta származása és nemesítés módja: alapfaj magpopulációjából kiválasztott egyed.

Picea pungens 'Pali'

Nemesítő: Dr. Józsa Miklós

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú növekedésű, szabálytalan gömbkoronájú fenyő. Lombja ezüstös színű. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Picea pungens 'Silvanus Aureospicata'

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: A 8-10 m magasra növő szabályos koronát nevelő, fenyő. Lombja a kihajtáskor sárga, később a tűlevelek mindkét oldalán sárgán csíkozott. Közepes szárazságtűrő. Különleges lombszínével elsősorban házikertbe alkalmas, szoliterként vagy fenyőcsoport hangsúlyos elemének.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Picea pungens 'Silvanus Conica'

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: Kezdetben 1-1,5 később azonban valószínűleg 2-3 m magasságot is elérő, tömött kúp koronájú ezüstfenyő. Hajtásai és ágai rövid ízközűek Lombozata, fénylő ezüstös. Koronája csaknem a cukorsüvegfenyőéhez hasonlóan tömött, de attól jól megkülönbözteti a kevésbé szabályos (mozgalmasabb körvonalú) koronalak, az ezüst színű és szúrós tapintású lomb. Jó szárazság és várostűrő. Elsősorban házikertbe alkalmas, magánosan vagy kisebb csoportba ültetve. Sziklakertbe is telepíthető.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Picea pungens 'Silvanus Glauca'

Nemesítő: Németh Jenő

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes növekedési erélyű, tömött kúpos koronájú fenyő. Lombja erősen ezüstös színű. A faiskolai nevelés során előnye, hogy oldalágból oltva is azonnal sudarat indít, szimmetrikus koronát nevel. Közepes vízigényű növény, napos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb szín, szebb habitus, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Picea pungens 'Zebra'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Nagy Zsolt

Fajta bejelentője és fenntartója: Nagy Zsolt

Fajta leírása: A 8-10 m magasra növő szabályos koronát nevelő, fenyő lombja a kihajtáskor sárga, később a tűlevelek mindkét oldalán sárgán csíkozott. Közepes szárazságtűrő. Különleges lombszínével elsősorban házikertbe alkalmas, szoliterként vagy fenyőcsoport hangsúlyos elemének.

A fajta származása és nemesítés módja: alapfaj magpopulációjából kiválasztott egyed.

Pinus mugo 'Árpád'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A soproni Egyetemi Botanikus kert azóta kipusztult oszlop alakú növényének oltványa.

Anyató az ágfalvi csemetekertben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus mugo 'Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1980-ban szelektált rügymutáció, amely hasonlít a 'Mops'-ra, de attól laposabb alakú.

Anyató az ágfalvai csemetekertben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus nigra 'Buda'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Egy budai Rezeda utcai magánkertben talált rügymutációjából származó változat, amelyből kb. 2 m átmérőjű szabályos gömbformájú egyedek fejlődnek. Anyató az ágfalvai csemetekertben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus nigra 'Globus Mini'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1976-ban szelektált 50 cm átmérőjű szabályos gömb alakú rügymutáció a budai várhegyről. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus nigra 'Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1976-ban a soproni erdőben talált 1 m átmérőjű rügymutáció leoltásából származó gömbforma. Anyató az ágfalvai csemetekertben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus nigra 'Karaca Ball'

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: 1-1,5 m magasra növő, széles tojásdad vagy nyújtott gömbkoronát nevelő lassú kezdeti növekedésű fenyő. Lombozata sötétzöld, hajtásai rövid izkózúek. A Karacs Arborétumból származó rügymutáció. Felhasználható elsősorban házikertbe, sziklakertbe, szoliternek vagy fenyő csoportokba.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus nigra 'Molett'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles oszlopos vagy keskeny tojás formájú fenyő. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Utcafásításra (csak kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Pinus nigra 'Pyramis'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, lassú kezdeti növekedésű, oszlopos formájú fenyő. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Utcafásításra (csak kis

forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szebb habitus, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus nigra 'Silfid'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 6-10 m magas, lassú kezdeti növekedésű, oszlopos formájú fenyő. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Utcafásításra (csak kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szebb habitus, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Pinus nigra 'Sinfonia'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Viszonylag lassan növekvő, zárt oszlop alakú. Tűlevelei sötétzöldek. Szoliternek érdemes ültetni.

A fajta származása és nemesítés módja: A *P. nigra* subsp. *Pallisiana* var. *pyramidalis* magoncai közül szelektálta Józsa Miklós.

Pinus parviflora 'Pest'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, gyors kezdeti növekedésű, széles kúpos koronájú fenyő, jellegzetesen emelletes ágrendszerrel. Lombja kékeszöld színű, tűi csokrosak-csavarodottak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Páraigényes! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Jelenleg nincs faiskolai forgalomban. 1977-ben Czanik Sándor japán magból származó igen gyors növekedésű magonca kapta e nevet.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus strobus 'Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Lombja üdezöld színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. A meszes talajra érzékeny.

Magányosan vagy laza csoportba ültessük, elsősorban házikertbe. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus sylvestris 'Bakony'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A fenyőfői fenyvesben talált nagyméretű bábasesprő oltványait ismerjük ezen e néven.

Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus sylvestris 'Bonsai'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Négy bonsai típusú szelekció közös neve. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus sylvestris 'Cuha'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Lassú növekedésű, szürkés zöld tűlevelű, korong alakú törpenövésű fenyő. Sziklakertbe, kiskertbe érdemes ültetni.

A fajta származása és nemesítés módja: Fenyőfőn találta bábaseprűként dr. Józsa Miklós.

Pinus sylvestris 'Istvándi'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Rövidtűjű, gömbalakú törpe. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pinus sylvestris 'Sé'

Állami elismerés éve: 1972

Nemesítő: Báni és Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője: Erdészeti Tudományos Intézet (Sárvári Kísérleti Állomása)

Fajta fenntartója: Erdészeti Tudományos Intézet

Fajta leírása: Az 1950-es évek elején indult erdészeti nemesítés eredményeképp létrejött fajta, melyet eredetileg fenyőgyanta termelésre szelektáltak, magas és jó minőségű gyantahozama miatt. Később feltűnő megjelenése miatt egyes díszfaiskolák is felkarolták és kisebb mennyiségekben ugyan, de ma is forgalmazzák, ültetik a parkokban. Nevét a faluról kapta, melynek határában az anyafát kiválasztották és oltással szaporították. 8-10 m-re megnövő fenyő, kezdetben keskeny, később szélesebbé váló és lekerelkedő végű kúpkoronával. Koronája többnyire kis egy oldalra hajlik. Díszét a feltűnően ezüstös-hamvas lombozata adja. Kettesével álló tűlevelei az alapfajhoz képest vastagabb és kissé csavarodottak. Közparkban és házikertbe egyaránt alkalmas, szoliternek vagy laza fenyőcsoportok kialakítására.

Pinus sylvestris 'Silver Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Ugyanazon fa másik bábasesprőjének utódai, amelyen a 'Bakony' változatot is találták. Kisebb és még kékebb színű változat. Anyató az ágfalvai csemetekertben található.

Pinus wallichiana 'Törpe'

Nemesítő: Kiss Marcell

A fajta leírása: 1-1,5 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles kúp vagy nyújtott gömbkoronájú fenyő. Lombja üdezöld színű, selymes tapintású. Hajtásai rövid izközűek. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: mésztűrő, Felhasználható házikertben.
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Pseudotsuga menziesii 'Pannonia'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: A soproni Lővérekben talált 3 m átmérőjű bábuseprő oltványai kapták e nevet. Angliába is került belőle (Welch kezébe). Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sequoiadendron giganteum 'Barabits Requiem'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, gyors kezdeti növekedésű, felálló sudarú és csüngő oldalágú ("szomorú") fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Melegigényes, védett helyet kíván!

Magányosan, esetleg vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában.

Taxus baccata – közönséges tiszafa

A Taxaceae családba tartozó örökzöld fa, széles kúpos koronával. Kétlaki, ritkán egylaki virágai a levélhónaljban jelennek meg. A magvakat többnyire piros magköpeny veszi körül, mely ehető, de a növény többi része mérgező. Nem igényes növény, napos, árnyékos helyen egyaránt jól érzi magát. Sövénynek, szoliternek egyaránt ültethető.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Taxus baccata 'Aranysüveg'

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: Maximum 1,5 m magas szabályos süveg alakú aranysárga lombosított zömök fajta, nem ég meg és jó télálló.

A fajta származása és a nemesítés módja: A T. baccata 'Aurea' véletlen magonca

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Taxus baccata 'Aranytallér'

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: Laposan növekvő szabályos korong alakú sárgásfehér csíkos lombosított lasan növekvő nőivarú változat, napégésre kissé érzékeny.

A fajta származása és a nemesítés módja: a T. baccata 'Aurea' véletlen magonca.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Taxus baccata 'Barabits Express'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 2-3 m magas, gyors kezdeti növekedésű, oszlopos formájú fenyő. Idővel szélesebbé válik, széles tojás alakkal. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető.

Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!)

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gyorsabb növéssű, jobban gyökeresedik,
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Taxus baccata 'Barabits Gömb'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Többől sokszorosan szélesen elágazó majd szélesen felálló ágrendszerű tiszafa. Lassú növekedéssel és tojásdad vagy ellaposodó gömbkoronával. A sok felálló ágon a tűlevelek körkörös elrendezésűek. Magassága 1,5-2 m. Alkalmas magányosan, csoportosan esetleg nyírott vagy nyíratlan sövénynek.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Taxus baccata 'Barabits Miklós'

Nemesítő: Barabits Miklós

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú kezdeti növekedésű, oszlopos formájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Taxus baccata 'Barabits Rapid'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 2-3 m magas, gyors kezdeti növekedésű, oszlopos formájú fenyő. Idővel szélesebbé válik, keskeny tojás alakkal. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gyorsabb növéssű,
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Taxus baccata 'Bence'

Promócióra különösen javasolt új magyar fajta. Részletes leírása ezért a 3. pontban található.

Taxus baccata 'Bilik Fastigiata'

Nemesítő:

A fajta leírása: 3-5 m magas, lassú kezdeti növekedésű, oszlopos koronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gyorsabb növéssű,

Taxus baccata 'Dárda'

Állami elismerés éve: 2002

Nemesítő: Török Zoltán

Fajta bejelentője és fenntartója: Török Zoltán

Fajta leírása: A Taxus baccata 'Dárda' fajta a legkeskenyebb oszlop tiszafák közé tartozik, lassú növekedésű, de idővel 2-3 m magasságot is elérő keskeny oszlopfenyő. (Szélessége kezdetben 20 később

40 cm.) Levelei sötétzöldek és az 'Overeynderi' fajtánál valamivel kisebbek az alapfaj leveleinél. A hajtások és az ágak mereven felfelé állnak. Rajtuk körkörösen elhelyezkedő levelekkel. Porzós klón, ez idáig termést nem hozott.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Lassú növekedésű, keskeny oszlop formájával szép díszje a kiskerteknek, edényes növényként mobil díszítő anyagként is használható.

A fajta számozása és nemesítés módja: magpopulációból kiválasztott egyed vegetatív továbbszaporítása.

Taxus baccata 'Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1982-ben szelektált lassú növésű, szabályos gömb alakú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta számozása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Taxus baccata 'Golden Spreading'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Aranyárga tűjű, elfekvő, hímivarú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

Taxus baccata 'Ideal Hedge'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1980-ban szelektált gyors és sűrű növekedésű, körkörös tűállású nőivarú változat. Sövénynek ideális. Anyató az ágfalvai csemetekertben található.

Taxus baccata 'Jula'

Nemesítő: Dr. Józsa Miklós

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles kúpos koronájú fenyő. Levelei kihajtásban aranysárgák, később zöldessárgák. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyírott sövénynek alkalmas.

A fajta számozása és a nemesítés módja: ismeretlen

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Taxus baccata 'Lakatos'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 3-5 m magas, közepes kezdeti növekedésű, fenyő, mereven felálló ágakkal. Kezdetben oszlopos, majd kiszélesedik. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető.

Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta számozása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Taxus baccata 'Sonata'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: A nemesítő egy szép, valóságos oszlop alakú, viszonylag lassan növény, erőágú, jó fagyűrű, igényes sövénynek alkalmas fajtát szeretett volna előállítani. Sikerült!

A fajta számozása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Taxus baccata 'Versailles'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Széles, szabályos kúpalakú, nőivarú változat. Anyató az ágfalvai csemetekertben található.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Taxus baccata 'Zöld'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Középerős növekedésű, világos zöld tűlevelű fajta. Elegáns sövénynek alkalmas, mivel tűlevelei télen is fénylő sötétzöldek, valamint a -25 C téli hideget is károsodás nélkül tűri.

Thuja fajták

A Cupressaceae családba tartozó örökzöld cserjék vagy fák. A nemzetség hat faja Amerika és Kelet-Ázsia óceáni hatás alatt álló területein él. Nagyon változatos, sokoldalúan felhasználható növények. Szoliterként és sövényként is alkalmazhatók.

Fontosabb magyar fajtái, fajtajelöltjei az alábbiak:

Thuja occidentalis 'Barabits Compact'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-1,5 m magas, lassú kezdeti növekedésű, széles oszlop koronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony sövénynek kiváló. Anyató Barabits Elemér soproni Lövőer kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Barabits Gold'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: Középerős növekedésű, kúp alakú aranysárga fajta. Az erős napsütéstől, a téli fagyoktól védeni kell. Védett helyre soliter növényként ültethető.

A fajta származása és nemesítés módja: alapfaj magpopulációból kiválasztott egyed.

Thuja occidentalis 'Ceruza'

Nemesítő: Németh Imre

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, keskeny oszlopos formájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: keskenyebb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában.

Thuja occidentalis 'Erdőtarcsa'

Nemesítő: Mesterházy Zsolt

A fajta leírása: A Thuja occidentalis fehérén tarkázott mutációja. Nincs forgalomban.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Globus Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Levelei aranyló sárgászöldek. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Globus Szarvas'

Állami elismerés éve: 2006

Nemesítő: Szijártó Péter

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Szarvasi Arborétum

Fajta leírása: 1-2 m magasságot elérő, kezdetben lassú majd közepes növekedési erélyű, laza gömbkoronájú fajta. Érdekessége, hogy ágacskaí tölcsérszerűen csavarodottak és a sok „tölcsér” által alkotott gömb ez által különleges megjelenést kap. Lombja közép-zöld színű, télen sötétzöldre fakul. Virágot, termést ez idáig nem hozott.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A fajta lassú növekedésű, tölcséres elrendeződésű ágrendszerével a kis növésű fajták választékát bővíti.

A fajta származása és a nemesítés módja: keresztezés, magonc populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Thuja occidentalis 'Globus'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek is alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Henezia'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Szijártó Lajos

Fajta bejelentője és fenntartója: Magnólia Bt.

Fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Hajtásai érdekesen csavarodottak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Karcsú oszlopos alakú, különlegesencsavarodott és kagylósan álló, haragoszöld lombozatú, sűrűn elágazó fajta. Kis helyigénye alkalmassá teszi kiskertekbe, sziklakertekbe, és edénybe ültetve mobil díszítő anyagként való felhasználását.

A fajta származása és a nemesítés módja: Thuja occidentalis magpopulációjából kiválasztott egyed

vegetatív úton történő elszaporítása.

Thuja occidentalis 'Jóska'

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: Zárt, oszlop alakú, középerős növekedésű növény. Lombja fénylő sötétzöld, színét télen is megtartja. Betegségekre nem érzékeny. Metszés nélkül is kiváló sövényé alakítható.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Thuja occidentalis 'Laza'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, keskeny kúpkoronájú, felálló sudarán, lazán csüngő oldalágú ("szomorú") fenyő. Lombja finom tapintású, üdezöld színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: karakteres megjelenésű, jobb koronaszerkezetű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Loreley'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Török Zoltán

Fajta bejelentője és fenntartója: Török Zoltán

Fajta leírása: 3-5 m magas, közepes növekedési erélyű, kúpos koronájú fenyő. Lombja élénk aranyárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Sárga, kúp alakú fajta, a színét télen is jól tartja, napégésre, téli fagyokra kissé érzékeny.

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja occidentalis 'Holmstrump' és Thuja occidentalis 'Aurea' magoncaiból szelektált.

Thuja occidentalis 'Lukas Tallér'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m magasságot elérő, kezdetben lassú majd közepes növekedési erélyű, tömött gömbkoronájú fajta. Érdekessége, hogy ágacskái tölcészerűen csavarodottak és a sok „tölcser” által alkotott gömb ez által különleges megjelenést kap. Lombja sötétzöld színű. Virágot, termést ez idáig nem hozott. A fajta lassú növekedésű, tölcéses elrendeződésű ágrendszerével a kis növésű fajták választékát bővíti.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Malonyana Lakatos'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, oszlopos formájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.
A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: "sprődebb" lombú tompazöld színű,
Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Malonyana'

Nemesítő: Ambrózy - Migazzi István gróf

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, oszlopos formájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: karcsúbb habitusú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: a nagyobb díszfaiskolákban és árudákban többnyire beszerezhető

Thuja occidentalis 'Miki'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér id.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, kúpos koronájú fenyő. Lombja sötétzöld, sudara mereven feláll és a végén elhegyesedik. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Lassú növekedésű, kúp alakú fűzöld színű fajta. Zöld színét télen is megőrzi.

A fajta származása és nemesítés módja: alapfaj magpopulációjából kiválasztott egyed.

Thuja occidentalis 'Ovális Szarvas'

Állami elismerés éve: 2006

Nemesítő: Szijártó Péter

Fajta bejelentője és fenntartója: BCE Szarvasi Arborétum

Fajta leírása: 4-6 m magas, lassú kezdeti növekedésű, keskeny tojásdad koronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Nyújtott gömb alakú, sötétzöld, nagy lapos levelű fajta, mely a hazai kontinentális klímában is szépen díszít.

A fajta származása és nemesítés módja: magonc populációból kiválasztott egyed vegetatív elszaporítása.

Thuja occidentalis 'Pettyegetett'

Nemesítő: Dr. Ifjú Zoltán

A fajta leírása: 3-5 m magas, közepes növekedési erélyű, kúpos koronájú fenyő. Lombja sárgán foltos, "pettyegetett". Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: élénkebb színű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Puli'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-1,5 m magas, lassú kezdeti növekedésű, lapos laza gömbkoronájú tuja fajta. Lombozata üdezöld, hajtásai szélesek, nagy pikkelyűek. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas. Anyató Barabits Elemér soproni Lövő kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Romantika'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Szijártó Lajos

Fajta bejelentője és fenntartója: Magnólia Bt.

Fajta leírása: 4-6 m magas, lassú kezdeti növekedésű, kúpos koronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja occientalis magpopulációjából kiválasztott egyed vegetatív úton történő elszaporítása.

Erős növekedésű, mélyzöld fajta, mely nyírott vagy nyíratlan sövénynek kiválóan alkalmas.

Thuja occidentalis 'Rynia'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Szijártó Lajos

Fajta bejelentője és fenntartója: Magnólia Bt.

Fajta leírása: 1-1,5 m magas, közepes kezdeti növekedésű, tojásdad koronájú fenyő. A növény erősen mérgező hatású anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyírott sövénynek alkalmas.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Erős növekedésű, mélyzöld fajta, mely nyírott vagy nyíratlan sövénynek kiválóan alkalmas. Szoliterként parkokba, nagyobb kertekbe is ültethető.

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja occidentalis magpopulációjából kiválasztott egyed vegetatív úton történő elszaporítása.

Thuja occidentalis 'Smaragd Csiszár'

Nemesítő: Csiszár János

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, oszlopos formájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Smaragd Sárgavégű'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 4-6 m magas, karcsú és kihegyezett oszlopkoronát nevelő fenyő. Lombozata sötét

smaragdzöld és a hajtások vége sárga ill. fehéres színű. Ezzel az egész növény "spiccelt" színárnyalatot kap. Közepes vízellátást és normál talajt igényel. Alkalmas magánosan, csoportba, nyírott vagy nyíratlan sövénynek.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Spiralis Csiszár'

Nemesítő: Csiszár János

A fajta leírása: 4-6 m magas, lassú kezdeti növekedésű, csavarodott ágrendszerű fenyő. Hajtásai zömökek, érdekesen csavarodottak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Spiralis Mini'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 0,5-1 m-es lassú növekedésű, tömzsi kúp alakú tuja fajta, spirálisan elhelyezkedő ágrendszerrel. Oldalágai és hajtásai ugyancsak csavarodottak. Bizarr megjelenésű növény, ami kis méretű fenyőkompozíciókban (pl. előkertben) sziklakertbe, vagy edénybe ültetve mutat a leginkább. Közepes víz- és talajigényű, elviseli az átlagosnál nyirkosabb talajt is. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása:

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaoksodott díszfaiskolában, árudában

Thuja occidentalis 'Super Malonyana'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 4-6 m magas, erős növekedésű keskeny, oszlopos formájú fenyő. Egy sudarat nevel, rajta sok rövid oldalággal, melyek jellegzetesen kagylósodnak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: gyorsabb növésű, keskenyebb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja occidentalis 'Szeded'

Nemesítő: Szöllősi

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, lapított gömbkoronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Alacsony jelzősövénynek alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja occidentalis 'Szöllősi Klón'

Nemesítő: Szöllősi

A fajta leírása: 4-6 m magas, közepes növekedési erélyű, oszlopos formájú fenyő. Lombja aranyló sárga színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: ismeretlen

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: karcsúbb formájú, szebb színű, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában.

Thuja orientalis 'Balaton'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, szabálytalan termetű, lazán és fonalasan visszacsüngő ágrendszerű fenyő. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Anyató a Folly Arborétumban, Badacsonyan, Badacsonyan található.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: jobb klíma- és talajtűrés, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában.

Thuja orientalis 'Barabits Gold'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, kúpos koronájú fenyő. Lombja sárga színű. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Erősen fényigényes, árnyékban elpusztul! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szabályosabb formájú, színtartó,

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szaksodott díszfaiskolában, árudában.

Thuja orientalis 'Bence'

Nemesítő: Tóth Gyula

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, tojásdad koronájú és felálló, majd oldalra hajló, fonal ágrendszerű fenyő. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: klímátűrőbb, szárazságtűrőbb, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában.

Thuja orientalis 'Duci'

Állami elismerés éve: 1992

Fajta nemesítője és fenntartója: Török Zoltán, Sasad Rt., Budaörs

Fajta leírása: 100-120 cm magas és ugyanilyen széles, lassú növekedésű, kezdetben tojásdad később

kerekded alakú fajta. Ágai sűrűn függőleges síkban rendeződnek, zártak. Évi növekedése 20-22 cm. Leveli a vegetáció alatt sötétzöldek, télen kissé bronzosra színeződnek. Télálló képessége és tavaszi fagyűrűzése kiváló. A szárazságot is jól viseli. A téli bronzos színét tavasszal hamar elveszíti. Termése jóval kevesebb, nem csúfítja el a bokrot.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Hazánkban a Thuja orientalis alapfajt ültetik általában, mely 100 évvel korábban szétesik, nem dekoratív. A 'Duci' az első hazai nemesítésű fajta mely gyenge növekedése, jó szárazságtűrése miatt széles körben ültethető. Kimondottan az Alföldre ajánlott, helyettesítheti az egyéb hasonló formájú, de oda igényesebb volt miatt kevésbé alkalmas Thuja occidentalis fajtákat. (Nyugat-Dunántúlon a csapadékosabb időjárás miatt téli fagykárak előfordulhatnak.)

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja orientalis magvetésből pozitív szelekcióval kiválasztott és vegetatív úton elszaporított fajta.

Thuja orientalis 'Dundi'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Nagy Zsolt

Fajta bejelentője és fenntartója: Nagy Zsolt

Fajta leírása: 1-2 m magas, közepes növekedési erélyű, tojásdad koronájú fenyő. Lombja szürkészöld színű, télen lilásan elszíneződik. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Nyíratlan ill. alacsony jelzősövény nevelhető belőle.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Gömb alakú zöld színű juvenilis alak, télen bronzos lilára színeződik. Kiskertek, sziklakertek, előkertek díszítésére használhatjuk.

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja orientalis 'Sieboldii' magvetésből kiválasztott egyed.

Thuja orientalis 'Green Fountain' (Thuja orientalis 'Habib')

Nemesítő: Orlóci László Dr.

A fajta leírása: Csüngő, fonalas hajtásrendszerű szabályos kinövésektől mentes alakú sötétzöld lombosított fajta. Téltűrő, télen is üde zöld.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja orientalis 'Hunor'

Állami elismerés éve: 2000

Nemesítő: Nagy Zsolt

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja nyáron aranyló sárga színű, télre csokoládébarna árnyalatot ölt. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Erősen fényigényes, árnyékban elpusztul! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható. Lassú növekedésű, sárga, oszlopos formájú, szárazságot, meszes talajt jól tűrő fajta. Napégésre nem hajlamos.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: nyáron intenzívebb sárga, télen kellemes bronzos árnyalatú.

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában.

Thuja orientalis 'Hunor'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Nagy Zsolt

Fajta bejelentője fenntartója: Nagy Zsolt

Fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja nyáron aranyló

sárga színű, téle csokoládébarna árnyalatot ölt. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Erősen fényigényes, árnyékban elpusztul! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Lassú növekedésű, sárga, oszlopos formájú, szárazságot, meszes talajt jól tűrő fajta. Napégésre nem hajlamos.

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja orientalis 'Aurea' magvetésből kiválasztott egyed.

Thuja orientalis 'Karcsú Tarka'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Fehértarka rügymutáció, még nem állandósult.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja orientalis 'Lakatos Karcsú'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja selymes tapintású, nyáron arany-sárga színű, télen lilás árnyalatot ölt. Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Erősen fényigényes, árnyékban elpusztul! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható. Nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: nyáron intenzívebb sárga színű, selymesebb lombú, keskenyebb kúpos koronájú,

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány száksodott díszfaiskolában, árudában.

Thuja orientalis 'Lakatos Sárga'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, tojásdad koronájú fenyő. Lombja sárga színű, kemény teleken foltokban "megég". Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Erősen fényigényes, árnyékban elpusztul! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: élénkebb sárga színű, néha télen foltokban megbarnul,

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány száksodott díszfaiskolában, árudában.

Thuja orientalis 'Minaret'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Oszlop alakú változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja orientalis 'Nusi'

Nemesítő: Józsa Miklós

A fajta leírása: 3-5 m magas, gyors kezdeti növekedésű, kúpos koronájú fenyő. Lombja sárga színű.

Szárazságtűrő növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), a közepesen szikes talajt. Erősen fényigényes, árnyékban elpusztul! Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: szabályosabb formájú, színtartó,

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja orientalis 'Sabján'

Nemesítő: Sabján László

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú fenyő. Szárazságtűrő, napos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: alacsonyabb, tömöttebb, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Thuja orientalis sárga fagyűrő

Nemesítő: Kis Gergelyné Király Andrea

A fajta leírása: A Kis Gergely faiskolában a Thuja orientalis 'Piramidalis Aurea' állományból kiválogatott különösen gyors növekedésű és intenzív színű egyed, ami emellett az átlagosnál jobb fagyűrési képességgel is kitűnik. Gyors kezdeti növekedésű, keskeny kúp, majd kihegyezett tojás alakú koronát nevelő 4-6 m magasra megnövő fenyő. Levelei kihajtáskor világossárgák, nyáron aransárgák, télen pedig bronzos árnyalatúak. Szárazságtűrő, melegigényes. Megfelelő fekvésben a fagyot jól bírja. Alkalmos magányosan, csoportosan esetleg nyírott vagy nyíratlan sövénynek.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: intenzív szín, keskeny kúpforma, igen jó fagyűrés,

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja orientalis 'Tarka'

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: 6-8 m magasra növő, közepes növekedési erélyű, kihegyezett széles tojás alakú koronát nevelő fenyő. Hajtásai ágacskái függőlegesen állnak és zöld alapon fehérrel tarkázottak. Napos fekvést igényel és meleget. Jól bírja a szárazságot és közepesen a városi szennyezett levegőt. Elsősorban házikertbe alkalmas, magányosan vagy laza csoportba telepítve.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában

Thuja orientalis 'Telihold'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Nagy Zsolt

Fajta bejelentője és fenntartója: Nagy Zsolt

Fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, tojásdad koronájú fenyő. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a magas talajvizet, a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Nyújtott tojás alakú, lassú növekedésű szürkészöld lombosított fajta. Kiskertek, sziklakertek, előkertek díszítésére valamint nyírott és nyíratlan sövénynek alkalmas. A szárazságot jól tűri.

A fajta származása és nemesítés módja: Thuja orientalis 'Sieboldii' magvetésből kiválasztott egyed.

Thuja plicata 'Bábolna'

Nemesítő: Barabits Elemér id.

A fajta leírása: Vízszintes, csüngő hajtású, lassan növekvő 1982-ben Bábolnán szelektált, az ivánci csemetekertből származó változat. Anyató Barabits Elemér soproni Lővér kertjében található (1995-ös állapot!).

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

x Cupressocyparis leylandii 'Fota'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Orlóci László Dr.

Fajta bejelentője és fenntartója: Orlóci László dr.

Fajta leírása: A Cupressaceae családba tartozó, a Cupressus macrocarpa és a Chamaecyparis nootkatensis hibridizációjából származó x Cupressocyparis leylandii egyesek szerint természetes hibrid, mások szerint mesterséges hibrid. x Cupressocyparis nemzetségnek ma négy faja és számos fajtája ismert. A 'Fota' fajta szürkés-kék, cupressoid jellegű, felfelé törő, középerős növekedésű.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Gyors növekedésű igénytelen, nemes örökzöld, mely a zöldfelületek kialakításában egyre nagyobb szerepet kap.

A fajta származása és nemesítés módja: természetben talált mutáció. Az oldalágak kezdetben vízszintesen nőnek, végük erősen csüng. Parkokba nagyobb kertekbe szoliternek alkalmas.

x Cupressocyparis 'Marta'

Nemesítő: Folly Gyula - Orlóci László Dr.

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú kúp alakú fenyő. Lombja ezüstösszürkés színű. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre és nyírott vagy nyíratlan sövénynek is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: tömöttebb, edzettebb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány száksodott díszfaiskolában, árudában

3. A Magyar Dísznövények Gondnoksága felé a promócióra leginkább javasolt új fajták, fajtajelöltek, klónok

Ebben az alfejezetben, az 1. alfejezetben részletezett szempontok tekintetbe vételével a Magyar Dísznövények Gondnoksága felé a promócióra leginkább javasolt új fajtákat, fajtajelölteket, klónokat soroljuk fel. Némelyikük nemesítője eleve olyan széleskörű termesztési háttérrel és/vagy már bejáratott szakmai nemzetközi kapcsolatrendszerrel bír, hogy a Magyar Dísznövények Gondnokságának segítségét nem túlságosan igényli. Léteznek azonban kisüzemi magán-nemesítők által létrehozott kiemelkedő értékek, melyek a Fajtagondnokság „pártfogása” nélkül lehet, hogy szűk helyi körben maradván elsikkadnának, vagy – mint az korábban már számos alkalommal megesett, nem a magyar, hanem a külföldi konkurrens termesztők erkölcsi és anyagi hasznát szolgálnák.

Feltétlen megjegyzendő még, hogy az értékelés, a fajták-fajtajelöltek fiatal volta és az azokat ismerő (és szóban előzetesen értékelő) személyek szűk köre miatt mindenképpen szubjektívnak és előzetesnek tekintendő. A Magyar Dísznövények Gondnokságának, a végleges kiválasztáshoz egy további, alaposabb értékelésre lesz szüksége.

3.1. Lombos fajok magyar fajtái, fajtajelöltjei:

Acer campestre 'Rozi'

Nemesítés éve: 2000

Nemesítő: Józsa Miklós Dr. (Prenor)

A fajta leírása: 1-2 m magas, lassú kezdeti növekedésű, gömbkoronájú lombhullató cserje. A növény termése mérgező anyagokat tartalmaz. Szárazságtűrő növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés), az enyhén szikes talajt. Foltszerűen ültessük. Nyírott ill. nyíratlan sövénynek alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: alacsony sövénynek kiváló, szárazságtűrő, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítőnél és néhány szakosodott díszfaiskolában, árudában.

Ligustrum vulgare 'Tóth Gyula'

Nemesítő: Tóth Gyula

A fajta leírása: Oszlopos típusú fagyal, mereven felálló ágrendszerrel és bőrnemű széles világoszöld levelekkel. Termései nagyok sárgák.

Fraxinus angustifolia 'Tahi'

Nemesítés éve: 1996 körül

Nemesítő: Ifjú Zoltán Dr.

A fajta leírása: 15-20 m magas, gyors kezdeti növekedésű, tojásdad koronájú lombhullató fa. Lombja ősszel pirosra színeződik. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a tartós elárasztást, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Utcafásításra (akár nagyforgalmú, városi utak mentén, szennyezett levegőben is) felhasználható, parkfának is alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása
A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: erősebb növésű, szélesebb habitusú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában

Fraxinus angustifolia 'Tekeres'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 15-20 m magas, gyors kezdeti növekedésű, tojásdad koronájú lombhullató fa. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a tartós elárasztást, az erős iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Utcafásításra (akár nagyforgalmú, városi utak mentén, szennyezett levegőben is) felhasználható, parkfának is alkalmas. A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása. A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: erősebb növésű, szélesebb habitusú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Fraxinus pennsylvanica 'Kolozsvár'

Nemesítés kezdete: 1998.

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Az amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) a legszívósabb és meglehetősen jó várostűrő fák közé tartozik. Az Észak-Amerikából származó alapfajt, eredetileg szik fásítás céljából hozták be az országba, de nálunk annyira jól érzi magát, hazánk síkvidéki területeink sokfelé ki is vadult, különösen a nagy folyók árterein. Itt miután nagyon korán termőre fordul, a nemes nyárral hasznosított területeken gyomfaként is működik és kiszorítja az őshonos Pannon kőrist. Az USA-ban utcafásításra nemesített fajtái (pl. 'Patmoore', 'Marshall-Seedless') a csodálatos sárga, néha pedig piros őszi lombszín mellett, azzal az előnyös tulajdonsággal is rendelkeznek, hogy nem hoznak termést, legalábbis egy darabig és így nem gyomosítanak. (Tulajdonképpen a terméshozás elmaradása a jó növekedésük és a szabályos felálló koronafarmájuk egyik záloga, miután a termést hozó példányok ágrendszerét a rengeteg termés egy idő után széthúzza.)

Előnye: lazább koronájú, edzettebb.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Platanus × acerifolia 'Budapest'

Állami elismerés éve: 2007

Nemesítés éve: 1992

Nemesítő: Dr. Schmidt Gábor, Budapesti Corvinus Egyetem

A fajta leírása: A fajta egy olyan budapesti utca platánsorából származik melynek minden egyes képviselője beteg, kivéve ezt az egyetlen egy példányt. Feltehető tehát, hogy a levegőszennyezéssel szemben jóval ellenállóbb. Az viszont konkrét tény, hogy a platánvész nem károsítja. Továbbá előny még, hogy a koronája is kompaktabb és felállóbb ágrendszerű, mint az „közönséges” platáné, ezért a városban az őrzelvényt is könnyebben biztosítja.

A fajta származása és nemesítés módja: Egy budapesti utcán élő formás és egészséges egyed vegetatív elszaporítása.

Prunus laurocerasus 'Tekeres'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 0,5-1 m magas, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű lomblevelű örökzöld cserje. Illatos, fehér virágai májusban nyílnak. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: télállóbb. Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Prunus padus 'Keskeny Bordó'

Nemesítés éve: 2006

Nemesítő: Schmidt Gábor Dr.

A fajta leírása: Az alapfajnál gyengébb növekedésű és keskenyebb koronájú: 4-6 m magasra növő keskeny és tömött kúp koronájú fa vagy bokorfa, lombja sötétpiros és ezt a színét az egész nyáron át megtartja. Levelei kisebbek és merevebb textúrájúak, mint az alapfaj levelei. Sötétrózsaszín virágait felálló füzérben április végén május elején hozza. Magánosan vagy csoportos telepítésre alkalmas, elsősorban házikertben. Elővárosi területeken utcafásításra is felhasználható. Jó talajt és rendszeres vízellátást kíván viszont a korábbi piros ill. rózsaszín virágú és levelű fajtákkal szemben (Prunus padus 'Coloratus') jobban bírja hazánk száraz levegőjét és meszes talajait.

A fajta származása és a nemesítés módja: keresztezés.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: intenzívebb és tartósabb színű, edzettebb, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Tilia platyphyllos 'Favorit'

Nemesítés éve: 1996

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 10-15 m magas, közepes növekedési erélyű, karcsú termetű lombhullató fa. Lombja ősszel sárgára színeződik. Illatos, sárga virágai június végén július elején nyílnak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Útsorfának (legfeljebb közepesen szennyezett levegőben) ill. parkfának alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: települési fásításból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: különlegesen karcsú, kúpos korona, jobb törzsnevelés, Felhasználható házikertben.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Tilia platyphyllos 'Pannonia'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: Tömött, és kissé lapított részben szabálytalan gömbkorona, ami magas törzsre vagy félmagas törzsre oltva kis fává nevelkedik. Levelei az alapfajhoz hasonlóak, de annál kisebb méretűek a fonákuk az erek mentén fehéren szőrözött. Hajtásai viszonylag vaskosak és rövid izközűek, ezáltal biztosítják a fajta tömött növekedését. A levelek felszíne kopasz sötétzöld színű és bőrszerűen merev. Virágot és termés ez idáig nem hozott (a termés elmaradása nagyon sok törpe változatra jellemző, így pl. a legelterjedtebb gömbfa, a gömbakácra is).

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: A gömb koronájú díszfák szegényes választékát bővíti. Félmagas törzsön nevelve edényes növénynek is alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: rügymutáció.

Prunus laurocerasus 'Hagar'

Nemesítés éve: 2004

Fajta nemesítője és fenntartója: Dr. Józsa Miklós

Fajta leírása: 2-3 m magas erősen felfelé növekvő, 6-8 m hosszú fényes világoszöld levelű örökzöld cserje. Levelei világos-bronzosan fakadnak. Betegségeknek ellenáll, a teleinket károsodás nélkül tűri. Elegáns sövénynek alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnye: jobb fagyűrés.

Beszerezési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Prunus laurocerasus 'Klári'

Állami elismerés éve: 1998

Fajta nemesítője és fenntartója: Józsa Miklós Dr., Prenor Kertészeti és Parképítő Kft.

Fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, lomblevelű örökzöld cserje. Illatos, fehér virágai májusban nyílnak. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Nyírott sövénynek alkalmas.

A fajta származása és nemesítés módja: Prunus laurocerasus 'Schipkaensis' spontán beporzású magpopulációjából szelekcióval kiválasztott egyed vegetatív továbbszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egészséges lombú, a fagyot a többi fajtához viszonyítva jobban tűrő fajta, mely közparkba, házikertbe egyaránt ültethető. Jó talajtakaró örökzöld cserje. A Clasterosporium carpophilummal szemben ellenállóbb mint a többi termesztett fajta.

Prunus laurocerasus 'Kleopátra'

Fajta nemesítője és fenntartója: Józsa Miklós Dr.

Fajta leírása: Levelei fakadaskor élénkvörös színűek, ami élesen különbözik a fényes sötétzöld lombozattól. Ez a szikontraoszt a tavaszi kihajtáskor, valamint a nyári második növekedéskor különlegesen díszít. Erős növekedésű, téltűrése jó, -20 C-ig a fagyot jól tűri. Betegségekre nem érzékeny. Nyírt vagy szabad sövénynek, szoliterként vagy edényes díszítőnek alkalmas. 2007-ben védett fajtaként nyilvántartásba vették. Szaporítása csak szerződés alapján lehetséges.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnye: jobb fagyűrés.

Beszerezési lehetőségek: Védett fajta! (Beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában 2007 óta.)

Prunus laurocerasus 'Miki'

Állami elismerés éve: 2004

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

Fajta bejelentője és fenntartója: Alsótekeresi Faiskola Kft.

Fajta leírása: 1,5-2,5 m magasra növő lassú kezdeti növekedésű örökzöld cserje. Alakja kezdetben keskeny kúp alakú, majd idővel széles kúp formára szélesedik (ágrendszer fiatalon mereven felfelé áll). Leveleit tekintve sajátos heterofiliát mutat: a hajtások alsó felén, 2/3-ban a levelek normál ellipszis alakúak és fogazott szélűek. Ezzel szemben a hajtások felső 1/2-1/3-ban a levél alakja kihegyezett elliptikus, a széle fűrészkes, vegetációban sötétzöld.

A fajta származása és nemesítés módja: magvetésből szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

Előnyös tulajdonságok, felhasználás: Egészséges lombú, közparkokba, házikertekbe egyaránt ültethető örökzöld cserje. Különleges (a magyaira emlékeztető) lombjával és széles kúpos habitusával egyedülálló típust a babérmeggy fajták között.

Prunus laurocerasus 'Parviflora'

Nemesítés éve: 2007

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 2-3 m magas, közepes növekedési erélyű, lomblevelű örökzöld cserje. Illatos, fehér virágai májusban nyílnak. A növény enyhén mérgező anyagokat tartalmaz. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Melegigényes, védett helyet kíván! Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Nyírott sövénynek alkalmas.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: fagyűrés, tömött sötétzöld egészséges lombszín, Fel-

használható közparkban és házikertben egyaránt.
Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Sorbus 'Teknőc'

Nemesítés éve: 1995 körül

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 6-10 m magas, közepes növekedési erélyű, lombhullató fa. Levelei ezüstös fonákúak. Lombja ősszel sárgára színeződik. Csontfehér virágai májusban nyílnak. Piros termése szeptembertől novemberig díszít. Közepes vízigényű növény, napos vagy félárnyékos fekvésbe való. Utcafásításra (csak tiszta levegőjű, kis forgalmú helyeken) alkalmas, parkfaként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: természetes élőhelyen szelektált egyed vegetatív elszaporítása.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: edzettebb, szabályosabb formájú, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő díszfaiskolájában.

Ulmus scabra 'Lakatos Gömb'

Nemesítés éve: 2000 körül

Nemesítő: Lakatos László

A fajta leírása: Magas törzsre oltva 3-5 m magasságot és 4-5 m szélességet elérő laza gömbkoronát nevelő fa, középerős kezdeti növekedéssel. Hajtásai rövid ízközűek, levelei az alapfajhoz hasonlóan nagyok erősen aszimmetrikusak. A színükön sötétzöldek a fonákukon világos tompazöldek. Ősszel narancsvörösre majd világossárgára színeződnek. Közepes szárazságtűrő növény, a talaj iránt nem túlzottan igényes. Alkalmas magányosan vagy csoportos ültetésben különösképpen pedig a kis vagy közepes méretű települések keskeny utcái mentén utcai sorfának.

A fajta származása és a nemesítés módja: rügymutáció vegetatív elszaporítása.

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: a gömbkoronájú fák szűkös választékát gazdagító, edzett magyar fajtajelölt, Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

3.2. Fenyőfélék magyar fajtái, fajtajelöltjei:

Juniperus horizontalis 'Kék Duna'

Nemesítő: Barabits Elemér ifj.

A fajta leírása: 0,5 m-es vagy alacsonyabb, közepes növekedési erélyű, elfekvő termetű fenyő.

Lombozata ezüstöskék színű, zömében megnyúlt pikkelylevelekből áll. Szárazságtűrő növény, napos fekvésbe való. Elviseli a mérsékelt iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan, laza csoportba vagy foltszerűen ültessük. Talajtakaróként felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: Felhasználható közparkban és házikertben egyaránt.

Beszerzési lehetőségek: beszerezhető a nemesítő faiskolájában.

Taxus baccata 'Bence'

Nemesítő: Tóth Gyula

A fajta leírása: 2-3 m magas, lassú kezdeti növekedésű, keskeny oszlopos formájú fenyő. Levelei sárga szegélyűek. Közepes vízigényű növény, napra-félárnyékba-árnyékba is telepíthető. Elviseli a közepes iparterületi ártalmakat (levegő- és/vagy talajszennyezés, porterhelés). Magányosan vagy laza csoportba ültessük. Megfelelő klímában útmenti kiültetésre is felhasználható.

A fajta származása és a nemesítés módja: magpopulációból szelektált egyed vegetatív elszaporítása

A fajta előnyös tulajdonságai és felhasználása: fagyűrőbb.

Beszerzési lehetőségek: nincsen kereskedelmi forgalomban.

Néhány régebbi („befutott”) magyar nemesítésű fajta és termesztése*

Faj	Fajta neve	Európai neve	termesztése
<i>Berberis thunbergii</i>	Carmen		országban több helyütt
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Globus	Globus	EU-ban is termesztett
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Lővér		országban több helyütt
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Miki	Miki	külföldről visszavásárolva
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Silver Globus		országban több helyütt
<i>Cotoneaster hibrid</i>	Bella		országban több helyütt
<i>Fraxinus ornus</i>	Mecsek	Mecsek	EU-ban is termesztett
<i>Hedera helix</i>	Balkon ®		nincs ellenőrizve a védelem újdonság első díj a Plantáriumon
<i>Larix decidua</i>	Puli	Puli	csak a nemesítőnél
<i>Ligustrum ovalifolium</i>	Góliát		csak a nemesítőnél
<i>Ligustrum ovalifolium</i>	Nünü ®		EU-ban védett
<i>Mahonia aquifolium</i>	Hillary ®	Hillary ®	országban több helyütt
<i>Pinus nigra</i>	Silfid		EU-ban is termesztett
<i>Prunus laurocerasus</i>	Mari		EU-ban is termesztett
<i>Prunus laurocerasus</i>	Piri		EU-ban is termesztett
<i>Prunus laurocerasus</i>	Zöld Párna		EU-ban is termesztett
<i>Prunus laurocerasus</i>	Zöld Szőnyeg	Grüne Teppich	EU-ban is termesztett
<i>Prunus tenella</i>	Kati		országban több helyütt
<i>Sorbus aria</i>	Favorit		országban több helyütt
<i>Sorbus borosiana</i>	Alba Regia		csak a nemesítőnél
<i>Sorbus decipentiformis</i>	Vállus		csak a nemesítőnél
<i>Taxus baccata</i>	Bilik Fastigiata		csak a nemesítőnél
<i>Thuja occidentalis</i>	Henezia ®		csak a nemesítőnél
<i>Tilia platyphyllos</i>	Ági		országban több helyütt
<i>Tilia tomentosa</i>	Bori	Hungarian Globe	EU-ban is termesztett
<i>Tilia tomentosa</i>	Szeleste	Szeleste	EU-ban is termesztett
<i>Tilia tomentosa</i>	Teri	Silber Globe	EU-ban is termesztett

Összefoglalás

3. számú részfeladat

Specifikus fajták meghatározása és kiválasztása

A részfeladat keretében ismertetjük:

1. Az új magyar fajták kiválasztásának és értékelésének szempontjait,
2. Az elmúlt évszázad legfontosabb magyar nemesítésű díszfa-díszcserje és fenyő fajtáit, fajtajelöltjeit, szelektált klónjait, valamint
3. Az 1. alpontban részletezett szempontok tekintetbe vételével:
A Magyar Dísznövények Gondnoksága felé a promócióra leginkább javasolt új fajtákat, fajtajelölteket, klónokat.

Az 1. pont alatt részletesen kifejtjük, hogy egy új magyar fajta kiválasztásánál, értékelésénél három alapvető értékcsoportot kell tekintetbe venni:

4. a fajta használati értéke
5. a fajta faiskolai értéke
6. a fajta gazdasági értéke

A 2. pont keretében az előzőekben felsorolt szempontokat is figyelembe véve ABC-sorrendben felsoroljuk és röviden ismertetjük az elmúlt évszázad legfontosabb magyar nemesítésű:

- lombos díszfa-díszcserje fajtákat, fajtajelölteket (165 db), és
- fenyő fajtáit, fajtajelöltjeit, szelektált klónjait (226 db).

A 3. pont keretében az alábbi fajtákat, fajtajelölteket javasoljuk promócióra:

Acer campestre 'Rozi'; *Fraxinus angustifolia* 'Tahi'; *Fraxinus angustifolia* 'Tekeres'; *Fraxinus pennsylvanica* 'Kolozsvár'; *Juniperus horizontalis* 'Kék Duna'; *Ligustrum vulgare* 'Tóth Gyula'; *Platanus × acerifolia* 'Budapest'; *Prunus laurocerasus* 'Hagar'; *Prunus laurocerasus* 'Klári'; *Prunus laurocerasus* 'Kleopátra'; *Prunus laurocerasus* 'Miki'; *Prunus laurocerasus* 'Parviflóra'; *Prunus laurocerasus* 'Tekeres'; *Prunus padus* 'Keskeny Bordó'; *Sorbus* 'Teknőc'; *Taxus baccata* 'Bence'; *Tilia platyphyllos* 'Favorit'; *Tilia platyphyllos* 'Pannonia'; *Ulmus scabra* 'Lakatos Gömb'

A korábbi nemesítések eredményeként jelenleg több mint 70 országosan elterjedt és elismert magyar fajtaval rendelkezünk, további klónok pedig a felszaporítás, vizsgálat, vagy a fajtabejelentés stádiumában vannak. Valamennyiüknek nagy értéke, hogy szélsőséges (öshonos vagy művi) termőhelyi környezetből származnak (ilyenek például a hazai *Sorbus* fajok, *Tilia tomentosa*, a *Fraxinus ornus*, *Prunus tenella*, *Pyrus pyraster*) így feltételezhető, hogy többségük a klímaváltozást is jól viseli majd.

E növények nemesítése terén szerzett előnyünket a jövőben is kamatoztathatjuk. Kontinentális klímánkon végzett munkánk a közeljövőben várhatóan felértékelődik: A magyar fajtákra piacként máris megjelentek a kelet- és délkelet-európai országok, hosszabb távon pedig az USA kontinentális vidékeinek érdeklődésére is számíthatunk.

Dr. Schmidt Gábor DSc
egyetemi tanár, dendrológus

Budapest, 2008. október 31.